

ORTODOKSI

4/21 *viesti*

Kirkkoon pääsee taas

*Kellokosken kopeteja
tapaamassa*

"On tärkeää,
että annetaan toivoa."

34

Järvenpäässä on aktiivisia ja sitoutuneita vapaaehtoisia.

Kellokoskelaisessa kodissa eletään arkea, joka on yhdistelmä suomalaisuutta, egyptiläisyyttä ja koptiortodoksaisuutta.

16

Yrjö Olmari oli ristiriitainen vaikuttaja jatkosodan Itä-Karjalassa.

10

13

Sisällys

3 Päätoimittajalta

4 Papilta

5 Ajankohtaista

8 Kolumni Juha Riikonen

9 **Arkena** Nouskoon rukoukseni

ARKENA

10 **Järvenpää** Me teemme sen itse

13 **Suomen koptit** Nuori ponomari ja ylpeä isä

16 **Historia** Kiistat koettelivat tulevaa piispaa

19 **Hamina** Pyöreä kirkko ympyräkaupungin ytimessä

22 **Valamon luostari** Nuoret Uuden Valamon tukena

24 **Meikäläisiä** Vitalina Konstantinidi

PYHÄNÄ

25 **Pyhänä** Juhannus – keidas paastoerämaan keskellä

26 **Ortodoksinen teologia** Viisas väitöskirja

28 **Selitä, mitä on..** Kirkkoon kuuluminen

30 **Svensk sida**

31 **Esipaimenelta**

33 **Русскоязычные страницы**

34 **Kulttuuri** Kanttoriksi kutsuttu

35 **Kulttuuri** Kirja-arviot

36 **Pyhät esirukoilijamme** Pyhittäjä Arseni Konevitsalainen

HUOMENNA

37 **Huomenna** Kirkkoon pääsee taas

38 **Lapset ja nuoret**

40 **Jumalanpalvelukset ja menot**

53 **Diakonia tiedottaa**

54 **Lainatut**

55 **Ristisanatehtävä**

ORTODOKSI

4/21 viesti

Helsingin, Kaakkois-Suomen ja Tampereen ortodoksisten seurakuntien lehti

Aikakausmedia ry:n jäsen.
Lehti ilmestyy 5 kertaa vuonna 2021.

JULKAISIJA:
Helsingin ortodoksinen seurakunta

TOIMITUS:
Liisankatu 29 A 2, 00170 Helsinki

SÄHKÖPOSTI:
ortodoksiviesti@ort.fi

MA. PÄÄTOIMITTAJA:
Anne Kärkkäinen, p. 040 748 0168

TOIMITUSSIHTEERI:
Saara Kallio, p. 040 132 0896

LEHDEN ULKOASU: Leena Toivola

LEHDEN TAITTO:
Markku Laitinen / Aste Helsinki Oy

TOIMITUSNEUVOSTO:
Markku Salminen, Aila Koivisto,
Eugenio Colaneri, Ville Kiiveri,
Anna Syrjänen-Filppu, Outi Ylinen,
Jonas Bergenstad, Markku Pelkonen,
Timo Tynkkynen, Kirsi Rovio, Aleksej
Sjöberg, Eeva Manni ja Erja Wessman

TILAUSHINTA: 40 € / vuosi. Lehti on seurakuntien jäsenille ilmainen.

**TILAUKSET, OSOITTEENMUUTOKSET
JA PERUUTUKSET:**
asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi
p. (09) 8564 6100.
(Huom! Seurakuntalaisten ei tarvitse ilmoittaa osoitteenmuutoksista).

PAINOPIIKKA:

punamusta

ISSN 0788-9194

ORTODOKSIVIEСТИ JULKAISEE TILAAMATTA
LÄHETETTYJÄ AINEISTOJA TAPAUSKOHTAISESTI
HARKITEN.

KANSIKUVA: Touonsiunaus ja vedenpyhitys
Porin Ahlaisissa. Kuva: Päivi Jouste

Toivo pilkistelee

KORONAVITSAUS alkaa hellittää, ja toivo pilkistelee. Toukokuun puolenvälin paikkeilla helatorstain aattona kirkon ovet avattiin pitkästä aikaa. Kirkkoon pääsee nyt monilla paikkakunnilla. Useimmiten se vaatii ilmoittautumaan etukäteen, koska osallistujien täytyy yhä pystyä pitämään väljät välit. Korona ei ole vielä voitettu, tauti saattaa purskahtaa paikallises-
ti, mutta parempaan suuntaan edetään.

Muitakin toivonaiheita yhteen tulosta on. Kesään kuuluvia kirkkojen ja tsasounien merkkipäiviä, praasniekkoja, kannattaa bongaila eri seurakunnista, jos juhla voidaan järjestää.

Kuten Oulun metropoliitta **Elia** toteaa kirjoituksessaan (s. 31), praasniekka on kuin rakkaan sukulaisten nimi- tai syntymäpäivä. Se kokoa yhteen niitäkin sukulaisia, joita tapaa harvemmin. Mitä ihania muistoja jääkään kohtaamisen juhlasta vaikkapa Hangon kirkolla aurinkoisena heinäkuun sunnuntaipäivänä – ja tänä vuonna pääsee päälle päätteeksi ihastelemaan uutta, tylystä seurakuntasalia (s. 30).

Kesä on mahdollisuus tutustua myös ortodoksisen kirkon verrattomiin kulttuuriaarteisiin. Kesälomaretken voisi suunnata sellaiseen kirkkoon, jossa ei ole käynyt. Tässä lehdessä esitellään Haminan kirkko, harvinaisen ympyräkäupungin loistava rakennustaiteen helmi 1800-luvulta (s. 19) ja kuka on oivalta-
nut, että pääkaupunkiseudulla Järvenpäässä on kirkko, jonka seinämaalaukset ja Terijoelta perityt lukuisat harvinaiset ikonit tekevät siitä poikkeuksellisen kulttuurikohteen? (s. 10)

Entä kokonainen saaripyhiinvaellus Saimaan Ilkonsaarella, jossa voi kulkea hiljentymässä viidessä temppelissä kuin

Athoksella konsanaan! Praasniekkoja-
kin järjestetään kesällä kolmessa tsasou-
nassa. Laivalla pääsee Lappeenrannasta.
(s.7)

Lisää toivoa tulee myös toiminnasta, joka tuntuu viriävän kuin olisimme olleet vuoden kesannolla ja keränneet uusia kasvunvoimia. Helsingin seurakunnassa viritellään pyhäkkökeskeistä toimintaa, jossa tärkeimpiä aloitteentekijöitä, ideoi-
jia ja toteuttajia ovat aktiiviset seurakuntalaiset.

Tampereella puolestaan avataan elokuun alussa keskelle kaupunkia kaikille avoin kohtaamispaikka Suvanto, jota pyörittävät vapaaehtoiset. He saavat suunnitella toiminnan, ja seurakunnan työntekijät tukevat sitä.

Kesän riemussa pystyvien ei pidä unohtaa niitä, jotka ovat joutuneet kärsimään vuoden yksinäisyyden. Se on saat-
tanut viedä voimat ja aristuttaa. Siksi jokaisen kannattaisi tutkailla ympäristö-
ään ja ottaa selville, kaipaisiko joku yhteydenottoa. Tuskin kukaan pahastuu kysymyksestä, mitä kuuluu. Se on arjen dia-
konian, josta antaja saa, tutkitusti, yhtä lailla kuin saaja. (s. 8)

Anne Kärkkäinen

Meitä kasvatetaan juuri tällä hetkellä

Kuva: Andrei Verikov

MILLOIN pääsemme taas kirkkoon? Tämän kysymyksen olen viimeisen vuoden aikana kuullut hyvin monta kertaa. Olen joutunut vastaamaan, että tiedän tulevaisuudesta tällä hetkellä yhtä paljon sinäkin.

Epätietoisuus ei todellakaan ole mukava olotila.

Korona on vaikeuttanut seurakuntien elämää hyvin paljon. Epäilemättä vaikeinta on ollut Helsingin hiippakunnassa. Voin rehellisesti sanoa, että olen kadehtien seurannut Oulun ja Karjalan hiippakuntien kuvakuulumisia, joista näkyy, kuinka ihmiset ovat päässeet sentään kirkon seinien sisäpuolelle. Siitä huolimatta ymmärrän sen, että meillä rajoituksille on ollut selkeät perusteet. Me emme leiki ihmisten terveydellä.

Vuosi sitten tähän aikaan jouduin itse vaikean paikan eteen, kun pitkälle suunnitellut kesän kristinoppileirit jouduttiin siirtämään vuodelle eteenpäin. Toisena vaihtoehtona olisivat olleet jonkinlaiset päiväleirit, mutta se ei tuntunut mielekkäältä.

Leiri on kokonaisuudessaan suuri elämys. Nuorelle se voi olla ensimmäinen kerta pitempään poissa kotioloista. Jo se on jo tietynlaista itsenäisyyden opettelua. Toisaalta leirillä kohdataan

uusia ihmisiä ja saadaan uusia ystäviä. Suurimpana asiana on tietysti se, että leirin aikana pääsee käytännössä kokemaan ortodoksisuuden ainutlaatuisella tavalla.

Tällä hetkellä odotan toiveikkaasti, että kesällä Kaakkois-Suomen seurakunnassa leirit voidaan toteuttaa suunnitellulla tavalla.

Tulevaisuudesta olen siis toiveikas, ja sitähan meidän koko elämämme pitäisi olla. Elämäämme mahtuu monenlaisia asioita, ja vastoinikäymisten synkimpänä hetkenä voi olla vaikea nähdä valoa tunnelin päässä. Kaiken keskellä voi herätä kysymys, mistä Jumala meitä nyt rankaisee.

Mutta kyse ei ole siitä, että meitä rangaistaisiin. Meitä kasvatetaan juuri tällä hetkellä. Vastoinikäymisten kohdatessa Jumala ei halua, että lannistuisimme, vaan Hän haluaa, että vahvistuisimme.

Esimerkiksi se, että emme saa olla nyt samalla tavoin kirkossa kuin ennen, on meille tarkoitettu opetuksiksi. Se on opetusta siitä, että oppisimme uudella tavalla arvostamaan jumalanpalveluksiamme, mitä olemme saattaneet vuosikymmenten ajan pitää itsestään selvyytenä.

Isä Andrei Verikov

Imatran toimialueen pappi

Kaakkois-Suomen ortodoksinen seurakunta

ПРИВЕТСТВИЕ СВЯЩЕННИКА

Сегодня мы переживаем состояние духовного роста

КОГДА мы опять окажемся в церкви? Этот вопрос я слышал много раз за прошедший год. Я был вынужден отвечать, что знаю о будущем так же много, как и Вы.

Пребывание в неведении - это конечно же, тяжелое состояние.

Коронавирус сильно повлиял на жизнь приходов. Конечно, тяжелее всего пришлось Хельсинкской епархии. Могу честно сказать, с завистью наблюдал за фоторепортажами Карельской и Оулувской епархий, где видно, что люди там смогли зайти в храм. Я понимаю также, что были веские причины для таких ограничений здесь, у нас. Мы не играем со здоровьем людей.

Год назад, в это же время, я столкнулся с трудной ситуацией, когда хорошо спланированные летние христианские лагеря пришлось перенести на год вперед. Другим вариантом был бы какой-то дневной лагерь, но этот вариант не казался мне правильным.

Лагерь в целом - отличный опыт с массой впечатлений. Молодой человек может впервые оказаться вдали от дома подольше. Это уже своего рода познание независимости. С другой стороны, лагерь знакомится с новыми людьми, где можно завести новых друзей. Самым важным, конечно же, является то,

что во время лагеря можно практически уникальным образом получить опыт Православия.

На данный момент я надеюсь, что летние лагеря в приходе Юго-Восточной Финляндии могут быть реализованы в соответствии с планом.

Так что я с надеждой смотрю в будущее, и именно такой должна быть наша жизнь. Наша жизнь может вместить самые разные вещи, и в самый мрачный момент невзгод может быть трудно увидеть свет в конце туннеля. Среди всего этого может возникнуть вопрос о том, за что Бог нас сейчас наказывает.

Но дело не в том, чтобы нас наказать. Нас воспитывают прямо сейчас. Перед лицом невзгод Бог не хочет, чтобы мы разочаровались, но Он хочет, чтобы мы укрепились.

Например, тот факт, что нам не разрешено находиться в церкви сейчас, как раньше, предназначен для нас, чтобы учить. Это учение, которое мы узнаем по-новому, чтобы оценить свое поклонение, которое мы, возможно, считали само собой разумеющимся на протяжении десятилетий.

Отец Андрей Вериков

Священник региона Иматра

Юго-Восточный приход Финляндии

Kirkkojen ovet aukesivat

KIRKKOJEN ovet avattiin pitkän koronasulun jälkeen helatorstain aattona 12.5. lähes kaikkialla Helsingin, Kaakkois-Suomen ja Tampereen seurakunnassa sekä Vaasan kappeliseurakunnassa. Huonon koronatilanteen vuoksi palvelukset toimitettiin suljetuin ovin toukokuun loppuun asti Lahdessa ja Heinolassa. Näillä paikkakunnilla kirkkokansan sisäänpääsy ainakin kesäkuussa oli toistaiseksi epävarmaa lehden lähtiessä painoon.

Mualla jumalanpalveluksiin ja kirkkoon pääsee erilaisin varauksin ja yleensä etukäteen ilmoittautumalla. Kirkoissa on voimassa korona-ajan varotoimet: maskinkäyttösuositus, ikoneja tai ehtoolliskalkkia ei edelleenkään suudella. Ehtoollinen jaetaan erillisillä lusikoilla. Kirkkoon on syytä tulla vain terveenä.

Ehtoolliselle ja synnintunnustukselle pääsee eri paikkakuntien kirkoissa eri tavoin palvelusten ulkopuolellakin. Tämä kannattaa varmistaa ottamalla yhteyttä kirkon työntekijään, useimmiten pyhäkön pappiin.

Koska tautitilanne voi muuttua nopeasti, kirkkoon pääsy kannattaa selvittää pyhäkön netti- tai Facebook-sivulta tai ottamalla yhteyttä pyhäkön työntekijöihin.

Monien kirkkojen palveluksia voi seurata edelleenkin netistä suoratoistoina seurakunnan netti- tai Facebook-sivulta tai YouTube-kanavalta.

Henkilöstöuutisia Helsingistä

ORTODOKSIVIESTIN päätoimittaja **Mirva Brola** siirtyi uusiin tehtäviin toukokuun alussa. Lehden pitkäaikainen päätoimittaja on nyt Kiinteistölehdien toimituspäällikkö. Työsuhde Helsingin ortodoksisen seurakunnan palveluksessa päättyi huhtikuussa Mirva Brolan omasta pyynnöstä. **Anne Kärkkäinen** jatkaa Ortodoksiviestin määräaikaisena päätoimittajana elokuun loppuun, jolloin Ortodoksiviestin julkaisu päättyy.

Kasvatustyöntekijä **Tiia Haimin** työsuhde päättyi omasta pyynnöstä huhtikuussa, ja tilalle tuli **Petri Gyllström** toukokuussa.

Diakoniatyöntekijä **Jaana Björninen** jäi eläkkeelle toukokuun lopussa ja tilalle tuli kesäkuun alusta **Katri Heporauta**.

Pastori **Teemu Toivosen** työsuhde päättyy heinäkuun lopussa omasta pyynnöstä. Hän siirtyy Itä-Suomen yliopiston teologiseen tiedekuntaan käytännöllisen teologian opettajaksi.

Seurakunnan pitkäaikaisimpiin työntekijöihin kuuluva Lohjan kanttori **Matti Jyrkinen** siirtyy eläkkeelle syyskuusta. Lue Matti Jyrkinen haastattelu sivulta 34.

Kirkkoja remontoidaan

Hämeenlinnan kirkkoa peruskorjataan. Pyhäkkö vihitään uudelleen käyttöön elokuun lopussa. Kuva: Leena Lomu

ERI puolilla on meneillään useiden kirkkojen tai seurakuntatilojen korjauksia.

Kaakossa korjataan tänä kesänä Kotkan kirkon vesikatto. Sama on tarkoitus tehdä tänä kesänä myös Kouvolan kirkolle, jähka tarjouspyynnöt ja tarjoukset valmistuvat. Lappeenrannan pappilan peruskorjaussuunnitelmat ovat valmiit, ja toukokuussa oli meneillään urakkatarjouskierros. Pappilan remontin arvioidaan valmistuvan ensi vuoden keväällä.

Kaakon seurakunnan remonttien yhteenlaskettu hinta on noin 735 000 euroa.

Hämeenlinnassa peruskorjataan 1962 valmistunutta suoralinjaista punatiilistä kirkkoa. Lämmitysmuoto vaihdettiin öljystä maalämmöksi ja lattialämmitykseksi, ilmastointi ja sähköt uusittiin. Tulevia uusia kelloja soitetaan käsin eikä enää koneellisesti, katolle tulee kaksi kupolia ja ristit. Ulkokuorauksen punatiilinen väri vaihtuu vaaleaksi.

Kirkon ikonit konservoidaan. Rakennukseen tulee pieni keittiö. Kaikkiaan kirkosta tulee esteetön, ja sinne tulee muun muassa inva-wc ja kuulemista helpottava induktiosilmukka.

Peruskorjaus alkoi vuodenvaihteessa, ja uudistettu kirkko vihitään uudelleen käyttöön elokuun lopulla.

Peruskorjaus maksaa noin 1,3 miljoonaa euroa. Matti Alangon kadulla seurakuntasalin tilat säilyvät käytössä.

Kuva: Tuomas Kallonen

Kohtaamispaikan tilat on remontoitu ja kalustetaan kesänä aikana. Toiminta Suvantokatu 10:ssä alkaa 5. elokuuta, jos koronatilanne sen sallii.

Olohuone-Suvanto Tampereelle

TAMPEREELLA on määrä avata 5.8. kaikille avoin kohtaamispaikka Suvanto Tampereen ortodoksisen seurakunnan Nikolaintalossa Suvantokadulla.

– Seurakunnalta puuttui vapaamuotoinen, viihtyisä oleskelutila, kertoo sähköpostitse isä **Tuomas Kallonen**. Hänellä on kokemusta matalan kynnyksen kahvi-toiminnasta edellisestä työpaikastaan Taipaleen seurakunnasta.

Nikolaintalon katutasossa vapaaksi jäänyt 50 neliön tila on remontoitu ja kesän aikana varustetaan keittiö ja kalustetaan oleskelutila.

Suvanto on monien mahdollisuuksien tila sekä kävijöille että sen pyörittäjille, jotka ovat seurakunnan vapaaehtoisia.

– Olohuonemainen tila mahdollistaa kohtaamiset erilaisten ihmisten välillä, isä Tuomas kuvaa.

Suvannossa kävijä voi juoda kahvit ja viivähtää viihtyisässä tilassa. Halutessaan hän voi jutella muiden kävijöiden tai paikan pyörittäjien kanssa tai vaikkapa lukea päivän lehden. Voi hiljentyä rukousnurkkauksessa ja halutessaan tavata pappiakin. Suunnitteilla myös säännöllisesti järjestettävää toimintaa.

Vapaaehtoisille Suvanto tarjoaa mahdollisuuden ideoida ja toteuttaa kaikenlaista yhteisöllistä toimintaa.

– Tämä hanke on pilotti. Henkilöstö tukee vapaaehtoisia miehiä. Kukaan ei tiedä vielä, mitä kaikkea tästä seuraa!

Olohuone on auki ainakin alkuun kolmena päivänä viikossa kolmesta neljään tuntia kerrallaan.

Haminan kirkon kuninkaanovet restaurointiin

HAMINAN kirkon ikonostasisissa pyhän portin aukkoa verhoaa vielä pitkään pelkkä punainen verho. Kuninkaanovet lähetettiin toukokuun lopussa kunnostettavaksi ja uudelleenkullattavaksi Helsingiin, kuten myös tavallisesti ovien yläpuolella säteilevä Kaikkinäkevä silmä. Restauroinnin arvioidaan kestävän useita kuukausia.

Kirkkoa kaunistetaan muutenkin. Paikan päällä kirkossa kunnostetaan ikonostaasin keskiosa, ja kirkkoon palautettiin toukokuussa takaisin Valamossa entistettävänä ollut Pyhän Pietarin suuri ikoni.

Kultaukset tekee Suomen ykkösasiantuntijoihin kuuluva kultaajamestari **Raimo Snellman**, joka on viimeksi uudelleenkullannut muun muassa Helsingissä valtionneuvoston juhlahuoneiston Smolnan esineistöä.

Kirkon kultausten korjaus maksaa noin 80 000 euroa. Kaakkois-Suomen seurakunta on saanut 40 000 euron avustuksen Ortodoksisen kirkon kirkollishallituksen kultausmäärärahoista.

Pyhä portti suojattiin huolellisesti kuljetusta varten. Kuva: Ville Kiiveri

Filantropian keräys ylsi tavoitteeseensa

FILANTROPIA ry:n Suuren paaston keräys *Kutsu palvelemaan* saavutti 20 000 euron tavoitteensa. Summa käytetään trooppisten tautien ehkäisyhankkeen omarahotusosuuteen.

Etiopiassa torjutaan kahta vakavaa tautia, joista hoitamattomana toinen sokeuttaa ja toinen vie liikuntakyvyn. Ennaltaehkäisemisessä hygieniapastus ja oikean tiedon välittäminen kyliin on tärkeää. Sairastuneita pidetään kirottuina ja he jäävät helposti yhteisönsä hylkimiksi.

Keräystuotot ovat Filantropialle tärkeitä, koska lähes kaikkiin hankkeisiin pitää hankkia omarahotusosuus. Etiopiassa pilottivuoden kokonaisbudjetti on 106 000 euroa. Suurin osa kuluista katetaan Suomen ulkoministeriön kehitysyhteistyömäärärahoista.

– Voimme huokaista helpotuksesta. Kiitos kaikille lahjoittajille, sanoo Filantropian toiminnanjohtaja **Riina Nguyen**.

Saimaan tsasounasaareen Lappeenrannasta

TÄNÄ kesänä pääsee veneetönkin keskelle Suur-Saimaata pakahduttavan ihanaan tsasouna- eli Ilkonsaareen. Halutessaan voi osallistua tsasounissa pidettäviin jumalanpalveluksiin tai käydä hiljentymässä viidessä eri kappelissa.

Jumalanpalvelukset pidetään kolmessa tsasounassa niiden juhlapäivänä kesä-elokuussa: su 27.6. Valamolaisella kappelilla, su 11.7. Konevitsalaisella kappelilla ja su 15.8. Petsamolaisella kappelilla.

Muulloin saareen voi tulla tutustumaan ja hiljentymään lauantaisin aina syyskuun loppuun saakka.

Ilkonsaari sijaitsee Taipalsaaren kunnassa, noin 25 kilometrin päässä Lappeenrannasta. Tsasounasaaren kappelit on rakennettu 2009–2019 pitkälti vapaaehtoisvoimin ja lahjoitusten avulla. Hankkeen takana on Saimaan skiitat ry, jonka jäsenet saivat idean rakentaa saareissa sijaitsevan hiljentymispaikan vierailtuaan Athoksen luostarisaaressa.

Skiittojen esikuvat ovat peräisin eri luostareista. Jos vaeltaa saaren eteläosasta pohjoiseen, tulee seuranneeksi ortodoksisuuden leviämistä Välimereltä Jäämerelle. Pyhiinvaellus näin alkaa kreikkalaisesta athoslaisesta kappelista ja päättyy petsamolaiseen tsasounaan.

Laivakyyti Ilkonsaareen m/s Heidillä tai m/s Totilla lähtee Lappeenrannan satamasta aina klo 9.00 ja se kestää 1,5 tuntia. Perillä tsasounasaareissa vietetään kolme tuntia. Paluu aika Ilkosta on klo 13.30, ja Lappeenrannassa ollaan takaisin 15:een mennessä.

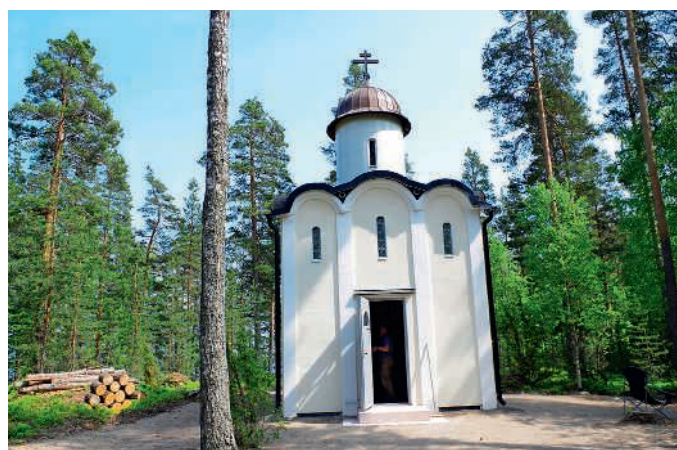
Retkelle kannattaa varata omat eväät, koska saareissa ei ole kahvilapalveluja, mutta hyvät grillipaikat on.

Matkat tehdään kulloisten koronarajoitusten mukaan.

Hinta: 45,00 aikuiset; 20,00 lapset.

Ilmoittautuminen ennakkoon: Seppo Salpakari, p. 0400 255 988.

Tsasounasaaresta kerrottiin Ortodoksiviestissä 5/19: Skiittasaari kutsuu hiljentymään; www.ortodoksiviesti.fi -> Lehtiarkisto -> 5/19

Novgorodilainen tsasouna on yksi Ilkonsaaren tsasounista. Kuva: Saara Kallio

Kolttsaamelaisen kulttuurin näyttely esillä Helsingissä

KOLTTSAAAMELAISEN kulttuurin näyttelyssä tuodaan valokuvien, käsitöiden, esineiden, äänien ja tekstien avulla näkyväksi kolttsaamelaisen historiaa ja nykypäivän elämää.

Kolttsaamelaiset ovat alkuperäiskansa, saamelaisten pieni itäinen vähemmistö, jonka elämänpolulle on mahtunut mutkia ja muutoksia. Kolttsakujen ja -siidojen perinteiset vuotuiskierron mukaiset asuinpaikat Saamenmaan koillisimmista osista, Petsamon ja Kuolan niemimaan alueilta jouduttiin jättämään, kun rajat piirrettiin jakaen kolttsakansan alue kolmen valtion kesken. Kolttsaamelaisten nykyinen kotiseutualue Suomessa sijaitsee Sevettijärven, Nellimin ja Keväjärven kylissä Inarin kunnan alueella.

Ortodoksisuus on osa kolttsaamelaisten elämää. Pyhä Trifon Petsamolainen aloitti kolttsaamelaisten kastamisen ortodoksisen kirkkoon jo 1500-luvulla. Valtaosa kolttsaamelaista on tänäkin päivänä ortodoksisen kirkon jäseniä. Myös Pyhittäjä Trifonin muisto elää edelleen kolttsaamelaisen yhteisön keskuudessa.

Saa'mi jie'llempälggsest – kolttsaamelaisten elämänpolulla -näyttelyn järjestävät Helsingin tuomiokirkkoseurakunnan ystävyysseurakunta Lapin ortodoksinen seurakunta ja Kolttsakulttuurisäätiö. Näyttelyä tukee Taiteen edistämiskeskus. Näyttelykuuraattorina toimii muotoilija **Harri Koskinen**.

Kolttsaamelaisten elämänpolulla – kolttsaamelaiset ja Pyhittäjä Trifonin elävä perintö -näyttely on avoinna 5.6. asti Helsingin tuomiokirkon kryptassa. Näyttelyyn on vapaa pääsy ja näyttely on esteetön.

Osoite: Kirkkokatu 18, Helsinki
Aukioloajat: ma–la 11–17 ja su 12–17

Ansioituneita muistettiin

Arkkipiispa **Leo** myönsi pääsiäisen alla Pyhän Karitsan Ritarikunnan huomionosoitukset, 1. luokan ritarimerkin **Marianna Flinckenberg-Gluschkoffille**, **Lisa Hovinheimolle**, **Teuvo Laitilalle**, Lintulan luostarin igumenialle **Mikaelalle** ja **Mirja Paulolle**. Oulun metropoliitta **Elia** myönsi pastori **Andrei Sõtšoville** kultaristin kanto-oikeuden Vaasassa helmikuussa.

Diakonia – teoriaa vaiko käytäntöä?

KIRKOSSAMME vähitellen tutuksi tuleva asiakirja *”Maailman elämän edestä”* osoittaa meille suunnan. Asiakirjan tärkeä viesti on yhteisöllisyyden tunnustaminen. Mitä me olemme kristittyinä, ja mitä kohden meidän pitäisi kurottautua? Tavoittavatko sanallisesti kuvaillut ihanteet käytännön elämän?

Diakonia on jumalanpalveluselämästä erottamaton toiminto. Kirkon ensimmäisinä vuosisatoina lähimmäispalvelu ymmärrettiin erottamattomana osana kristillistä elämää ja tienä kohti Jumalan valtakuntaa jo tässä todellisuudessa. Nykyään puhumme usein velvollisuudesta, mikä vääristää tehtäväämme. Kun vaihtumena on rakkaus, niin silloin emme tee mitään pakosta tai oma etu edellä.

Nykyään diakonialla tarkoitetaan sekä hengellisen elämän tukemista että ruumiin ravitsemista. Huolehdimme lähimmäistämme kokonaisvaltaisesti. Siinä voimme kohdata suuren haasteen. Ruokakassin vieminen sitä tarvitsevalle läheiselle on helppo toimi. Mutta tarvitseeko ruokakassin saanut jotain muuta, vaikkapa kokemusta toisen ihmisen läsnäolosta arjessa?

Muutama vuosi sitten tehtiin kysely vapaaehtoisten diakoniatyöstä. Tulokset olivat yllättäviä. Kaikki vastanneet kokivat diakoniatyön erittäin palkitsevana. Vastaajat kertoivat mielellään diakoniatyön toteutuksesta omassa yhteisössään.

Pienen tutkimuksen mukaan diakoniatyö koettiin erittäin mielekkääksi ja hyödylliseksi toiminnaksi seurakunnissa. Tuo tulos kertoo myös siitä, että ihmiset ovat valmiita tekemään lähimmäispalvelutyötä. Usein ongelma on, että aristelemme pyytää ihmisiä mukaan diakoniatyöhön. Ihmiset yleensä luontaisesti haluavat auttaa toista.

Usein on niin, että ihminen ei pahastu, jos hänen voinnistaan kysellään. Viime vuosina vapaaehtoisesta lähimmäispalvelusta on tullut tärkeä osa diakoniatyötä. Siinä henkilö, jota kutsutaan usein auttajaksi, käy viikoittain tai joka toinen viikko ystäväksi katsotun henkilön luona. Tapaamisessa keskustellaan kaikista niistä tärkeistä asioista, arjen iloista ja suruista. Voimme juoda kahvit ja vaikkapa katsella valokuva-albumia. Tärkeintä on luottamus autettavan ja auttajan välillä.

Usein vanhukset ovat yksinäisiä. Heidän luonaan käymällä autamme heidän yksinäisyyttään ja saamme itse hyvän olon auttamisesta. Lähimmäispalvelun periaatteisiin kannattaa perehtyä ennen sen aloittamista.

Monissa kaupungeissa eri toimijat, kuten SPR ja seurakunnat, järjestävät pienkursseja sitä varten.

Diakoniaan liittyvässä selvityksessä kävi esille myös, että lähimmäispalvelussa on käytössä monia keinoja. Eräässä kaupungissa miehet alkoivat kokoontua tekemään ruokaa ja kutsuivat mukaan maahanmuuttajia. Tulokset olivat erittäin hyviä. Samalla luottamus ja tunnettuus kasvoi hurjasti väestöryhmien välillä.

Eräässä toisessa paikassa kokoonnuttiin samovaarin äärelle. Oma kulttuurisen taustan jakaminen muiden samantaustaisten kanssa luo turvaa ja ymmärtämystä suhteessa ympäröivään yhteiskuntaan. Ortodoksinen pappi käy noissa illoissa pitämässä esitelmän ajankohtaan sopivasta kirkollisesta teemasta.

Kirkon rakennusprojekti voi myös tuoda ihmisiä yhteen yllättävällä tavalla. Rakennushanke haluttiin toteuttaa mahdollisimman hyvin. Yhteinen neuvonpito yhdisti ihmisiä. Ja toiminta on jatkunut aktiivisena sen jälkeenkin.

Diakoniatyössä kannattaa etsiä yhteistyökumppaneita. Varsinkin pienillä paikkakunnilla on luontevaa tehdä yhteistyötä luterilaisen seurakunnan tai jonkin muun yhteisön kanssa. Kristillisyyden perimmäinen viesti, eli rakkaus toisiimme kohtaan, kuuluu kaikille ja koskee kaikkia. ●

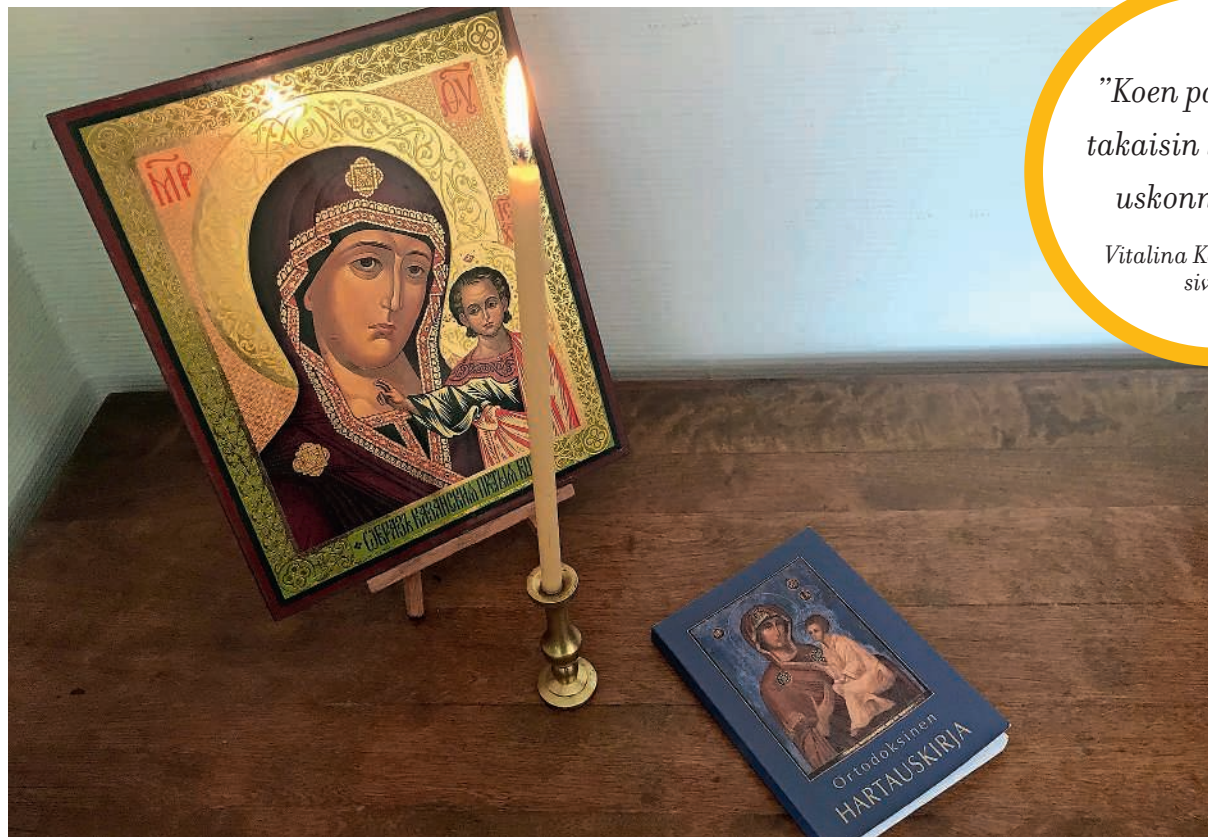

Anna Järskeläinen

JUHA RIIKONEN

Teologian tohtori Juha Riikonen on Valamon opiston opettaja. Hän on toiminut diakoniatyössä Ilomantsin ortodoksisessa seurakunnassa.

Armollinen on sinun olotilasi, jos tunnet itsesi vähäiseksi ja lapseksi hengellisesti valistuneiden edessä. – Pyhä Johannes Valamolainen

”Koen palanneeni takaisin lapsuuden uskonnon luo.”

*Vitalina Konstantinidi
sivu 24*

Rukoilu on tärkeä osa ortodoksin hengellistä elämää.

NOUSKOON RUKOUKSENI

TEKSTI JA KUVA SAARA KALLIO

■ Rukous on keskeinen osa ortodoksin elämää. Kirkko tuntee monia Pyhiä, jotka rukoilivat lakkaamatta. Esimerkiksi Vanhan testamentin profeetat rukouksineen tarjoavat mallin sinnikkästä rukoilusta. Vanhan testamentin psalmit ovat universaaleja rukouksia ja hengellisiä aarteita. Ne ovat rukouksia, joita itse Kristus käytti.

Koronapandemia on rajoittanut mahdollisuuksia osallistua jumalanpalveluksiin. Nyt on hyvä hetki muistaa, että tärkeä osa ortodoksin hengellistä elämää on myös rukoilu kotona. Poikkeusaikoina sen merkitys on korostunut entisestään. On lohdullinen ajatus, että rukous liittää ihmiset aina yhteen fyysisestä etäisyydestä huolimatta.

Monet kirkon jumalanpalveluksista voi toimittaa myös maallikkovoimin. Toimittamiseen tarvitaan sopivan rauhallinen paikka, palveluksen tekstit ja lukija. Kotona ei ole välttämätöntä lukea resitatiivisesti, vaan rukoukset voi lukea myös tavallisella äänellä.

Rukoilun voi ottaa osaksi elämää esimerkiksi siten, että rukoilee päivittäin aamulla herättyään ja illalla ennen nukkumaanmenoa. Lisäksi voi rukoilla ennen työhön ryhtymistä ja työt tehtyään.

Rukouskirja Orologion on ortodoksisen kirkon rukouskirja, jossa on rukouksia erilaisiin tilanteisiin. Kirja soveltuu hyvin päivittäiseen rukoukseen, ja se sisältää kaikkien niiden jumalanpalvelusten kaavat, jotka voidaan toimittaa maallikkopalveluksina.

Ortodoksisten nuorten liitto ONL ry taas on koonnut taskukokoisesta ortodoksisen hartauskirjan, joka sisältää jumalanpalvelusten keskeisimpiä rukouksia ja kirkkolauluja, rukouksia ehtoollisen edellä ja sen jälkeen sekä akatistoshymnin Jumalansynnyttäjälle. Näppärän kokoista kirjaa voi tilata ONL ry:n verkkokaupasta ja se löytyy myös sähköisenä osoitteesta <http://m.onl.fi>.

Ortodoksisen veljestön julkaisema rukouskirja on myös pienikokoinen ja kulkee kätevästi mukana. Kirja sisältää tärkeimmät päivittäiset rukoukset ja sen voi tilata esimerkiksi Valamon luostarin verkkokaupasta WebTuohuksesta.

Päivittävät Raamatun lukukappaleet ja Pyhien elämäkerrat löytyvät Suomen ortodoksisen kirkon verkkosivuilta osoitteesta <https://ort.fi/kirkkokalenteri>.

Kanttori Minna Jokinen

Julia, Lydia ja Hanna Blom

Simo Tuominen ja Anja Lindström

Salme Laasonen ja isä Viktor Porokara

isä Kimmo Kallinen

Jyrki Vaara

Me teemme sen itse

Järvenpään ortodokseilla on pitkät perinteet menestyksekkästä omatoimisuudesta. Pyhäkköyhteisö toivoo mahdollisuutta ja varoja suunnitella toimintaansa.

TEKSTI JA KUVAT ANNE KÄRKKÄINEN

Me teemme sen itse, kiteyttää järvenpäälaisten vapaaehtoisten toiminnan **Anja Lindström**, joka on Järvenpään Ystäväpiirin puheenjohtaja ja ollut mukana yhdistyksen toiminnassa vuodesta 1987.

Toimielias Ystäväpiiri on perustettu 1976, mutta jo tätä ennen Järvenpään ortodoksit saivat aikaan paljon.

Kun Terijoen evakot asutettiin sodan jälkeen Järvenpäähän ja Keski-Uudellemaalle, heillä oli tarve saada jotain omaa ja tuttua. Kodit ja entinen elämä olivat jääneet rajan taakse. Se jotain oli oma pyhäkkö.

Vapaaehtoiset kiersivät keräyslistoineen ovelta ovelle, ja vaikka oli puutetta, he saivat koottua varat. Järvenpään rukous-

huone valmistui 1948, vuosia ennen kuin Suomen valtio alkoi kustantaa jälleenrakennusta 1950-luvulla.

Sama aktiivinen Terijoen henki on auttanut rakentamaan yhdessä seurakunnan kanssa nykyisen kauniin kirkon, joka on seinämaalauksineen arvokas kulttuuri- kohde vuodelta 1980. Viimeksi on kunnostettu kirkon ikonostaasi 2017, ja viime

syksynä vihittiin käyttöön komeat tam-
mipuiset ulko-ovet.

Tuoreimpiin hankkeisiin Ystäväpiiri
keräsi varat hämmästyttävän nopeasti:
ikonostaasille yli 10 000 euroa alle puo-
lessa vuodessa ja oville 10 000 euroa pa-
rissa vuodessa.

– Järvenpäläiset luottavat Ystäväpii-
riin. Jos se ottaa jotain tehtäväkseen, se
myös tapahtuu, sanoo Järvenpään kirkon
pappi isä **Kimmo Kallinen**.

Seuraava vapaaehtoishanke keräyk-
seen on meneillään. Järvenpään kirkon ja
seurakuntalaisten historia kootaan yksiin
kansiin Terijoen ajoista lähtien.

Juuri aktiiviset ja sitoutuneet vapaaeh-
toiset ovat Järvenpään saavutusten salai-
suus. Ystäväpiiriin kuuluu nelisenkym-
mentä jäsentä, joista erilaisissa toimin-
nissa on noin puolet.

– Kymmenen kuorolaista, kaksi pono-
maria, kolme lukijaa, isännöitsijä ja kaksi
edustajaa seurakunnanvaltuustossa, laskee
Anja Lindström, joka itse on Helsingin or-
todoksisen seurakunnan valtuuston jäsen.

MONI ASIA HUOLETTAA

Yhteisön hyvästä sykkeestä huolimatta
moni asia huolettaa: miten käy tulevaisuu-
dessa Ystäväpiirissä, pyhäkötöyhteisön ja
koko kirkon?

Ystäväpiiri vanhenee. Yli puolet jäse-
nistä on yli 70-vuotiaita.

– Vielä jaksamme, mutta emme enää
kymmenen vuoden kuluttua, Anja Lind-
ström sanoo.

Oman kirkon hyväksi toimivien aktii-
vijoukkoa pitäisi saada nuorennettua.

Miten siis Ystäväpiiri, seurakunnan toi-
minta tai koko kirkko voisi houkuttaa ih-
misiä mukaan?

*”On oltava tekemistä,
jonka ihmiset
tuntevat
mielekkääksi.”*

Kirkon pihatalloissa toukokuussa Simo Tuominen, Vesa Laasonen, isä Kimmo Kallinen, Salme Laasonen, Mikko Blom, Jyrki Vaara ja Minna Jokinen.

Vetovoiman puutteeseen ja näivetty-
miseen on monia syitä.

– Seuratoiminta ei ole pop. Ihmiset ei-
vät halua sitoutua, toteaa isä Kimmo.

Lisäksi Suomi on maallistunut. Ihmisillä
ei riitä aikaa kirkolle: on ruuhkavuodet ja
kilpailevia kiinnostuksenkohteita. Kirkko
kutistuu, kun lähtijöitä on enemmän kuin
tilalle tulijoita. Vanhoja kuolee, ihmisiä
eroaa kirkosta, lapsia kastetaan vähemmän.

Toimintaa on vaikeampi järjestää, kun
kirkollisveron maksajia ja varoja on vä-
hemmän.

Huonon kierteen oikaisemiseksi Jär-
venpäässä on alettu miettiä amerikkalaisia
ajatuksia isä **Evan Armataksen** seurakun-
nasta Coloradon osavaltiota.

Yhdysvalloissa on sama tilanne kuin
Suomessa ja vaikeampikin: maallistunut
yhteiskunta ja ihmisten ajasta kilpailevia
kiinnostuksenkohteita. Kirkko on kreik-
kalaisalkuinen. Miten joku uskaltautuu
kirkkoon, jos hänellä ei ole kreikkalaista
identiteettiä? Päälle päätteeksi seurakun-
nan pitää vielä koota varat toimintaansa.

Silti Pyhän Spiridonin kirkko vetää liit-
tyjiä ja kasvaa.

KONKREETTISIA TEHTÄVIÄ IHMISSILLE

– Kirkkoon tulijoiden kynnystä pitää ma-
daltaa, sanoo isä Evanin ajatuksia järven-
päläisille jakanut Ystäväpiiriin aktiivi ja
lukija **Simo Tuominen**.

Toiminnallisille ihmisille tulee järjes-
tää konkreettisia tehtäviä.

– Toiminnan avulla he voivat kokea te-
kevänsä jotain merkityksellistä. Ihmiset
saadaan mukaan myös jumalanpalveluk-
siin ja yhteiseen kilvoitukseen, kun heillä
on itselleen luontevia tehtäviä, joissa he
voivat olla avuksi pyhäkötöyhteisössä.

Järvenpäässä tehtävien ideointia ja jä-
sentelyä varten on perustettu isä Kimmon
aloitteesta pyhäkötöryhmä. Siihen kuuluu
isä Kimmon lisäksi Ystäväpiiriin aktiiveja:
Anja Lindström ja **Anja Brodtkin**, lukijat
Simo Tuominen, **Jefim Brodtkin** ja **Pet-
teri Lalu**. Mukana ovat myös seurakunnan
työntekijät kanttori **Minna Jokinen**, vah-
timestari **Mikko Blom** ja kirkon isännöi-
sijä **Jyrki Vaara**.

Isä Kimmo korostaa, että työ on vasta
hyvin alussa, ja korona on jarruttanut sitä.
Suunta on silti selvä.

– Pois pappikeskeisyydestä ja aktiivien
ääni kuuluviin niin, että jokainen voisi
tuoda toimintaan oman talenttinsa.

Innostavaa esimerkkiä toiminnan jär-
jestämisestä järvenpäläiset saivat tutus-
tumismatkaltaan toisesta omatoimisesta
paikallisyhteisöstä, Porista.

– Porissa on tehty näkyväksi tehtävät,
millaisia taitoja niihin kaivataan, ja jäsen-
ten taidot on kartoitettu. Heitä voidaan
pyytää apuun, kun tarvitaan tekijää, isä
Kimmo sanoo.

Hän myös muistuttaa, että ihmiset ovat

erilaisia. Introverteille tulee suoda mahdollisuus vain osallistua kirkossa yhteiseen palvelukseen. Kaikkia ei pidä ohjata vapaaehtoistoimintaan, jos se tuntuu vieraalta.

– Kohtaaminen ihmisen omista lähtökohdista käsin, isä Kimmo tiivistää sen, miten kirkko voi houkutella mukaan hengellisesti etsiviä. Kirkon oven pitää olla auki ja siellä pappi tai muu kirkon työntekijä, jonka luokse voi tulla juttelemaan kahvikupin ääreen ”asiasta tai asiatta.”

– Ihmiset tulevat kirkkoon monenlaisilla tarpeilla ja motivaatioilla. Kirkko pyrkii kohtaamaan ja täyttämään ihmisen hengellisen kaipauksen ja tukemaan kasvua kokonaisvaltaisessa ihmisyydessä.

OMAT SUUNNITELMAT JA TOTEUTUS

Järvenpäässä toivotaan mahdollisuutta suunnitella ja toteuttaa seurakunnallista toimintaa itse.

– Nykyisin verot kerätään periferiasta, ja niillä kustannetaan lähinnä Helsingin keskustassa asuvien palveluja, sanoo Jefim Brodtkin.

Hän on Helsingin seurakunnanvaltuuston puheenjohtaja. Jefim Brodtkin on syntynyt Järvenpäässä ja kasvanut Järvenpään kirkkoon pienestä ponomarista aina lukijaksi. Nykyisin hän asuu Helsingissä opintojensa vuoksi.

Jefim Brodtkin kertoo, että näki ja koki ”epävakauden” ajan, kun papit ja kanttorit vaihtuivat taajaan vuosina 2009–2017. Se jätti halun vaikuttaa oman yhteisön puolesta.

Hän toivoo, että verovaroista palautettaisiin nykyistä enemmän keskusten ulkopuolisten alueiden toimintaan.

– Järvenpää ei ole metsää. Tämä on kasvava radanvarsipaikkakunta.

PYHÄKKÖYHTEISÖSTÄ

SEURAKUNNAN PERUSTOIMIJA

– Pyhäkköyhteisöstä pitää tehdä seurakuntatyön perusyksikkö, sanoo myös Anja Lindström.

Sama ajatus oli valtuustaloitteen, jossa Anja Lindströmin kanssa oli kuusi muuta seurakunnanvaltuutettua: Jefim Brodtkin, Leena Brodtkin, **Miika Karpin** Vantaalta, **Markku Pelkonen** Lahdesta ja **Risto Murto** Lohjalta.

Järvenpään kirkko ja sen yhteisö

Jumalansynnyttäjän Kazanilaisen ikonin kirkko vuodelta 1980. Seinämaalaukset, ikonostaasin kunnostus (2017) ja ulko-ovien koristeaiheiden suunnittelu (2020), taiteilija Juri Mitroshin. Jäseniä Järvenpäässä ja sen ympäristössä noin 1350. Pappi: Kimmo Kallinen (2017–)

Järvenpään Ystäväpiiri

Perustettu: 1976
Pyhäin Sergein ja Hermanin Veljeskunnan PSHV ry:n alaosasto
Pitkäaikaisin puheenjohtaja ja toiminnankehittäjä (1977–2016): Järvenpään pappi isä Viktor Porokara. Jäseniä: n. 40, aktiiveja puolet. Toiminta: vireä opinto- ja keskustelupiiri luentoineen 2 kertaa kuussa; varojenkeruu; myyjäiset ja pääsiäisyön ruokatarjoilut; valmisteilla kirkon ja seurakuntalaisten historiikki.

He ehdottivat, että seurakunnan neuvosto perustaisi eri pyhäköiden edustajista työryhmän miettimään osallistavaa, pyhäkkökeskeistä mallia ja päätöksentekomahdollisuutta nykyisen toiminta-alue- ja palvelulinjamallin sijasta. Neuvosto hyväksyi aloitteen huhtikuussa.

Laaja Helsingin ortodoksinen seurakunta on jaettu maantieteellisesti neljään toiminta-alueeseen ja nk. palvelulinjoihin, joita ovat kasvatus, diakonia ja tukitoimintoina henkilöstöhallinto ja viestintä. Palvelut toimivat pitkälti Helsingissä ja Helsingistä käsin.

Aloitteentekijät toivovat, että toiminta lisääntyisi Helsingistä katsoen laita-alueilla, varsinkin kun seurakunta laajeni entisestään vuoden alusta Lahden ja Hämeenlinnan liittyttyä mukaan.

Jos toiveet toteutuisivat, seurakuntatyötä tekisivät pyhäkköjen moniammatilliset tiimit. Niihin kuuluisivat kulloistakin paikallisten tarpeiden mukaan seurakunnan työntekijöitä esimerkiksi kasvatuksesta tai diakoniasta sekä pyhän pappi ja pyhäkköyhteisön vapaaehtoisia.

Helsingin seurakunnassa pyhäkkölähtöistä toimintaa on jo aloitettu. Vuoden alusta seurakuntalaiset voivat pyytää kasveja, hautaan siunaamista tai muita kirkollisia toimituksia suoraan oman lähikirkkonsa papilta. Ennen päivystävä pappi vastasi Helsingin kirkkoherranvirastosta.

MITÄ JOS VEROTUSOIKEUS MENEE?

Paikallistoiminnan vetovoimaistamisen ja vahvistamisajatuksen ponttimena on taloudellinen huoli. Aloitteentekijät haluaisivat ennakoita tulevaisuutta, jolloin kirkolla ei ehkä enää ole verotusoikeutta.

– Kun Suomessa evankelisluterilaisen kirkon jäsenmäärä väestöstä vähenee 50 prosenttiin, aletaan kyseenalaistaa kirkon verotusoikeutta. Jos veronkanto-oikeus loppuu, kirkon talouden pohja on uhattuna, sanoo Anja Lindström, ”rahantekijä” ja Järvenpään monien keräysten alkuunpanija. Ennen eläkkeelle jäämistään Anja Lindström toimi suuren yrityksen kirjanpitoapäällikkönä.

– Järvenpäässä kirkon elämä oli vuosikymmeniä yhteisön varassa, terijokelaisen aktiivisuuden eteenpäin viejä toteaa.

– Aloitteellisuudelle ja omalle tekemiselle on sijaa. Meidän projektimme osoittavat, että pieni ja sitoutunut yhteisö pysyy aika paljoon, jos sillä on taloudellista vastuuta. ●

Ortodoksinen ja erityisesti Egyptin koptiortodoksinen usko on vahvasti läsnä Hakemien kodissa ja arjessa.

Nuori ponomari ja ylpeä isä

Sameh ja Anton Hakem, isä ja poika kuuluvat Suomessa pieneen Egyptin koptiortodoksien vähemmistöön. Usko on isän ja pojan yhteinen juttu, ja yksi elämän tärkeimmistä asioista.

TEKSTI JA KUVAT PÄIVI ARVONEN

Kesäisessä kahvipöydässä on tuoreita munkkeja, **Anton Hakemin**, 9, lempiherkkua. Ennen kuin innokas poika käy kiinni munkkiin, hän katsoo isää silmiin. Isä ja poika tekevät ristinmerkin ja lausuvat arabiaksi ”Isän, pojan ja Pyhän Hengen nimeen, kiitos, että meillä on ruokaa.”

Näin he siunaavat jokaisen kotona yhdessä nautitun aterian. Mukana pöydässä on myös äiti **Anita Mäntynen-Hakem**.

Kellokoskelaisessa rivitalokodissa Tuusulassa eletään omanlaista arkea, joka on sekoitus Suomea ja suomalaisuutta, Egp-

tiä ja egyptiläisyyttä, suomen ja arabian kieltä. Ortodoksinen ja nimenomaan Egyptin koptiortodoksinen usko on arjessa vahvasti läsnä.

Konkreettisesti koptiortodoksisuus näkyy esimerkiksi ovenkahvassa roikkuvana rukousnauhana, ovenpieliin kiinnitetyissä pienissä pyhäinkuvissa ja kotialtarin painokuvassa, joka on Samehin sisikon lahja pyhiinvaellukselta Pyhän Paavalin ankkurin luostarista.

Olohuoneessa on lauma Bastet-kissapatsaita tuliaisina toisesta kotimaasta. Perheen neljäs jäsen on karvainen 15-vuo-

tias Hippu-kissa, joka on kaikille ja etenkin Antonille hyvin tärkeä.

EGYPTISTÄ SUOMEEN

Sameh Hakem muutti Egyptistä Suomeen 11 vuotta sitten. Vaimoonsa Anitaan hän tutustui Anitan lomaillessa Egyptissä. Suhde ja avioliitto yllätti molempien perheet ja ystävät, mutta myös pariskunnan itsensä.

Sameh tosin oli osannut varautua yllätyksiin, sillä hänen henkinen opettajansa ja suojelijansa nunna Sara oli ”nähty” hänen Egyptistä lähtönsä ennakkoon.

– Sara oli näkijä ja parantaja, johon tutustuin vieraillessani Nag Hammadin luostarissa. Ryhdyimme juttelemaan ja ystävystyimme. Hänestä tuli minulle hyvin tärkeä, ja hän otti minut suojelukseensa. Hän kuoli 10 vuotta sitten, Sameh kertoo.

Asioiden aavistaminen ennakkoon ja selvänäköisyys henkimaailman asioihin on Samehille arkista. Myös hänen siskollaan on samanlaisia kykyjä. Sisko esimerkiksi ”näki” Antonin syntymän jo ennen kuin tämän vanhemmat tiesivät raskaudesta. Myös Antonilla on vastaavia kykyjä.

– Mä vaan näen monet asiat ”aivoisani”, Anton selittää.

Monille Egyptin ortodokseille usko ihmeisiin, kuten parantumisihmeisiin, on konkreettista todellisuutta.

Sameh käy Egyptissä muutamia kertoja vuodessa.

PALVELUKSET LOHDUTTAVAT

– Tietenkin kaipaen Egyptin kristittyjen yhteisöä ja jumalanpalveluksia siellä. Suomen ortodoksisen kirkon jumalanpalvelukset tuovat lohtua ikävään, Sameh sanoo.

Sameh ja Anton seuraavat usein livelähetyksiä Egyptin kirkoista. Kun pandemia hellittää, koko perhe matkustaa jälleen Egyptin-kotiinsa kahdesti vuodessa.

Sameh on myös korona-aikana käynyt Egyptissä monien koronatestien ja karanteenien jälkeen.

– Olen käynyt joka kerta liturgiassa ja ehtoollisella.

Egyptin kristittyjen tilanteesta on Samehin mukaan paljon väärinkäsityksiä ja ennakkoluuloja.

– Usein kuulee väitettävän, että Egyptin kristittyjä vainottaisiin. Se ei pidä paikkaansa. En missään tapauksessa veisi lastani ja perhettäni Egyptiin, jos en pitäisi Egyptiä turvallisena, Sameh sanoo.

Egyptin kristityillä on perustuslain taakama oikeus harjoittaa uskontoaan vapaasti. Kristityt ja muslimit elävät, asuvat ja työskentelevät rauhallisesti yhdessä.

Kristittyjä kohtaan on tehty terrori-iskuja tammikuun 2011 vallankumouksen jälkeen, mutta viime vuosina turvallisuustilanne on merkittävästi parantunut.

Anton kastettiin keväällä 2012. Kuva: Hakemien perhealbumi

KOPTIJUMALANPALVELUS KERRAN KUUSSA

Normaalioloissa Sameh ja Anton pääsevät Suomessa kerran kuussa arabiankieliseen koptijumalanpalvelukseen, jonka käy pitämässä Tukholmassa asuva Skandinavian koptikirkon pappi isä **Morkos**.

Anton sai ensikosketuksensa koptijumalanpalvelukseen jo vauvana, kun hän sai kasteen yhteydessä myös ensimmäisen ehtoollisensa.

Antonin kastoi isä Morkos.

– Olen käynyt jumalanpalveluksessa niin Egyptissä kuin Suomessa jo ihan pienestä asti. Ei niissä ole paljoa muuta eroa kuin kieli, Anton kertoo.

Juhlavin jumalanpalvelus, johon Anton ja Sameh ovat Suomessa osallistuneet, oli kesällä 2014 Uspenskin katedraalissa Egyptin koptilais-ortodoksisen kirkon johtajan eli Aleksandrian paavin **Tawadros II:n** Suomen vierailulla.

– Oli hienoa tavata henkilökohtaisesti kirkkomme kunnioitettu johtaja. Egyptissä tuskin koskaan pääsisin häntä tapamaan, Sameh sanoo.

PONOMARIKSI – KUNNIATEHTÄVÄ

Kaksi vuotta sitten aloittaessaan alakoulun Anton kutsuttiin siunattavaksi Järvenpään ortodoksisen kirkkoon.

– Siellä minulta kysyttiin, haluaisinko ponomariksi eli papin avustajaksi, Anton kertoo.

Kun hänelle oli kerrottu, mitä ponomarin tehtävä tarkoittaa, hän mietti hetken ja suostui.

– Ensimmäisellä kerralla jännitti paljon, mutta kaikki meni hyvin, Anton kertoo.

Hän kuvailee tehtäviinsä kuuluvan papien auttamista muun muassa kynttilöiden kanssa sekä kolehdin keruu.

– Ponomarina pitkä jumalanpalvelus sujuu nopeammin, kun pääsee liikkumaan, Anton kertoo.

Samehille Antonin kunniatehtävä on koskettavaa ja erittäin merkityksellistä.

– Egyptissä ponomariksi ei pääse helposti. Siellä ponomarit hyväksyy piispa, ja prosessi on monimutkainen. Olen ylpeä, että poikani pääsi ja halusi ponomariksi. Olen panostanut paljon Antonin uskonnolliseen kasvatukseen.

YHTEINEN JUTTU

Sameh ei koe yhdentoista Suomen-vuotensa eikä edes Suomen kansalaisuuden tai suomen kielen oppimisen myötäkään tulleen yhtään suomalaiseksi. Anton puolestaan kokee olevansa sekä suomalainen että egyptiläinen.

– On mukavaa olla egyptiläinen, meillä on isän kanssa yhteinen ”salakieli”, jota muut eivät ymmärrä, Anton kertoo.

Anton ja Sameh puhuvat keskenään arabiaa.

– Opetamme toisiamme. Välillä minä kysyn isältä jotain arabian sanaa ja välillä selitän isälle suomen kielen sanoja, Anton kertoo.

Isän ja pojan yhteinen juttu on myös usko.

– Luemme aina iltarukouksen yhdessä. Jos isä on töissä, luen rukouksen yksin, Anton sanoo.

Rukous alkaa ristinmerkillä. Usein rukouksen alussa on Isä meidän -rukous, jota jatketaan omin sanoin.

– Rukoukseen voi liittää toiveita ja kiitosta. Kun äiti ajoi peurakolarin, ja auto meni lunastukseen, sytytimme kynttilän äidin palatessa kotiin ja kiitimme, että hän selvisi kolarista ehjänä, Anton kertoo ja

haluaa esitellä sängyssään patjan alla olevan arabiankielisen rukouskirjan.

–Tämä tuo siunausta, Anton sanoo.

Yhteinen juttu isälle ja pojalle on myös egyptiläisten ruokien valmistaminen.

–Antonin bravuuri on egyptiläinen salaatti, jossa ainekset pilkotaan pieneksi, Sameh kertoo.

Anton jatkaa luettelemalla mausteet, joista osan Sameh sanoo ensin arabiaksi: mustapippuri, juustokumina, suola, sitruuna, etikka ja korianteri.

TIUKAT SÄÄNNÖT

Egyptin ortodoksista kirkkoa Sameh kuvailee huomattavasti suomalaista tiukemmaksi.

– Jumalanpalvelus on lähes samanlainen, mutta melkein kaikki muu on tiukempaa, Sameh sanoo.

Koptiortodoksina hänen on paastottava yhdeksän tuntia ennen ehtoollista. Kiellettyä saman ajan on myös juominen, tupakoiminen ja seksuaalinen kanssakäyminen.

– Pääsiäispaasto on tiukka. Vain vegeaanisia ruokia saa syödä, ei lainkaan kalaa eikä maitotuotteita. Muina paastotukoina saa syödä kalaa, paitsi keskiviikkona ja perjantaina, jotka ovat joka viikko paastopäiviä.

Juhlapyhinä jouluna ja pääsiäisenä Anton ja Sameh herkuttelevat liha- ja sisäelinruuilla. Koulussa Anton syö samaa ruokaa kuin muutkin, mutta kotona koko perhe syö paastosääntöjen mukaista ruokaa.

Tiukkaa Egyptin ortodokseilla on myös kirkon määrittelemä avioliittokäsitys, jonka mukaan avioliitto on käytännössä elämänmittainen sitoumus eikä avioeroa hyväksyttyä kuin poikkeustapauksissa. Kirkon hyväksymät syyt avioeroon ovat vain puolison uskottomuus tai puolison kääntyminen pois uskosta.

KAKSI JOULUA

Egyptin koptikirkko viettää joulua monien maailman ortodoksisten kirkkojen tapaan tammikuun seitsemäntenä päivänä. Anto-

*”Jumalanpalvelus
lähes samanlainen,
muu tiukempaa.”*

nille tämä tarkoittaa sitä, että perheessä vietetään joulua aina kaksi kertaa.

– Myös pääsiäisiä on kaksi, mutta koptipääsiäinen on se iso uskonnollinen juhla, toinen pääsiäinen tarkoittaa minulle lähinnä suklaamunien syömistä, Anton kertoo.

Egyptin ortodoksinen kirkko viettää muiden itäisten ortodoksisten kirkkojen kanssa pääsiäistä juliaanisen kalenterin mukaan. Tänä vuonna pääsiäissunnuntai oli 2. toukokuuta. Joskus harvoin juliaanisen ja länsimaiden käyttämän gregoriaanisen kalenterin pääsiäiset osuvat samaan aikaan.

USKO JUMALAAN ON TÄRKEÄ ASIA

Antonille ei uskosta puhuminen myöskään kavereille ole vieras asia.

– Joskus jutellaan kavereiden kanssa Jumalasta. Välillä ärsyttää, jos joku sanoo, ettei Jumalaa ole olemassa. Minulle usko Jumalaan on tärkeä asia, Anton sanoo.

Hän toivoisi, että ne, jotka eivät Jumalaan usko, pitäisivät asian omana tietonaan. Antonin kanssa on pienestä pitäen keskusteltu paljon siitä, että on hyvin monella tavalla uskovia ihmisiä.

Toisessa kotimaassaan Egyptissä Anton kuuluu myös vähemmistöön. Kristittyjä, joista valtaosa on ortodokseja, on Egyptin noin sadasta miljoonasta noin kymmenen prosenttia. Lisäksi miljoonia, Egyptin koptikirkon mukaan jopa yli kymmenen miljoonaa koptia, asuu Egyptin ulkopuolella lähinnä Yhdysvalloissa, Kanadassa ja Australiassa. Sana kopti tulee kreikan kielten egyptiläistä tarkoittavasta sanasta. ●

Antonin ponomariksi pääsy oli isä-Salehille koskettavaa ja hyvin merkityksellistä.
Kuva: Hakemien perhealbumi

Sotilaspastori Yrjö Olmari nojailee puuhun sotilaspastori Ripatin ja lähettipojan seurassa Repolassa heinäkuussa 1941.

Sotavuosien kiistat koettelivat tulevaa arkkipiispaa

Sotilaspastori Yrjö Olmari oli ristiriitainen vaikuttaja jatkosodan Itä-Karjalassa.

TEKSTI SEPPO SIMOLA KUVAT SA-KUVAT

Yrjö Olmari (alkujaan Georgi Guseff, 1914–1988) tunnetaan arkkipiispa Paavalina vuosilta 1960–1987. Voimakas tahto ja tinkimättömyys teologisissa kysymyksissä vetivät tulevan arkkipiispan jatkosodan aikana moniin ristiriitoihin. Vaikeudet muovasivat lahjakkaan yksilön kasvua kohti suurempia tehtäviä.

Etevä Georgi-poika kävi Viipurin klassillista lyseota viidenteen luokkaan mutta erosi koulusta isän kuoltua vuonna 1932. Seurakunnan esimies Leonidas Homanen järjesti lyseon toimeentulositystä keskeyttäneelle pojalle paikan Sortavalan pappis-seminaarista. Lahjakas seminaarilainen

valmistui pappiskandidaatiksi kurssinsa priimuksena vuonna 1936.

SOTAVÄEN JÄLKEEN LUOSTARIIN

Seminaarilainen Olmari oli tutustunut luostarielämään työskennellessään Valamossa kesäisin ja oli päättänyt hakeutua sinne heti varusmiespalveluksen jälkeen.

Viipurin rykmentin viestikomppaniin astunut alokas Olmari yleni alikersantiksi ja komennettiin Reserviupseerikoulun kurssille numero 36. Motivaatio ei riittänyt kurssin suorittamiseen, ja Olmari kotiutui alikersanttina.

Luostarissa ura eteni ennenkuuluttomattoman nopeasti. Apuna tässä oli hyvin suoritettu pappis-seminaari ja ohjaajan, pappismunkki Fotin tuki. Noviisi Yrjö vihittiin munkiksi poikkeuksellisesti jo alle 25-vuotiaana ja vain vajaan vuoden luostarissa olon jälkeen marraskuussa 1938.

SOTILASPAPPINA TALVISODASSA

Pappismunkki Paavalin luostarikilvoitus katkesi alkuunsa. Käsky ylimääräisiin kertausharjoituksiin kävi lokakuussa 1939, ja munkin viitasta kuoriutui ortodoksisinen sotilaspappi.

Palveluspaikaksi määrättiin Valamo, joka oli lähisaarineen merkittävä rannikkokotikistövaruskunta. Sotilaspastori Olmari saattoi asua munkkikeljassaan.

Luostarin suurin kello kumahti lokkaat kaksitoista kertaa luostarin vaikeamisen merkiksi 18.3.1940. Koskaan ei Valamon suuri kello enää soinut, koska saarta miehittäneet neuvostojoukot vaurioittivat kelloa pahoin välirauhan aikana.

SIVIILIPAPPINA VÄLIRAUHAN AIKANA

Sotilaspastori Olmari kotiutui kesäkuun alussa 1940, mutta ei palannut pappismunkki Paavaliksi. Talvisodan lopulla hän oli mukana evakuoimassa luostarin omaisuutta sisämaahan Kannonkoskelle, jonne luostarin väki oli ensi vaiheessa sijoitettu sotaa pakoon.

Luostarin sijasta Olmari asettui palvelemaan Joensuuhun. Myöhemmin hänet nimitettiin Kauhavalle Suojärven seurakunnan virkaa tekemäksi esimieheksi.

Nimitys Petsamon luostarin virkaa tekemäksi hoitajaksikin ehti tulla heinäkuun alusta 1941 lukien, mutta jatkosodan sytyminen esti tehtävän vastaanottamisen.

AUNUKSEN VÄESTÖN LUOTTAMUS

Jatkosodan alussa kesällä 1941 sotilaspastori Olmarin palveluspaikka oli 14. Divisioonassa Rukajärven suunnalla. Syyskuun alusta hän toimi Viteleestä käsin Itä-Karjalan sotilashallintoesikunnan ortodoksisena sotilaspastorina Aunuksessa.

Syksyllä 1941 sotilaspastori Olmari kiersi Viteleestä käsin aunukselaisväestön parissa.

Yrjö Olmari otti uuden tehtävänsä aunukselaisten siviilien parissa innostuneesti vastaan. Hän kierteli polkupyörällä kyliä ja voitti väestön luottamuksen. Erityisesti munkkiutta arvostettiin, koska vanhemmalla väellä oli omakohtaisia muistoja Valamosta ennen vallankumousta ja rajan sulkeutumista.

Olmari joutui kohtaamaan myös suomalaisten valloittajien ymmärtämättömyyden. Ikoneja napattiin sotamuistoiksi tai kerättiin pois venäläisyyden merkkeinä.

Kerran hän pysäytti ikonikuormaa kuljettavat lotat. Olmari otti ikonit haltuunsa ja hoiti ne takaisin koteihin. Merkittävä uskonkiistojen syy oli se, että ortodoksista uskontoa ja venäläisyyttä – eikä etenään ateistista neuvostoaatetta – osattu aina erottaa toisistaan.

KASTEKIISTA KÄRJISTYY

Ymmärtämättömyys toimintaympäristöstä näkyi niinkin, että jyrkimmät luterilaiset pastorit kohtelivat aunukselaisia pakanakansana, jota oltiin käännättämässä kristinuskoon ja erityisesti luterilaisuuteen.

Vuosisatainen ortodoksinen perinne oli toki kestänyt parikymmenvuotisen bolševistisen ateismin. Vain nuorin sukupolvi oli osittain omaksunut koululaitoksessa syötetyn uskonnonvastaisen propagandan.

Näistä lähtökohdista syntyi kastekiista. Luterilaiset ja ortodoksiset pastorit alkoivat kilvan kastaa aunukselaisia. Äideille ei

*"Aunukselaiset
arvostivat kiertelevää
munkkia."*

aina ollut selvää, mihin uskontokuntaan lapsi kastettiin.

Paikallinen väestö ei aluksi edes ymmärtänyt, että suomalaisella sotaväellä on kahdenlaisia pappeja. Niinpä moni ortodoksisen perheen pienokainen ehti saada luterilaisen kasteen.

KASTEMÄÄRÄYKSIÄ RIKOTAAN

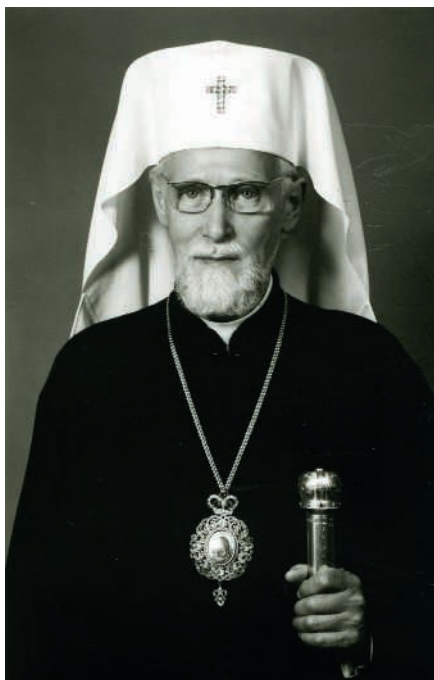
Tilanne kuumeni niin, että väestön kastaminen kirkkokuntien jäseniksi kiellettiin toistaiseksi. Kastaminen vain yleiskristillisyyteen oli sallittua. Tarkoitus oli, että kastettu myöhemmin valitsee, kumpaan uskontokuntaan haluaa kuulua. Tilanne ei tyydyttänyt kummankaan uskontokunnan sotilaspappeja.

Näkyvimmin tunnuksetonta toimintaa vastusti sotilaspastori Yrjö Olmari. Hän oli sitä eräiden kollegojensa kanssa rikkonutkin, koska koki sotilashallintokomentajan kastemääräyksen olevan ristiriidassa ortodoksisen kirkon opin kanssa. Olmari kollegoineen oli myös suorittanut mirhavoiteluja luterilaisten pappien kastamille lapsille.

KATEUS VIRIÄÄ

Paikallisväestön suosion saavuttanutta, uskossaan tinkimätöntä ja määräyksistä osin piittaamatonta sotilaspastori Olmaria ei katsottu hyvällä ylemmissä portaissa. Puhuttiin myös luterilaisten kollegojen kateudesta Olmaria kohtaan tämän saavuttamien hyvin tulosten takia.

Jo lokakuun 1941 alussa hänet siirrettiin omasta mielestään toisarvoiseen tehtävään organisoimaan vallatun Petroskoin ortodoksista uskonelämää.

Arkkipiispa Paavali sellaisena kuin hänet myöhemmin tunnettiin.

Äänislinnaksi nimetyssä Petroskoissa Yrjö Olmari toistaa ”vanhan syntinsä” eli menestyy työssään. Apulaisekseen määrätyn pappisseminaarilaisen Tapani Revon kanssa hän kulki talosta taloon kutsuen ihmisiä palveluksiin. Yhteisymmärrystä edisti paikallisen kielen hallinta. Luterilainen puoli jäi jälleen kakkoseksi.

KUULUSTELUKIERRE JA SYRJÄYTTÄMINEN

Vain runsaan kuukauden työskentelyn jälkeen alkoi kuulustelukierre eri virkaporttaissa. Olmarin väitettiin tietoisesti toimineen Itä-Karjalan sotilashallinnon ohjeita vastaan ja syyllistyneen virkavirheeseen.

Olmari vastasi syytöksiin sotilashallintokomentajan ja lopulta kenttäpiispankin edessä. Ortodoksisena pappina Yrjö Olmari ei katsonut voivansa noudattaa kanonin vastaista kasteasetusta. Sotilashallintokomentaja ei sotilaana puolestaan löytänyt käyttöä sotilaspapille, joka rikkoi annettuja käskyjä.

Virkavirhettä ei näytetty toteen, mutta sotilaspastori, kuten kuka tahansa sotilas, saatetaan muutta mutkitta komentaa tehtävästä toiseen.

Helmikuussa 1942 Olmari vapautettiin kenttäarmeijasta kotijoukkojen käyttöön.

Kyse oli eräänlaisesta messiaskohtalosta: yksi kärsii muiden puolesta. Olmarin kohtelulla haluttiin antaa varoitus muille ortodoksisille sotilaspapeille: pysykää ruodussa!

SOTAVANGIT KUOLEVAT KÄSIIN

Olmari komennettiin pastoriksi sotavankisairaalaan Lappeenrantaan maaliskuussa 1942. Komennus laajeni käsittämään useita sotavankisairaloita ja kesti lokakuulle asti.

Työ käsiin kuolevien sotavankien kanssa oli rankkaa. Ravitsemustilanne koko Suomessa oli nälkätalvena 1941–42 erittäin heikko, eikä sairaillekaan vangeille ollut tarjota riittävästi ravitsevaa ruokaa.

Seuraavaksi Yrjö Olmari siirrettiin kouluttamaan itäkarjalaisia opettajia, joita kurssitettiin suomalaisen kansakoulunopettajan pätevyyden saavuttamiseksi.

Olmarin uskonnonopetus vesitettiin. Kurssilaisille vihjattiin, että vain luterilaisuutta tunnustavat opettajat voivat saada hyviä virkoja. Niinpä ei ollut yllätys, että ylivoimainen osa kurssilaisista ilmoittautui kysyttäessä luterilaisiksi. Turhautunut Olmari keskittyi kirjallisiin töihin.

LUTERILAINEN SIELUNKUMPPANI

Vaikka voimakkaat persoonallisuudet kipinöivät opettajakurssillakin, niin Yrjö Olmari löysi sielunkumppanin luterilaisesta uskonnon opettajasta, Yläneen kirkkoherra Jaakko Haaviosta. Haavio kuvasi kollegaansa hiljaiseksi, varovaiseksi, kohteliaaksi ja haaveelliseksi.

Kuinka ollakaan: molemmat syrjäytettiin tehtävästään. Opettajaleirin johtaja Matti Koskeniemi valitti Olmarin taas alkaneen näytellä leijonankynsiään. Kantelukirjeet tulivat Olmarin tietoon vasta jälkikäteen. Vuorossa oli jo neljäs tehtävästä erottaminen jatkosodan aikana.

SOTAVANKILEIRIEN SIELUNHOITAJANA

Syyskuusta 1943 alkaen sotilaspastori Olmari toimi sotavankien sielunhoitajana sodan loppuun asti. Siinäkin tehtävässä vastoinkäymisten karaisema Olmari menestyi. Väsymättä hän opetti, laulatti, rippitti ja kävi kahdenkeskisiä keskusteluja

vankien kanssa. Hän sai myös ateisteja kääntymään ortodoksikristityiksi. Marraskuun puolivälissä 1944 sotilaspastori Yrjö Olmari palasi siviiliin.

On mahdotonta määritellä, missä määrin sodan kokemukset jalostivat tulevaa arkkipiispaa korkeaan tehtäväänsä, mutta muutamia johtopäätöksiä on silti mahdollista tehdä.

Yrjö Olmari ei nujertunut kovassakaan paineessa, eivätkä toistuvat uskonnollisista näkemyseroista johtuneet rangastuksen luonteiset siirrot muuttaneet vakaumusta. Hengellisissä kysymyksissä hän oli hyvin järkähtämätön.

TUNNUSTUSTA

KIISTAKUMPPANEILTA

Sotilaspastori Olmari sai tunnustusta myös vastustajiltaan. Valistuspäällikkö Topi Vapalahti kirjoitti syyskuussa 1941 kirkollisiasiain toimiston päällikkö Jussi Kuoppalalle, että ei ole Olmarin kanssa uskonopissa samaa mieltä, mutta tämä on kuitenkin nöyrä, itsensä kieltävä ja vilpittömän hurskas.

Myöhemmin arkkipiispa Paavali itse totesi, että täydellistä ja rehellistä kuvausta jatkosodan aikaisista tapahtumista ei ole. Sotilaspastori Yrjö Olmari kävi omaa uskonsotaansa oikeiksi kokemiensa teologisten näkemysten puolesta. ●

Kirjoittaja on historiaan erikoistunut vapaa kirjoittaja

Lähteitä

Elina Karjalainen: Paavali – legenda jo eläessään, 1973.
Paula Tuomikoski: Pietarilaispakolaisesta piispaksi, 2019.
Aarne Ylä-Jussila: Heimo, uskonto ja isänmaa – Kirkollinen kansallismistointi Itä-Karjalassa 1941–1944, 2020.

*”Ei virkavirhettä,
mutta siirto muihin
tehtäviin.”*

Saara Kallio

Pyöreä kirkko

ympyräkaupungin ytimessä

Haminan Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko on harvinainen rotunda-kirkko, joita Suomessa ja maailmallakin on vain muutamia. Haminan historiallisen ympyräkaupungin ytimessä sijaitseva kirkko liittyy monin tavoin Haminan historiaan.

TEKSTI JA KUVAT PÄIVI ARVONEN

Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko Haminan pyöreän raatihuoneentorin laidalla hehkuu syvän oranssina.

Väriä on muissakin torin rakennuksissa: kadmiuminkeltainen raatihuone torin keskellä ja torin laidalla sininen Aladinin suvun uusrenessanssityylinen kaupunkipalatsi eli tuttavallisemmin Tanelinkulma sekä vaaleamman sininen Carl Ludvig Engelin suunnittelema uusklassista tyyliä edustava Johanneksen luterilainen kirkko.

Raatihuoneentorin rakennukset ja etenkin kirkot kertovat Haminan kansainvälisestä menneisyydestä. Johanneksen kirkko on saanut vaikutteita kreikkalaisesta temppelistä, ympyrämuotoisen ortodoksikirkon esikuvana on Rooman antiikin ajan temppeli ja sittemmin katolilaiseksi kirkoksi muutettu Pantheon. Raatihuoneentori ei ole tori vaan yksi-suuntainen kaksikaistainen katu. Hiljaiseen aikaan kun autoja ei ole näkyvissä, rakennukset vievät helposti aikamatkalle 1800-luvun Haminaan. Kun sulkee sil-

mänsä, voi melkein kuulla kärrynpyörien lonksunnan ja hevosten kavioiden kopseen mukulakivikadulla.

SISÄLTÄ RISTIKIRKKO

Ikuisuutta symboloiva ympyrän muoto vaihtuu kirkon sisällä bysanttilaiseksi ristikirkoksi.

– Kirkon keskikupoli on avara, ehkä hiukan avarampi kuin bysanttilaisissa kirkoissa keskimäärin, mikä tuo kirkkoon hyvin valoa ja avaruutta, kertoo isä **Jukka Jauhainen**.

Kirkon rakennukset vievät aikamatkalle 1800-luvun Haminaan.

Hän on tottunut esittelemään kirkkoa ja tuntee niin kirkon historian kuin nykypäivän.

Upea kirkkosali ikoneineen on sykkädyttävän kaunis. Ikoneita on yhteensä kuutisenkymmentä. Tärkein ja yksi vanhimmista ikoneista on kirkon nimikko-pyhiä Pietaria ja Paavalia kuvaava ikoni.

– Ikoni on peräisin Haminan ensimmäisestä, vuonna 1744 rakennetusta kirkosta, isä Jukka kertoo.

Ikoni liittyy Haminan historiaan.

– Sen kunniaksi Haminaan tuotiin myöhemmin pyhiä Pietaria ja Paavalia kuvaava ikoni, joka antoi nimen ensimmäiselle vuonna 1744 vihitylle kirkolle ja asetettiin sinne temppeli-ikoniksi.

Vuonna 1837 käyttöön vihitty pyhien Pietarin ja Paavalin kirkko on kolmas myös siviileille tarkoitettu ortodoksinen kirkko Haminassa. Ensimmäinen ja samanniminen kirkko vihittiin käyttöön joulupäivänä 1744 ja toinen kirkko Kataariina II:n vierailun jälkeen 1785.

1700-luvun loppupuoliskolla Haminassa oli viisi kirkkoa, joista kolme oli

ortodoksisia, kaksi näistä kuitenkin oli sotilaille tarkoitettuja niin sanottuja rykmenttikirkkoja.

– Keisarillinen historia liittyy myös tähän kolmanteen kirkkoon. Keisari Nikolai I vieraili Haminassa vuonna 1830 ja määräsi rakennettavaksi uuden, paloturvallisen kirkon, isä Jukka kertoo.

Vuonna 1785 valmistunut kirkko oli jäänyt nykyisen reserviupseerikoulun, silloisen kadettikoulun harjoituskentälle, ja kirkon ja kadettikoulun toiminnot häiritsivät toisiaan. Kirkko oli kärsinyt pahoja vaurioita tulipalossa ja oli huonossa kunnossa.

– Nykyisen kirkon paikalla oli aiemmin luterilainen Pyhän Elisabethin kirkko, joka puukirkkona tuhoutui samassa tulipalossa, joka vaurioitti ortodoksikirkkoa.

KIRKON SISÄKORKEUS SYMBOLOI KRISTUKSEN ELINVUOSIA

Kirkkosali on mitoitettu 250 ihmiselle. Etenkin pääsiäisinä kirkko on usein täynnä.

– Täyttä yksimielisyyttä Suomen toiseksi suurimmasta ortodoksikirkosta Uspenskin katedraalin jälkeen ei ole, onko se Kotkan, Kuopion vai Haminan kirkko, isä Jukka sanoo ja luettelee kirkon vaikutuksia mittoja.

Ristin sakarasta toiseen on mittaa 27 metriä. Kirkon ulkokorkeus on 34,5 met-

riä, ja sisätilan korkeus on ollut 33 metriä, mikä symboloi Kristuksen elinvuosia. Lattiaa on myöhemmin nostettu, ja nykyinen korkeus jää hieman alle 33 metrin.

– Osa kirkon ikoneista on venäläisten sotilaiden lahjoittamia. Vuonna 1809 Haminan rauhan vuonna todennäköisesti rauhansopimukseen liittyen Haminaan tuotiin Pyhän Nikolaoksen ikoni, joka oli vuonna 1785 vihityssä kirkossa talvikirkon kirkkosalissa temppeli-ikonina, isä Jukka kertoo.

Osa kirkon ikoneista on tullut kirkkoon vasta vuonna 1918. Venäläiset sotilaat toivat kasarmeissa temppeli-ikoneina olleita ikoneja turvaan kirkkoon lähtiessään Haminasta.

– Kirkko säilyi hyvin vuoden 1918 sodan aikana, joten ikonit olivat kirkossa hyvässä tallessa. Haminassa oli ollut vahva venäläinen väestö jo 1700-luvulta lähtien, ja venäläiset tulivat hyvin toimeen haminalaisten kanssa, mikä ehkä oli syynä siihen, ettei kirkkoon kajottu, vaikka muualla ortodoksisia kirkkoja sodan aikana ryöstettiin ja vahingoitettiin, isä Jukka sanoo.

ALKUPERÄISET SEINÄMAALAUKSET

Kirkon on suunnitellut italialaistaustainen arkkitehti Visconti. Suunnittelijan etunimestä ei ole täyttä varmuutta, sillä asiasta on useampia lähteitä.

Isä Jukka Jauhiainen tuntee Haminan kirkon historian ja nykypäivän.

Nevskin rykmentti lahjoitti Pyhän Nikolaoksen ikonin seurakunnalle vuonna 1811.

– Onko kirkko Louis’n vai hänen sukulaisensa Davide Viscontin käsialaa, ei tiedä varmaksi, isä Jukka sanoo.

Kirkon todennäköisin suunnittelija on Davide Visconti, joka on suunnitellut myös Käkisalmen ortodoksisen kirkon ja Savonlinnan vuonna 1846 rakennetun Pikkukirkon.

Kirkon kupolin reunoilla katonrajassa on kuvattuna neljä apostolia symboleineen, Matteus ja enkeli, Markus ja leijona, Luukas ja härkä sekä Johannes ja kotka.

– Luukkaan vierelle on maalattu pieni Jumalanäidin ikoni muistuttamaan siitä, että Luukas oli ensimmäinen ikonimaalari, isä Jukka kertoo.

Kirkon seinämaalauksia pidetään alkuperäisinä. Kupolia kiertää kirkkoslaavinkieliset Jeesuksen sanat Matteuksen evankeliumin 11 luvusta: *”Tulkaa minun tyköni kaikki työtä tekevät ja raskautetut, niin minä annan teille levon.”*

Kirkon taivaansinisen kupolin keskellä on kuvattuna Pyhä Kolminaisuus: Jumala, Kristus ja Pyhä Henki kyyhkysen muodossa. Ristin sakaroihin on kuvattu Marian ilmestys, Jeesus pesemässä opetuslasten jalkoja kiirastorstaina, Jeesus rukoilemassa Getsemanessa ja alttarihuo-

neen sakaraan Kristus kaikkivaltias.

– Kirkon rakentamisen aikaan seinämaalauksilla ja ikoneilla oli suuri merkitys opetuksessa, sillä lukutaito oli hyvin harvinaista eikä painettuja tekstejä juuri ollut, isä Jukka muistuttaa.

PYHÄ JOHANNES KRONSTADTILAISEN HIHAT

Yksi kirkon ikoneista, Pyhää Johannes Kronstadtilaista kuvaava ikoni liittyy erityisesti Haminan ja kirkon historiaan.

Pyhä Johannes Kronstadtilainen vieraili Haminassa vuonna 1901 varakkaan kauppiassuvun Aladinin vieraana. Vierailun aikana Pyhä Johannes rukoili vakavasti sairaan lapsen puolesta, joka esirukouksen ansiosta parani, mikä oli lääkäreillekin iso ihme.

Pyhä Johannes on ikuistettuna Aladinin suvun keskellä valokuvaan, joka on Raatihuoneentorin toisella laidalla sijaitsevan Huovilan kahvilakonditorian seinällä.

– Ikonin alla lasin takana on isä Johannes Kronstadtilaisen violetin jumalanpalveluspuvun päällyshihat, jotka unohtuivat Haminan kirkkoon isä Johanneksen täällä pitämän jumalanpalveluksen jälkeen, ja ne ovat jääneet tänne ikään kuin pyhäinjäännöksi, isä Jukka kertoo.

Myös toinen kirkon ikoneista liittyy Haminassa vaikuttaneeseen Aladinin sukuun. Pyhä Johannes Kronstadtilaisen ikonin vieressä oleva arkkienkeli Mikaelin ikoni on lahja Aladinin suvulta.

– Ikoni lahjoitettiin aikanaan hopeahääpäivälahjaksi Konstantin Aladinille ja hänen vaimolleen Annalle vuonna 1881. Ikonin peri heidän tyttärensä Vera Jeffremov, joka lahjoitti ikonin kirkolle vähän ennen kuolemaansa vuonna 1965, isä Jukka kertoo.

Syynä lahjoitukselle kerrotaan olleen se, ettei Vera Jeffremov enää sokeuduttuaan kyennyt nauttimaan ikonista.

– Piispallisessa palveluksessa ikoni haettiin Tanelinkulmasta ja tuotiin ristisaatossa kirkkoon. Kirkonkellot soivat, ja kun niiden soitto lakkasi, Vera tiesi, että ikoni on saapunut kotiin ja asetettu paikalleen, jossa se on ollut siitä asti, Isä Jukka kertoo.

*”Kirkko on säilynyt
hyvin hävitykseltä.”*

Konstantin Aladin tuli vuonna 1848 Haminaan 14-vuotiaana huutolaispoikana ja alkoi työskennellä kauppa-apulaisena. Muutama vuosikymmen myöhemmin hän oli kauppaneuvos ja Haminan rikkain mies, joka omisti kaksi kartanoa, kaksi kaupunkitaloa, kaksi sahaa, viinatehtaan ja oli lisäksi myös laivanvarustaja. Hän oli myös kirkon ja seurakuntalaisten tukija.

KIRKKO KIEHTOI JO LAPSUUDESSA

Haminasta kotoisin oleva isä Jukka syntyi luterilaiseen ei-uskonnolliseen perheeseen. Lapsena hän luki iltarukouksen lähes salaa vanhemmiltaan.

– Asuimme ihan kirkon lähellä, ja kuulin ehtookellot, seurasin ristisaattoja ja joskus pujahdin kirkon ovesta sisään katsomaan. Kirkko kiehtoi valtavasti, isä Jukka muistelee.

Hän teki työuransa Puolustusvoimien palveluksessa ja jäättyään eläkkeelle vuonna 2000 hän saapui jälleen Haminan kirkkoon ja jäi ovelle seisomaan.

– Pian minua pyydettiin ponomariksi, ja isä Leo suositteli opiskelua Valamossa ja Joensuun avoimessa yliopistossa. Vuonna 2008 minut vihittiin diakoniksi, ja metropoliitta Ambrosius vihki minut papiksi huhtikuussa 2012.

Aktiivipalveluksessa pappina isä Jukka oli vuoden 2020 loppuun ja tekee nykyään tarvittaessa papin töitä.

– Ortodoksisessa kirkossa tunsin alusta asti tullessi kotiin ja tuntui, että sain uuden perheen. ●

Valamossa vuonna 1978 isä Sergei, Päivi (sukunimi ei tiedossa) ja Leena Huuskonen, myöhemmin Kononen.

Nuoret Uuden Valamon tukena

Vaikeimpana aikana 1970-luvulla nuoret vapaaehtoiset auttoivat pahoin kuihtunutta luostaria.

TEKSTI JUHANA HÄME KUVAT LEENA KONONEN ALBUMI / RIISA

Olimme vaimoni kanssa hankkineet ensimmäisen automme ja lähdimme retkelle Itä-Suomeen pienen harjateltan kera. Uudesta Valamosta ei siihen aikaan 1970-luvun alussa juuri julkisuudessa puhuttu, mutta vanhempani olivat vierailleet luostarissa edellisenä kesänä ja suosittelivat, että siellä pitää ehdottomasti käydä.

HUOLTOASEMALLA EI TIEDETTY LUOSTARIN SIJAINTIA

Tiesimme, että Uusi Valamo sijaitsee Heinävedellä. Ajoimme siis pitäjän kirkonky-

lään ja kysyimme huoltoasemalta tietä luostariin. Siellä ei tiedetty. Onneksi kunta oli tehnyt matkailijoita varten monisteen paikallisista nähtävyyksistä. Siinä kerrottiin luostarin sijainti ja mainittiin myös, että siellä on leirintäalue.

Monisteen turvin osasimme ajaa kaukana kirkonkylästä sijaitsevaa luostaria kohti ja olimme juuri kääntymässä valtieltä Papinniemen tielle, kun vastaamme tuli risteyksessä auto. Viittasin sitä pysähtymään, ruuvasimme autojen sivulasit auki. Kysyin, veikö tämä tie luostariin, ja kerroin, että kunnan jakaman monisteen

mukaan siellä on leirintäalue.

Toisen auton kuljettaja vahvisti tien vievän luostariin, mutta leirintäalueelle hän naurahti: ei siellä sellaista ollut. Hän kertoi olevansa pastori **Juhani Härkin** ja pyysi viemään luostariin terveisiä, että hänen luvallaan saisimme pystyttää telttamme, mihin vain halusimme. Lisäksi hän lupasi, että saisimme lämmittää saunan peseytyäksemme.

AJO OMALLA VASTUULLA

Ajoimme aika hyväkuntoista soratietä, ja jonkin ajan kuluttua kohtasimme koette-

Samanlaisena on säilynyt vanha kellotorni.
Kuva: Juhana Häme

lemuksen, jonka kaltaiseen en ole koskaan muulloin törmännyt.

Luostarin vaatimattomat puurakennukset näkyivät Juurikkasalmen toisella puolella, ja salmen yli johti puinen silta. Autoilijoita evästi liikennemerkki: Ajo sillalle omalla vastuulla.

Nuori ja säikky kun olin, otin kovan vauhdin, jotta ehtisimme toiselle rannalle

Keittiötöissä isä Sergei ja Anton (sukunimi ei tiedossa.)

sillan mahdollisesti romahtaessa. Ei se romahtanut, ja ajoimme onnellisesti luostarin pihaan.

Siihen aikaan luostarin ainoa kivirakennus oli entinen navetta. Se oli kuitenkin jo otettu matkailukäyttöön. Rakennuksessa oli viihtyisä pikku kahvila siinä, missä nyt on veljestön trapesa. Siellä meidät vastaanotti iloinen ryhmä teinipoikia. He pyörittivät pastori Härkinin johdolla monia luostarin maallisia rutiineja.

Arvelen törmänneeni myöhemmin ainakin kahteen silloin kuulemaani nimeen kirkollisessa yhteydessä. Meitä palveltiin ruhtinaallisesti, koska luostarissa ei tuona heinäkuuisena iltana sattunut olemaan muita vierailijoita.

Saimme todellakin pystyttää teltan, minne ikinä halusimme. Valitsimme paikan kellotornin juuresta, jotta varmasti heräisimme kellojen soittoon varhaisaamun palvelukseen, jonka elämyksellisyydestä olimme kuulleet kerrottavan.

POJAT KESTITSIVÄT KAHVILASSA

Pojat kestitsivät meitä kahvilassa, ja ostin matkamuistoiksi kaksi pientä painettua ikonia, joiden taustapuolella on leima *Valamon luostarin siunaus*. Minulla on ne tietysti vieläkin.

Pihalla näimme pari vanhaa munkkia kävelemässä mustissa tamineissaan nahkasaappaat jalassa. Heistä ei todellakaan enää ollut apua arkirutiineissa.

Kuulimme pojilta, että veljestöön kuului nuorikin jäsen, mutta hän ei ollut nyt paikalla. Emme kohdanneet työkykyisiä aikuisia, enkä osaa sanoa, montako heitä oli veljestöön kuuluneen nuorukaisen, pastori Härkinin ja vierasmajaan hoitaneen Konevitsan Antin lisäksi. Tuskin monta.

Ilta alkoi jo hämärtää, ja pojat painuivat yöpuulle raskaan päivän jälkeen. He opastivat meidät entisessä navettarakennuksessa sijainneeseen saunaan.

Hyvin varustettu sauna se oli, siellä oli kylpyammeikin. Ongelmana vain oli se, että liiterissä ei ollut ainuttakaan valmiiksi pilkottua puuta. Oli jo liian myöhä ruveta häiritsemään asukkaita puiden pilkkomisella. Keräilimme liiterin lattialta tikkuja polttopuiksi, mutta kovin kaksista löytyä emme saaneet aikaan.

*”Nuorten työ
mahdollisti osaltaan
Valamon nousun.”*

Saimme toki kuitenkin peseydyttyä, ja sukelsimme makuupusseihimme.

HYVIN NUKUIMME

Aamulla heräsimme hyvin levänneinä kello yhdeksän.

– Näytitte niin matkan rasittamilta, että emme raaskinneet soittaa kelloja, sanoivat pojat.

Pääsimme toki kuitenkin päivällä osallistumaan palvelukseen, jonka suoritti isä Simforian yksin. Seuranamme oli kaksi valkopartaista munkkia, jotka istuivat kirkon takaosan penkillä. Meillä ei ollut yhteistä kieltä, mutta toinen osoitti useita kertoja ylöspäin ja sanoi minulle:

– Kyrie, venäläissyntyinen munkki osasi kansainvälisenkin kommunikation.

Palveluksen jälkeen matkamme jatkui, ja jätimme kiitosten kera hyvästi pojille. Emme uskaltaneet kokeilla siltaa uudelleen, joten ajoimme valtatielle toista kautta. Luostarin hautausmaa jäi siis sillä kertaa näkemättä.

Tämän ensimmäisen kerran jälkeen olen vieraillut Uudessa Valamossa laskeuttomia kertoja, ja hautausmaakin on toki tullut tutuksi.

Mutta ensimmäinen vierailu on erityisesti syöpynt mieleepi muistona siitä, kuinka nuoret Juhani Härkinin johdolla turvasivat luostarin säilymistä ja arjen pyörimistä. Heidän panoksensa mahdollisti kriittisenä aikana osaltaan Uuden Valamon nousun tulevaan kukoukseen. ●

Nimi: Vitalina Konstantinidi
Ikä: 31 vuotta
Asuu: Kouvolassa
Ammatti: lähihoitaja, opiskelee
 puutekniikka-alan insinööriksi
Harrastukset: salibandy,
 lavatanssi, ompelu, leipominen

TEKSTI PÄIVI ARVONEN KUVA IANA LANG

Löysin aikuisena uudelleen lapsuuden uskonnon

”SYNNYIN Ukrainassa Neuvostoliiton romahduksen aikoihin. Lapsuudessani uskonnollisuus piti salata, ja ortodoksinen kirkko oli lähinnä kielletty paikka. Äitini oli kastettu ortodoksiksi lapsena salaa. Minua ei kastettu vauvana. Kun olin viisivuotias, isomummuni vaati, että minut kastetaan. Isomummuni on kreikkalainen kuten sukunimenikin.

Ortodoksinen usko ei ollut kasteesta huolimatta silloin elämässäni paljoa läsnä. Kuitenkin minusta tuntui jo silloin, että olen uskovainen. Tunsin, että olen jonkun korkeamman voiman suojeluksessa ja huolenpidossa. Muistan, että kotonani oli jehovantodistajien jättämiä lehtiä, joita luin ja joiden värikkäitä kuvia katselin.

Perheeni muutti Venäjälle, kun olin kymmenvuotias. Silloin uskosta tuli minulle tärkeää, ja kävin kirkossa. Opin paljon ortodoksisuudesta ja luin Raamattua. Venäjällä olen asunut Sergiev Posadin-kaupungissa, jossa on kuuluisa luostari. Käyn mielelläni siinä luostarissa, kun vierailen äitini luona.

Muutin Suomeen 19-vuotiaana ja menin naimisiin suomalaisen luterilaisen miehen kanssa. Elämässäni muuttui tuol-

”Ortodoksisessa kirkossa vastaanotto oli hyvin lämmin.”

loin paljon; olin yhtäkkiä uudessa kulttuurissa, uusien ihmisten keskellä ja kielikin oli uusi. Mieheni oli tapaluterilainen. Minulla oli kaikkien muutosten keskellä voimakas tarve yrittää kuulua joukkoon ja olla samanlainen kuin ihmiset ympärilläni. Ortodoksinen usko jäi syrjään elämässäni pitkäksi aikaa ja kävin ortodoksisessa kirkossa vain kerran pari vuodessa pääsiäisenä ja jouluna. Kolme lastani kastettiin luterilaisen kirkon jäseniksi.

Elämässäni tapahtui suuri muutos, kun pari vuotta sitten erosin miehestäni. Silloin soitin yhdelle ortodoksittavalleni ja sanoin, että haluan jutella ortodoksipapin kanssa. Tapasin papin ja liityin kirkkoon toukokuussa 2019. Sen jälkeen jumalanpalvelukset, ehtoollinen, rippi ja säännöllinen rukoulu ovat olleet tärkeä osa elämäniä.

Koen palanneeni takaisin lapsuuden uskonnon luo. Tein selkeän päätöksen, että olen ortodoksi ja elän ortodoksisen kirkon opin mukaan. Tunsin, että päätös

lähensi minua sukuni menneisiin polviin. Nyt ortodoksina olen osa sukuni jatkumoa.

Lapseni ovat edelleen luterilaisia. Puhun heille ortodoksisuudesta mutta en halua tehdä heistä väkisin ortodokseja. Luen heille lasten Raamattua ja rukouksemme yhdessä. He saavat valita itse oman tiensä.

Ortodoksisuus on lähellä sydäntäni ja koskettaa minua, tunnen sen olevan juuri oma juttuni.

Kirkon piiristä olen löytänyt hyviä ystäviä, joiden kanssa voin puhua uskosta ja jakaa asioita. Ortodoksisessa kirkossa tunsin olevani todella tervetullut, vastaanotto oli hyvin lämmin. Nautin suu-
 resti, kun pääsin käymään Valamon ja Lintulan luostareissa yhdessä ystäväni kanssa. Luostarit olivat rauhoittavia paikkoja. Ihmisistä huokui sisäinen rauha ja lämpö.

Ortodoksinen uskoni on syventynyt ja luottamukseni Jumalaan on lisääntynyt. Ennen koin vaikeuksissa epätoivoa ja mietin, etten selviä yksin. Nyt luotan selviytymiseeni, koska minun ei tarvitse selvitä yksin; minulla on Jumala, enkelit, kirkko, sekä pappi ja ystävät, joille voin aina soittaa ja saan apua. ●

Hedelmätön synnyttää nyt Kristuksen edelläkävijän, joka on kaikkien ennustuksien täyttymys, sillä sen päälle, jota profeetat ovat edeltä saarnanneet, on hän kätensä Jordanissa laskenut ja on sen vuoksi tullut Jumalan sanan profeetaksi ja saarnaajaksi ja edelläkävijäksi. – *Kontakki, 3. säv.*

”Kirkon mystiseen olemuksen takia ortodoksit eivät erottele maallista ja taivaallista kirkkoa.”

sivu 29

Ortodoksinen kirkko viettää Johannes Kastajan syntymän juhlaa aina 24.6.

JUHANNUS – KEIDAS PAASTOERÄMAAN KESKELLÄ

TEKSTI ROVASTI TEO MERRAS KUVA ORTODOKSIMIESTIN KUVA-ARKISTO

■ Suomi hiljenty viettämään keskikesän juhlaa kutsuttua juhannusta tänä vuonna 25.–26.6. Harva kuitenkaan muistaa, että näiden yleisten vapaapäivien taustalla on vanha kristillinen juhla. Johannes Kastajan syntymä nimittäin ajoittuu puoli vuotta Kristuksen syntymän edelle. Tässä kirkko seuraa Luukkaan evankeliumin tapahtumia liittäen juhannuksen vieton suoraan Kristuksen ihmiseksi tulemiseen. Kertooohan Luukas, kuinka Johannes Kastajan äidin ollessa jo kuudennella kuukaudella raskaana, Jumala lähetti enkeli Gabrielin kertomaan Neitsyt Marialle, että tämä olisi synnyttävä Kristuksen, maailman Vapahtajan. (Luuk 1:26–28)

Kesäkuun 24. päivä vietämme Pyhän Johannes Kastajan syntymäjuhlaa. Vaikka yhteiskunnassamme vietetty aina lauantaisi sattuva juhannus vielä monien mielessä yhdistyisikin Johannes Kastajaan, ovat monet tietämättömiä siitä, että koko muu kristitty maailma viettää juhannusta aina samaan aikaan eli 24.6. Tässä meillä taustalla on vuonna 1955 säädetty kirkkolaki, joka siirsi juhannuksen vieton kesäkuun 20.–26. väliselle lauantaille. Koska tuohon aikaan lauantait olivat vielä yleisesti työpäiviä, ei vapaiden määrä suinkaan vähentynyt, vaan pysyi samana, vaikka juhannusta ei enää vietettykään kirkkokalenterin mukaan.

Ortodoksinen kirkko kuitenkin edelleen pitää kiinni oikeasta juhannuksesta viettäen Johannes Kastajan syntymän juhlaa aina 24.6. Riippumatta siitä, milloin Johannes Kastajan syntymän juhlaa vietetään, on tästä muutoksesta meillä Suomessa aiheutunut se, että yhteys juhlan kristillisen alkuperän ja kesäisen karnevaalin välillä on lähes katkennut.

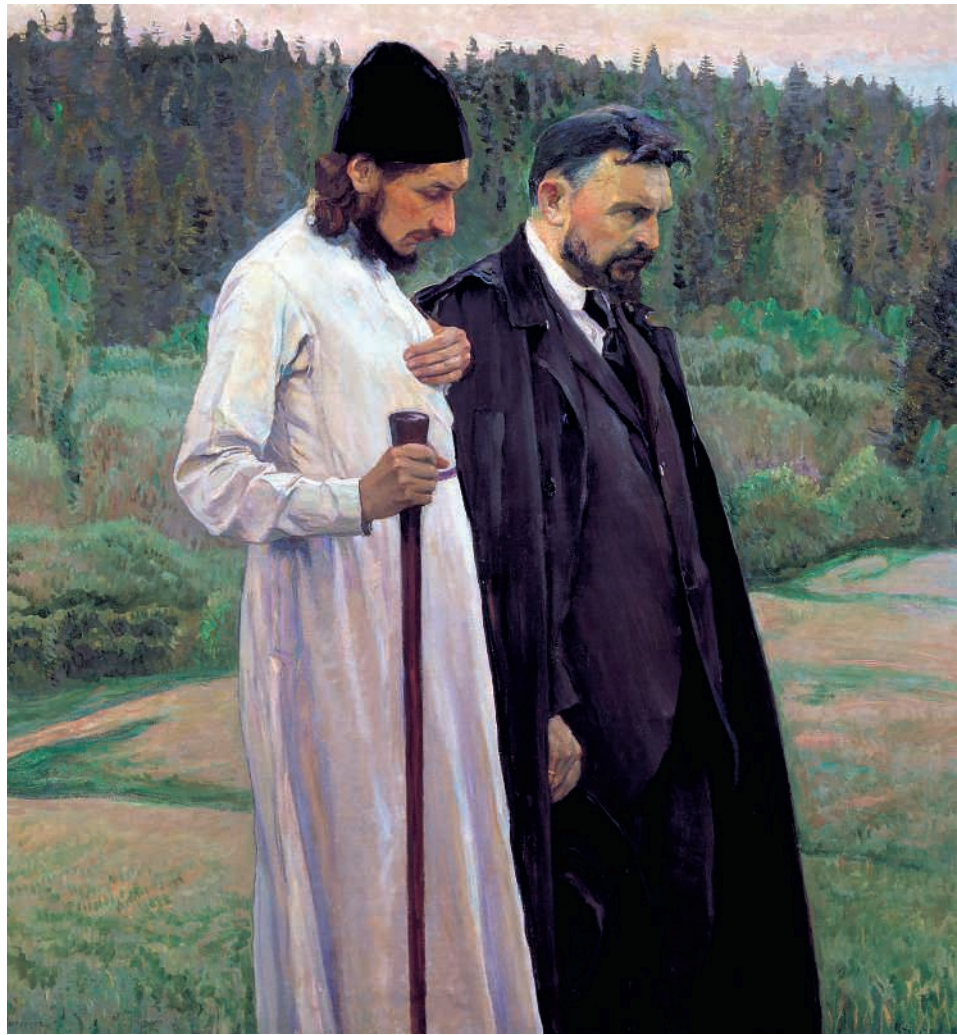
Meillä ortodokseilla on kuitenkin erinomainen mahdollisuus nostaa juhannus uudelleen esiin ja juhlia sitä sen oikealla paikalla. Samalla kun vietämme juhannusta, on kuitenkin hyvä muistaa, että elämme paastokautta. Noin viikko helluntain jälkeen alkanut apostolien paasto päättyy vasta 29.6. apostolien Pietarin ja Paavalin juhlaan. Juhannus on kuitenkin keidas paastoerämaan keskellä ja sitä tietenkin saa juhlistaa asiaankuuluvasti.

Rohkaiskoon Edelläkävijä meitä kaikkia näkemään poikkeusolot johonkin parempaan johtavana aikana. Jo nyt olemme löytäneet laajemmin kokonaan uuden tavan toimittaa palveluksia kirkkojen ulkopuolella. Se, jos mikä on Jumalan Pojan lihaksitulemisen saarnaamista koko maailmalle, ei vain kirkkojen juhannuksena usein tyhjyyttä ammottaville seinille.

Viisas väitöskirja

Helsingin ortodoksisen seurakunnan entisen kirkkoherran, rovasti Veikko Purmosen väitöskirja on merkittävä lisä Suomen ortodoksiselle teologialle.

TEKSTI MATTI P. PULKKINEN
KUVA TRETJAKOVIN GALLERIA

Teologi Pavel Florenski (vas.), jonka vaikutuksesta Sergei Bulgakov (oik.) kiinnostui teologisesta sofiologiasta. Mihail Nesterovin maalaus *Filosofit* vuodelta 1917.

Helsingin ortodoksisen seurakunnan entinen kirkkoherra, rovasti **Veikko Purmonen** väitteli joulukuussa Itä-Suomen yliopistossa teologian tohtoriksi. Isä Veikon eläkevuodet ovat tuottaneet Suomen ortodoksiselle teologialle hyvin merkittävän lisän, *Venäläisen teologian kaksi tietä*.

Aihe on tärkeä. Kaksi Ranskaan kommunisteja paennutta teologia, vuonna 1871 syntynyt Sergei Bulgakov ja nuorempi, 1893 syntynyt Georges Florovsky olivat ajautuneet jyrkkään oppierimielisyyteen, joka tuli ilmi Florovskyn julkaistua hyvin kriittisen teoksen *Venäläisen teologian tiet* vuonna 1937 (suom. Irmeli Talasniemi, Valamon luostari 2008).

Florovsky syytti venäläistä teologista traditiota liiasta länsimaistumisesta ja

nimesi sen 1800-luvulta vaikuttaneen valtavirran läntisestä filosofiasta vierasta ainesta ortodoksisuuteen ympänneeksi pseudomorfoosiksi. Sen tilalle Florovsky luonnosteli antiikin kreikkalaiseen traditioon sitoutunutta, roomalaiskatolisista ja protestanttisista vaikutteista puhdistettua uuspatristista synteesiä.

Hän jätti Venäjän teologian kehityksen historiassa kokonaan mainitsematta Bulgakovin, mutta arvosteli muutoin ankarasti hänen sofiologista teologiaansa, joka perustui 1800–1900-lukujen taitteessa kukoistaneeseen filosofiseen sofiologiaan. Vielä pahempaa oli, että Bulgakovin sofiologiaa syytettiin sekä Neuvostoliitossa että emigranttikirkoissa harhaoppiseksi, mitä se ei ollut, ja mistä Bulgakovia ei myöskään koskaan ole tuomittu.

Tämä kaikki sai Bulgakovin jäämään 1900-luvulla uuspatristiikan varjoon, mutta tällä vuosituhannella hänen teologiansa arvostusta ja kunniaa on alettu palauttaa. Isä Veikko tarjoaa lukijalle näiden kahden teologian tien tarkan kartan ja niiden vaikutukset erityisesti ekumeniaan.

RAJAUS TEKEE MESTARIN

Isä Veikon väitöskirjan tyyli ja rakenne ovat esimerkillisiä. Vaikka aihe on kaikkea muuta kuin helppo, näin vaikeasta aiheesta lienee mahdotonta kirjoittaa selvemmin ja lukijaystävällisemmin.

Kahden suuren teologin elämäntyötä vertaillen syntyy väkisinkin kiusauksia lähteä syrjäpolulle, mutta isä Veikko keskittyy olennaiseen. Siksi vaikeat teologiset kysymykset aukeavat lukijalle helpom-

min kuin monissa muissa alan teksteissä.

Kieli on näennäisen yksinkertaista mutta tarkkaa ja täsmällistä. Bulgakovin ja Florovskyn erimielisyyksien juuret ja aiheet ovat kuitenkin asioina niin vaikeita, että ilman teologian pohjatietoja teos ei tällaisenaankaan aukea helposti; väitöskirja on tieteellinen teksti.

Venäläisen teologian kaksi tietä perustuu laajalle ja huolellisesti analysoidulle lähdeaineistolle. Huomiota herättää erityisesti kansainvälisten, eri maissa sijaitsevien arkistolähteiden asiantunteva käyttö. Lähteitä kommentoidaan tarkasti alaviitteissä, mikä on hyvä, sillä tärkeydestään huolimatta lähdekritiikkiä ei yleensä kannata nostaa leipätekstiin, jonka sujuvuus kärsisi tällaisesta.

ITÄ VAI LÄNSI?

Venäläisen identiteetin ikuisuuskysymyksiä on, kuuluko se itään vai länteen vai ei kumpaankaan. Tämä näkyy myös Isä Veikon väitöskirjan yhtenä pohjavirtana.

Koska Konstantinopolin kukistumisen jälkeen vuonna 1453 ortodoksisen teologian opetus oli koko maailmassa heikolla tolalla, Venäjältä hakeuduttiin roomalaiskatolisiin ja myöhemmin protestanttisiin yliopistoihin.

Tsaari Pietari Suuri länsimaisti Venäjän kirkollishallinnon korvaamalla Moskovan patriarkaatin Pyhällä synodilla, joka oli valtion virasto. Kirkko omaksui tietoisesti länsimaisia muutoksia, mutta

ortodoksisuus säilyi paremmin luostareissa ja kansan parissa.

Slavofiiliteologi Aleksei Homjakov (1804–1860) palautti venäläistä ortodoksisuutta alkuperäisempään suuntaan. Isä Veikon kuvaus Homjakovista lieenee paras suomeksi saatavilla oleva hänen teologiansa esittely.

Samaan suuntaan vaikutti ajattelija Vladimir Solovjev, jonka venäläisen filosofian järjestelmässä ei tehty eroa Jumalan ja maailman välillä kuten läntisessä filosofiassa. Tämä käsitys kaikkikykydestä (vsejedinstvo) samoin kuin jumalilhimisyydestä (bogotšelovetšestvo), joka vaikuttaa kirkossa, oli Bulgakovin teologian tärkeä lähtökohta.

ERI TEORIAT EKUMENIASTA

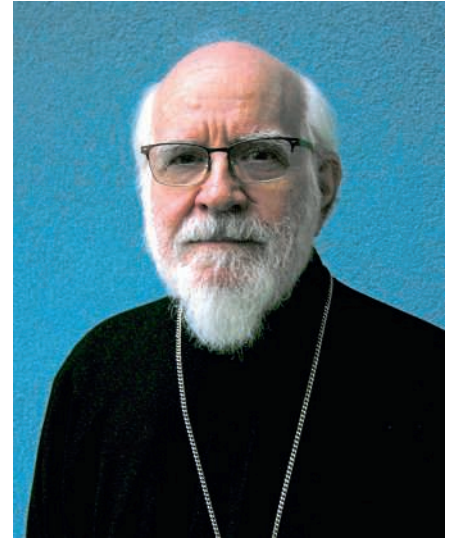
Bulgakoville Solovjevin radikaali teologia tarjosi uusia näkökulmia ekumeniaan. Venäjän ortodoksinen ja Ison-Britannian anglikaaninen kirkko olivat miettineet yhdistymistä 1800-luvun lopusta alkaen, ja Bulgakov esitti rohkeasti osittaista ehtoollisyhteyttä ortodoksien ja ainakin Englannin kirkon kanssa. Koska kirkko oli Kristuksen ruumis, jonka rajoja ihmisen ei voinut byrokraattisesti määrittellä, oli selvää, että todellinen kirkko ei rajoittunut pelkästään ortodoksisuuteen.

Florovsky asettui jyrkästi vastustamaan osittaista ehtoollisyhteyttä ja puolusti Traditiota, jonka mukaan ehtoollisyhteys edellyttää täydellistä uskonyhteyttä. Hänkään ei rajannut Kristuksen kirkkoa yksin ortodoksisuuteen, mutta ei Bulgakovin tavoin ajatellut kaikkien kirkkojen olevan ikään kuin samalla viivalla.

Bulgakovin ekumenia on jäänyt unohtuksiin, mutta halu saada kirkkojen yhdistymiselle viimein tuloksia on lisännyt kiinnostusta uuden etsintään.

SOFIAN ONGELMA

Bulgakov peri Solovjeviltä ongelmallisen viisauden hengen, Sofian, Pavel Florenskyn välityksellä. Sofiaa on pidetty naisena, joka on osa Pyhää Kolminaisuutta.

Rovasti Veikko Purmonen väitteli viime joulukuussa teologian tohtoriksi. Kuva: Itä-Suomen yliopisto

Häntä oli kuvattu venäläisissä ikoneissa, ja Bulgakov vakuuttui Sofian olemassaolosta Hagia Sofian kirkossa Konstantinopolissa.

Florovsky piti tätä täysin sopimattomana, eikä Isä Veikkokaan lähde puolustamaan Sofiaa, jota ei pidä Bulgakovin merkittävän teologian kannalta oleellisenä. Isä Veikko kirjoittaa sofiologiasta ehkä liian lempeästi.

Esimerkiksi Solovjevin sattumalta tapaama nainen muuttui hänen silmissään Sofiaksi, kun he olivat elostelleet yhdessä. Bulgakovin usko profeettalliseen teologiaan on tässä mielessä ongelmallinen antiikin montanolaisuuden tavoin.

Isä Veikon väitöskirja tuottaa varmasti lisää hyvää teologiaa, niin paljon näkökulmia se avaa. Toivottavasti Solovjevia tärkeämpi mutta vähemmän tunnettu Pavel Florensky innostaisi hänen sofiologiansa ja traagisen elämänsä tutkimiseen. ●

Veikko Purmonen: Venäläisen teologian kaksi tietä, Sergei Bulgakovin ja Georges Florovskyn välinen ortodoksisen teologian identiteettiä ja ekumeniakäsitystä koskeva debatti. Publications of the University of Eastern Finland, 2020.

”Esimerkillinen tutkimus lännen ortodokseille tärkeästä kysymyksestä.”

Kirkko on Kristuksen ruumis. Kuvassa Pietarin ylösnousemuksen kirkon kattomosaiikin yksityiskohta.

Kirkkoon kuuluminen

Jos ortodoksiseen kirkkoon kuulumaton ystävä ihmettelee, miksi kuulumme kirkkoon, hän ansaitsee ymmärrettävän vastauksen.

TEKSTI JA KUVA MATTI P. PULKKINEN

Lähtökohta on yksinkertainen. Kuukaan ei voi olla kristitty kuulumatta kirkkoon. Kristitty ei voi olla itseksseen, vaikka uskoisi Kristukseen ja eläisi muutoin esimerkillisesti. Ajatus kristillisyydestä ilman kirkkoa on järjetön, koska siinä tulee antaneeksi piupaut myös Raamatulle.

Paavali todisti vastaansanomattomasti kirjeessään korinttilaisille, että kirkko on

Kristuksen ruumis ja seurakuntalaiset ovat Kristuksen ruumiin jäseniä, eivät samanlaisia mutta kaikki tärkeitä. Ilman kirkon yhteyttä kristitty on kuin silmä ilman käsiä tai pää ilman jalkoja. (1. Kor. 12:12–31).

Ilman Kristusta meillä ei olisi ylösnousemusta ja kirkastumista. Siksi pelastusta haluavan on liityttävä Kristuksen ruumiiseen kasteen avulla. Toisin kuin

länsimaisessa kirkossa usein ajatellaan, pelastuksen tarve ei johdu ihmisen perimästä synnistä, vaan siitä, että syntinen ihminen, Jumalan kuva, on jäänyt puolitiehen siitä, mihin hänet on tarkoitettu. Kirkon avulla hänen on mahdollista taivaassa jumalallistua, tulla Jumalan kaltaiseksi. Tarkoittihan Hän ihmisen omaksi kuvakseen. Kirkon jäsen on osallinen Häneen.

IHMINEN EI RAJAA KRISTUKSEN RUUMISTA

Jos pelastus ilman kirkkoa on mahdollista, niin eri kirkkokunniksi särkynyt kristikunta herättää ongelmia. Jokainen kirkko pitää itseään sinä oikeana, jotkut jopa ainoana autuaaksitekevänä. Mikä niistä todella johtaa pelastukseen?

Ortodoksinen kirkko pitää itseään alkuperäisenä apostolisena kirkkona, joka edustaa helluntaina syntyneitä kristillisiä kirkkoa puhtaimmillaan. Kirkko pelastaa, koska Pyhä Henki vaikuttaa siellä. Ihmiset eivät voi kuitenkaan keskenään päättää, mitkä kirkon rajat ovat. Siksi edes ortodoksinen kirkko ei voi vaatia yksinoikeutta pelastukseen. Kirkko on olemukseltaan mystinen, ja se ulottuu aivan varmasti myös ortodoksisuuden ulkopuolelle. Siksi esimerkiksi Suomessa ei kasteta uudestaan ortodoksiseen kirkkoon liittyvä luterilaista, helluntailaista tai katolista. Pyhä Henki toimii yli kirkkojen rajojen. Kuten pyhä marttyyri Kyrionos Karthago-lainen (31.8.) opetti, kaste, kirkko ja Pyhä Henki ovat yksi ja jakamaton.

Viimeksi kesällä 2016 Kreetalla pidetty kirkolliskokous, Pyhä ja Suuri Synodi, painotti tätä kristittyjen yhteenkuuluvuutta. Asia on keskeinen myös viime vuonna julkaistussa Ekumeenisen patriarkanin asiakirjassa *Maailman elämän edestä*, joka on helppo löytää kirkon internetsivuilta (ort.fi)

Kirkon mystisen olemuksen takia ortodoksit eivät erottele maallista ja taivaallista kirkkoa, sillä kirkko on yksi niin täällä kuin Jumalan valtakunnassakin.

PYHÄN HENGEN KIRKKO

Pyhän Hengen toiminta kirkossa näkyy Raamattuna ja Traditiona. Siksi on mahdollista yrittää johtaa kirkon toiminnan perusteita vain Raamatusta. Kuten Tertulianus (noin 155–230) sanoi, kirkon ulkopuolisilla ei ole asiaa raamatunselityksiin. Kirkon olemuksen, Tradition ja Raamatun välillä ei olekaan ristiriitaa. Kirkon mysteerit, kaste, ehtoollinen, katumus ja

muut, ovat olemukseltaan Pyhän Hengen toimintaa.

Myöskään maantieteelliset rajat eivät säätele kirkkoa, sillä kirkko on katolinen, siis yleismaailmallinen. Ajatus kansallisuuden mukaan rajatuista kirkkoista ovat harhaoppia, jota kutsutaan *etnofyletismiksi*. Olisihan outoa väittää, että ihmiset voisivat jakaa Kristuksen ruumiin seurakuntalaisten kielen ja ulkonäön perusteella.

Pyhä Henki ei kirkossa ruumiillistu, vaan vaikuttaa siinä. Tämän vuoksi ortodoksisella kirkolla ei ole roomalaiskatoliseen tapaan yhtä johtajaa. Rooman paavin asemaa perustellaan lännessä sillä, että Kristus sanoi myöhemmin Rooman seurakunnan johtajana toimineelle apostoli Pietarille tämän olevan kallio, jolle kirkko rakennetaan ja jolle taivasten valtakunnan avaimet annetaan (Matt. 16:18–19).

Ortodoksit tulkitsevat tämän kohdan siten, että Pietarille annettu lupaus tarkoittaa piispaa yleensä, ei ainoastaan Pietarin viran perinyttä Rooman piispaa, joka tietysti on hyvin kunnioitettava. Korkeinta valtaa kirkossa ei siis käytä kukaan piispoista, metropoliitoista tai patriarkeista, vaan yleinen eli ekumeeninen kirkolliskokous, johon osallistuvat kaikkien hiippakuntien edustajat.

Tällainen kokous ei kuitenkaan voi julistautua ekumeeniseksi, vaan sellaisen arvon se saa myöhemmin koko kirkon asettuessa kannattamaan sen päätöksiä. Tästä seuraa kuitenkin käytännön ongelma, sillä yleisten kirkolliskokousten aikaansaaminen on hyvin vaikeaa, ja viimeksi koko kristikunnan yleinen kirkolliskokous kokoontui vuonna 787.

Joka tapauksessa Pyhä Henki vaikuttaa koko kirkossa, eikä kenelläkään yksittäisellä ihmisellä ole lopullista päätösvaltaa, oli hän kuinka korkeassa asemassa hyvänsä.

ELÄVÄ SEURAKUNTA

Kirkkoon kuulumisen merkitsee kristitylle osallistumista sen toimintaan. Sekä

*Jaamme riemumme,
surumme emmekä
jätä ketään yksin.*

Jumalan armo että ihmisen toiminta vaikuttavat pelastumiseen, mutta vain Herra tietää, kumpi on tärkeämpää. Kristityn kilvoitukseen kuuluu siksi kirkon elämään osallistuminen.

Paavali kirjoitti korinttilaisille, kuinka Pyhän Hengen lahjat vaikuttavat kirkossa (1. Kor. 12:1–11). Ihmisten kyvyt osallistua kirkon toimintaan ovat erilaiset, samoin palvelutehtävät vahtimestarista patriarkkaan vaihtelevat, mutta niissä vaikuttava Henki on sama.

Yhden lahja on musiikki, ja hän laulaa kuorossa, toinen osaa puhua ihmisille, ja hän palvelee seurakunnan auttavassa palvelimessa, kolmas leipoo herkkuja kirkkokahveille. Jokainen löytää paikkansa, jos etsii. Vaikka kirkko on virkajärjestyksessään hierarkkinen, suuri osa elävän seurakunnan toimintaa on kirkon keskinäistä yhteydenpitoa, iloista yhteiselämää, auttamista ja henkistä tukea.

Jaamme riemumme, jaamme surumme, mutta emme jätä ketään yksin. Tätä seurakunnan omaehtoista, spontaania ja vapaata yhteistoimintaa on kovin vaikea nähdä kirkon ulkopuolelta, mutta ortodoksit jumalanpalvelukset ovat kuitenkin vain yksi, vaikka tietysti hyvin tärkeä, puoli kirkon elämää.

Ajatus kirkosta Kristuksen ruumiina ei siksi olekaan loppujen lopuksi outo. Kuten vahva, terve organismi, kirkon jäsenet toimivat sopusointuisesti yhteen ja luovat näin elinvoimaisen kokonaisuuden, jossa kullakin kristityllä on luonteva paikkansa. ●

Hälsningar från Hangö

I en stor församling som vår är det väldigt viktigt att kunna höra till en närstående grupp.

TEXT FADER HARRY FAGERLUND FOTO ANNE SORRI

Tidigare var Hangö den mest avlägsna verksamhetsorten inom Helsingfors ortodoxa församling. Numeratorde Heinola vara den mest avlägsna. Avlägsna räknat från? Vår katedral finns på Skatudden och kanslierna på Elisabetsgatan i Helsingfors. Ibland får man intrycket att avståndet från Helsingfors till Hangö är längre än avståndet från Hangö till Helsingfors.

Som vi vet är alla våra församlingar allt mera regionala. Detta ger speciella utmaningar. Befolkningen och därmed församlingsmedlemmarna är inte jämnt utspridda över det geografiska området. Mindre orter har mindre representation i beslutande organ och därför behövs där en stor förståelse för hela områdets behov. Det kan gälla t.ex. gudstjänstlokaler eller reseersättningar åt religionslärare.

Hangö är ingen gudsförgäten plats trots sitt geografiska läge. Kyrkan byggdes i slutet av 1800-talet för att tillmötesgå det behov som ryska semesterfirare och militärer på orten hade. Efter Finlands självständighet minskade antalet ortodoxa på orten. På 1960-talet höjdes det röster inom Helsingfors ortodoxa församling för att riva Hangö kyrka, som hade en ganska liten användning. Förnuftet vann dock och kyrkan renoverades och finns kvar.

Men Hangö har inte enbart ett historiskt intresse. I Hangö byggs nytt för tillfället! Hangö ortodoxa kyrkas vänner r.f. har

Det nya församlingshemmet i Hangö blir färdigt till sommaren.

donerat åt församlingen ett helt nytt församlingshem som har rests bredvid kyrkan på mindre än ett år. Åt dem som har tillgångar har Gud gett vishet att göra en placering som bär ränta i evigheten.

När man bedömer verksamheten på en ort så är det fråga om oerhört mycket större värden än dem man kan mäta med antalet medlemmar eller antalet gudstjänstbesökare. Aningen bättre mätare är den procentuella andelen gudstjänstbesökare av medlemsantalet på orten. I en sådan statistik ligger Hangö högt. Dessutom betjänar Hangö

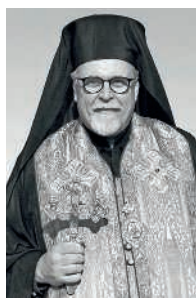
medlemmarna i grannkommunen Raseborg samt ett antal semesterfirare som vistas regelbundet på orten.

När jag blev diakonvigd i Uspenskijkatedralen för tjänst i Hangö kyrka upplevde jag väldigt starkt att jag blev sänd av den närvarande församlingen ut till den lilla orten. När jag blev prästvigd i Hangö upplevde jag att det är just här som min plats är.

I en stor församling som vår är det väldigt viktigt att kunna höra till en närstående grupp. För mig är gudstjänstgemenskapen i Hangö en sådan. Vi talar olika modersmål: finska, svenska, engelska och ryska, men vi vill fira gudstjänst tillsammans med inslag av olika språk.

För att använda en bild från sjöfarten: jag ser Hangö som en fyrbåk på en enslig plats. Där bor bara en liten anspråkslös familj men dess betydelse kan inte värderas med mänskliga måttstock. ●

Toivottavasti tapaamme praasniekoilla!

"JO joutui armas aika ja suvi suloinen", näillä sanoilla alkaa useimmille meistä tuttu kevään virsi, jota Suomen kouluissa aina keväisin lauletaan. Omissa muistoissani tästä alkoi aina kauan kaivattu loma. Kesään liittyy paljon odotuksia, suunnitelmia ja toiveita. Ajatteleimme, että lomalla on aikaa tehdä yhtä jos toistakin: tavata ystäviä, matkailla, viettää aikaa mökillä tai "ihan vain olla". Nämä ovat kaikki sinällään

positiivisia asioita, eikä niissä ole mitään vikaa. Haluamme usein ihanteellisesti olla aikatauluttamatta kesälomaa ja saada maksimaalisen hyödyn mahdollisimman pienellä vaivalla.

Rohkenen kuitenkin ehdottaa, että lisäisimme kalenterimme jotain olennaista, joka liittyy kesään, nimittäin praasniekkamatkat tai ylipäänsä niihin osallistuminen. Praasniekat kuuluvat kirkolliseen tapakulttuuriimme ja ovat omiaan vahvistamaan ortodoksista uskoamme. Niillä on myös pitkä ja kunniakas perinne kirkkomme historiassa.

Praasniekkoihin tultiin perinteisesti usein pitkienkin matkojen päästä tapaamaan ystäviä, vaihtamaan ajatuksia ja kuulemaan viimeisimmät uutiset. Harmillista sinänsä, uutiset jaetaan nykyisin sosiaalisessa mediassa, josta puuttuu nimestään huolimatta todellinen ihmisten välinen sosiaalinen yhteys.

Ennen kaikkea praasniekkojen hengellinen ulottuvuus on se tärkein syy, miksi niihin kannattaa osallistua. Oman alueen tai muuten vain itselleen läheisen temppelin juhlaan osallistuminen on ehkä koko pyhäkköyhteisön tärkein yhteen kokoontuminen pääsiäisen ohella.

Se on erilainen yhteen kokoontuminen kuin vaikkapa tavallisena sunnuntaina liturgiaan osallistuminen, joka sekin on toki tärkeää. Praasniekkaa voisi tietyllä tapaa verrata rakkaimman sukulaisen syntymä- tai nimipäiville osallistumiseen, sen verran juhlavasta tapahtumasta on kyse, ja se kokoaa yhteen niitäkin sukulaisia, joita ei ihan joka viikonloppu tapaa.

Suomen kesä on täynnä erilaisia kirkollisia tapahtumia. Lähes jokaisen seurakunnan alueella pidetään kesäpraasniekat. Nyt vain suunnittelemaan, minne suunnata näiden kesäjuhlien merkeissä!

Viime kesä meni koronarajoitusten takia ilman praasniekoja, mutta toivon mukaan seurakunnat pääsevät tänä vuonna totuttuun tapaan toteuttamaan omien pyhäkköjensä vuosijuhlia. Kovasti toivon tämän perinteen elpymistä. Vaikka tätä kirjoittaessa pandemiatilanne näyttää koko maassa helpottuneen, saattaa tänä kesänä olla paikoitellen vielä joitain rajoituksia. Ja vaikka tämä kesä menisikin rajoitetummin, niin tulevana kesänä pääsemme taas kokoontumaan yhteen.

Kun kokoontumme jonkin tietyn pyhän nimeä kantavan pyhän temppelijuhlan äärelle, emme ole koolla vain keskenämme, vaan Kristus on kanssamme Pyhän Henkensä kautta.

Praasniekat kokoavat meidät yhteen myös monien kirkon pyhien muiston ääreen. Uskomme mukaan pyydämme heittä esirukouksia, laulamme kirkkoveisuja, joita on kirjoitettu heidän muistolleen ja kun näin teemme, kuljemme yhteistä matkaa heidän kanssaan.

Isä Alexander Schmemmann muistuttaakin meitä, että *"Kirkko on niiden yhteen kokoontuminen, joille on selvinnyt koko elämän lopullinen päämäärä ja jotka ovat sen hyväksyneet."* Tällä lopullisella päämäärällä hän tarkoittaa Jumalan valtakuntaa, jonne jokainen kristitty on matkalla, ei vain ajatuksissaan tai vertauskuvallisesti, vaan todellisesti.

Isä Alexanderin mukaan tämä tarkoittaa sitä, että me kristityinä *"julistamme sen olevan kaiken kaipuamme ja mielenkiintomme kohde, koko elämämme päämäärä ja kaiken olemassa olevan korkein ja lopullinen arvo."*

Jokainen yhteen kokoontuminen, jonka me kristityt kirkon jäseninä eli Kirkkona teemme, erityisesti yhdessä eukaristiaan osallistuessa, on Kirkon ilojuhlaa, ja tätä iloa meidän jokaisen tulee viedä mukanaan aina liturgiasta liturgiaan ja tässä yhteydessä myös praasniekasta praasniekkaan.

Toivon kaikille Ortodoksiviestin lukijoille iloista ja siunattua kesää. Toivottavasti tapaamme praasniekoilla!

+ Elia

Metropoliitta Elia
Oulun hiippakunta

Надеюсь, увидимся на престольных праздниках!

”Jo joutui armas aika ja suvi suloinen”, этими словами начинается знакомая многим из нас весенняя песня, которую всегда весной поют в школах. В моей памяти с этого момента начинались давно ожидаемые каникулы.

С летом связано множество надежд, планов и пожеланий. Мы думаем, что в отпуске удастся сделать то или это: встретиться с друзьями,

попутешествовать, провести время на даче или «просто так». Само по себе всё это – положительно, и придираться здесь не к чему. В идеале мы стараемся не строить планов на отпуск и достичь максимальных успехов минимальными затратами.

Осмелюсь предложить вам, уважаемые прихожане, внести в календарь что-либо существенное, что связано с летом, например, паломничество к престольному празднику, участие в нём. Праздники составляют часть нашей церковной традиционной культуры и призваны укреплять нас в Православной вере. У них долгая и вызывающая уважение история традиций нашей церкви.

Обычно на престольный праздник съезжались отовсюду, часто издалека, чтобы повстречаться с друзьями, обменяться мыслями, услышать последние новости. Даже жаль, что сегодня новости распространяются на социальных медийных каналах, где несмотря на имена, отсутствует подлинный социальный контакт между людьми.

Причина, почему стоит принимать участие в престольных праздниках, прежде всего духовная. Для храмовой общины участие в престольном празднике своего приходского или, просто, близкого для себя храма остаётся самой важной встречей после Пасхи.

Это особая встреча, если сравнивать её с обычным участием в воскресной Литургии, хотя и она важна. Престольный праздник определённым образом сравним с участием в дне рождения или именинах родственника. Событие это настолько празднично, что собирает и тех родственников, которых иначе не часто и встретишь.

Лето в Финляндии полно всевозможных церковных событий. Почти в каждом приходе в летнее время отмечаются престольные праздники. Планируйте, куда отправиться на престольный праздник!

Прошлым летом ввиду профилактических ограничений престольные праздники широко не отмечались. В этом году остаётся надежда, что в приходах появится возможность отмечать престольные праздники храмов привычным образом. Я очень надеюсь на возрождение этой традиции. Хотя в момент написания этих строк эпидемиологическая ситуация в стране, как кажется, улучшается, часть ограничений останутся в силе и этим летом. Хотя это лето и прошло бы в рамках ограничений, следующим летом мы обретём возможность собраться вместе.

Когда мы собираемся вместе в рамках престольного праздника храма имени того или иного святого, мы не только собираемся вместе, но Сам Христос сопредисутствует нам в Святом Духе.

Престольные праздники собирают нас вместе для поминовения святых Церкви. С верой мы просим их молитв, поём церковные песнопения, запечатлённые в нашей памяти, а поступая так, мы идём одним путём с Ним.

Отец Александр Шмеман напоминает нам: «Церковь – собрание тех, кому открылась конечная цель жизни и кто принял её». Эту конечную цель он видит в Царствии Божием, к которому идёт каждый христианин, и не только в мыслях или иносказательно, но и реально.

Отец Александр видит её в том, что как христиане «мы провозглашаем её целью всех наших стремлений и интересов, целью всей нашей жизни и высочайшей и окончательной ценностью всей нашей жизни».

Всякое собрание, осуществляемое нами, христианами как членами Тела Христова, в особенности в контексте участия в Евхаристии, является праздником Церкви, и нашу радость каждый из нас должен нести с собой от Литургии к Литургии, и в этой связи – от праздника к празднику.

Я желаю всем читателям «Ortodoksiesti» радости и благословенного лета. Надеюсь, увидимся на престольных праздниках!

Митрополит Илия
Православная епархия Оулу
(Пер. Владимира Сократилина)

Церковные врата раскрылись

ПОСЛЕ долгих, вызванных пандемией ограничений двери почти всех церквей в православных приходах Хельсинки, Юго-Востока Финляндии, Тампере и часовенного прихода Вааса открылись для молящихся накануне праздника Вознесения Господня 12-го мая.

Ввиду сложной эпидемической ситуации в Лахти и Хейнола богослужения будут совершаться за закрытыми дверями до конца мая. На момент выхода в свет этого издания вопрос допуска молящихся в храмы в этих муниципалитетах в июне всё оставался ещё открытым.

В других местах принимать участие в богослужениях и ходить в церковь можно, но с соблюдением ряда условий, - обычно, по предварительной заявке. В церквях по-прежнему действуют профилактические противоэпидемические меры: рекомендовано использование защитных масок, от целования икон и евхаристической чаши рекомендовано воздержаться.

Причащение Святыми дарами осуществляется одноразовыми лжицами. Посещать храмы можно только будучи здоровым. В местных храмах соблюдаются свои условия внебогослужебного участия в таинствах Евхаристии и Исповеди. Дополнительную информацию могут предоставить церковные служащие, чаще всего служащие священники. Поскольку эпидемическая ситуация может стремительно меняться, о возможности посещения того или иного храма можно узнать на интернет-странице или в профиле в Facebook, или же связавшись с служащими этого храма. По-прежнему за прямыми трансляциями богослужений из многих церквей можно следить на интернет-страницах, в профилях Facebook и на каналах Youtube приходов.

АННЕ КЯРККЯЙНЕН

В церковь можно вновь ходить без предварительной записи

ПОСЕЩЕНИЕ церквей и богослужений в Православных приходах Хельсинки, Юго-Востока Финляндии и Тампере снова возможно. Богослужения в храмах Лахти и Хейнола пока ещё совершаются за закрытыми дверями, ввиду сложной эпидемиологической обстановки.

Столица и столичный округ: hos.fi

Jumalanpalveluksiin ilmoittautuminen или поставив в известность служащего священника. Контактная информация на стр. 40–50.

Регион Länsi-Uusimaa: в Лохья и Ханко – о. Калеви Касала, тел. 040 525 2868; Молеелья в Нуммела – Киммо Тальяваара тел. 050 500 2657.

Хямеенлинна и Форсса: о. Аки Лескинен, тел. 050 3210035, aki.leskinen@ort.fi в период 12.7.–15.8.2021 о.Йонас Бергенстад, тел. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi

Лахти и Хейнола: Возможность участия в богослужениях ещё не подтверждена. Дополнительную информацию можно почерпнуть на hos.fi и 7.6.–11.7.2021 у о. Аки Лескинена, тел. 050 3210035, aki.leskinen@ort.fi и с 12-го июля у о.Йонаса Бергенстада, тел. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi.

Православный приход Юго-Востока Финляндии

Лапеенранта–Иматра: Пн–Вт – текстовое сообщение на ном. 0400 414 792, по этому же телефону можно звонить по понедельникам с 10 до 14 час.

Коувела–Хамина: Пн–Вт тел. 040 962 0063, эл.почта: ville.kiiveri@ort.fi. В июне и августе – привратнице церкви в Коувела

Яане Юка тел. 040 486 5550 или старосте церкви в Хамина Хейкки Сивонену, тел. 0400 559 571.

Котка–Ловииса: Пн–Вт – текстовое сообщение на ном. 040 652 7599. В сообщении указать имя, фамилию, богослужение и церковь. В понедельник с 14 до 17 час. можно звонить по этому же телефону.

Православный приход Тампере

Тампере: Предварительная запись необходима только для посещений Божественных Литургий, для остальных богослужений - нет. Привратник церкви Мика Кангасахо, тел. 050 557 0054. Привратник принимает заявки на участие в богослужениях и в храме, когда он открыт. Дополнительная информация на сайте www.tampereort.fi или эл.почтой: tampere@ort.fi, и в канцелярии прихода Вт–Пт с 9 до 13 час, тел. 0400 346 089.

Часовенный приход Вааса: Об участии в богослужениях в церкви в Вааса нет необходимости сообщать заранее. В каждом богослужении может одновременно принимать участие до тридцати молящихся. В церкви регистрируется имя молящегося и его телефонный номер.

Богослужения в Коккола, Пиетарсаари и Лапуа: о. Андрей Сычёв, andrei.sotsov@ort.fi или тел. 0400 761 718

Возможны изменения в соответствии с изменениями положения с пандемией!

АННЕ КЯРККЯЙНЕН

(Перевод: Владимир Сократилин)

Kanttoriksi kutsuttu

Matti Jyrkisellä on menossa 44. vuosi päätoimisena kanttorina.
Hän jää eläkkeelle kutsumustyöstään syyskuussa.

TEKSTI JA KUVA SAARA KALLIO

Yksi Helsingin ortodoksisen seurakunnan pitkäaikaisimpia työntekijöitä on **Matti Jyrkinen**, joka on toiminut kanttorina Länsi-Uudellamaalla yli 35 vuotta. Hän aloitti seurakunnassa 1.1.1986. Sitä ennen Jyrkinen toimi kanttorina Vaasassa ja Oulussa.

Polku kanttoriksi viitotettiin kuitenkin jo paljon aikaisemmin Jyrkisen lapsuudessa Suonenjoella. Vuonna 1963 paikkakunnalla oli niin hirveä lumimyräkkä, että ihmiset eivät tulleet jumalanpalvelukseen. Matti Jyrkisen isä, impilahtelaistaustainen kansakoulunopettaja ja myöhemmin director cantus, Väinö Jyrkinen sanoi pojilleen Matille ja **Pekalle**:

– Brihatsut, tulkkaa tänne kliirossille laulamaan minun ja äidin kanssa.

Pojat kun olivat olleet mukana palveluksissa pienestä pitäen ja osasivat veisut leikiten. Palvelus meni niin hyvin, että Jyrkiset alkoivat sittemmin esiintyä perhekvartettinakin.

ANTAUMUKSELLISESSA TYÖSSÄ

Vuonna 1974 Matti Jyrkinen aloitti kanttoriopinnut Kuopiossa, kun ensimmäinen kolmivuotinen kanttorikurssi alkoi ortodoksisella seminaarilla. Jyrkinen muistelee aikaa lämpimästi ja sanoo, että tuolloin korostettiin sitä, että kanttorin työ on kutsumus ja palvelutehtävä.

Sen Jyrkinen on myös sisäistänyt. Vuosien saatossa hän ja isä Kalevi Kasala ovat vastanneet Länsi-Uudellamaalla paljosta: jumalanpalveluselämästä, kerhotoiminnasta ja ihmisten auttamisesta erilaisissa asioissa. Jyrkinen on myös opettanut uskontoa kanttorintöimensä ohella vuosina 1978–2008.

– Kun silmäni avaan, on jokainen aamu uusi mahdollisuus, kuuluu kanttori Matti Jyrkisen motto.

– Minulle on saanut soittaa milloin vain. Ihmisiä pitää auttaa, se on elävää diakoniaa. Koronan aikana olen ollut paljon yhteydessä seurakuntalaisiin puhelimitse. Kanttorin työ vaatii itsensä likoon laittamista. Se on antaumuksellista työtä, jota kohtaan pitäisi olla rakkaus ja kutsumus. Parhaimmillaan työ on hyvin itselistä ja palkitsevaa. Seurakuntalaiset ovat voimavaramme.

Jyrkinen toteaa, että pyhäkky yhteisön papin ja kanttorin tehtävänä on innostaa seurakuntalaiset mukaan toimintaan, sillä seurakuntalaisilla on paljon monenlaista osaamista. Vaikeina aikoina ihmiset miettivät syntyä syviä ja tällöin kirkon rooli toivon tarjoajana korostuu.

— On tärkeää, että annetaan toivoa. Elämä on raadollista.

ESIMERKIN VOIMA

Matti Jyrkisellä on tuntemus kirkkokunnasta pitkältä ajalta monella tasolla. Hän

sanoo, että elämän perusasioita on, että oma esimerkki on kaiken a ja o.

– Joukkoja johdetaan esimerkin voimalla. Ortodoksien on hyvä verkostoitua myös muuhun yhteiskuntaan, eikä pysyä pelkästään omissa piireissään. Erilaisuuden hyväksyminen on tärkeää, sillä erilaisuus voi myös olla suuri voimavara.

Eläkkeellä Jyrkinen aikoo viettää aikaa läheisten kanssa, tehdä musiikkia ja retkeillä luonnossa. Hän on kolunnut Suomen kansallispuistoja ja rakastaa erityisesti Lapin maisemia. Pimeinä talviltaina Jyrkinen tutkii karttoja ja tekee karttamatkoja.

– Kartat ovat huikeita. Niitä katsoessa mielikuvitus pääsee liikkumaan.

Luomakunnan tila huolestuttaa suuresti luonnonystävää.

– Ihminen on ottanut ohjat käsiinsä, eikä maapallon kantokyky kestä sitä. Luomakuntaa pitää vaalia ja luontoa pitää osata lukea. ●

Erävalo, Esa (toim.) et al.

KIRKKOJEN YHTEISKUNNALLINEN OPETUS

Ajatushautomo Kompassi 2020

Kristillisdemokraattista puoluetta lähellä oleva Ajatushautomo Kompassi on julkaissut tiiviin mutta laaja-alaisen koosteen Eu-

roopan suurimpien kirkkokuntien yhteiskunnallisesta opetuksesta. Vastaavaa ei tietävästi ole aiemmin julkaistu, joten tämä on tervetullut avaus.

Kirjassa puhuvat luterilaisuus, ortodoksisuus, helluntailaisuus, roomalaiskatolinen kirkko ja reformoitu protestanttisuus, jota kutsutaan epätarkasti myös kalvinismiksi. Sen vaikutus Suomessa on niin kevyt, että reformoitujen ottaminen mukaan voi kumastuttaa. Reformoitujen essee puolustaa kuitenkin laadullaan paikkaansa.

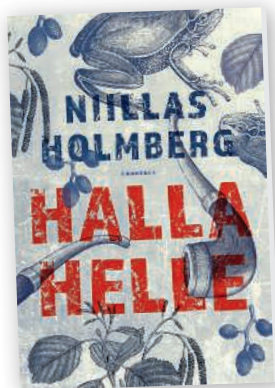
Kirkon oppia voi periaatteessa käsitellä kahdesta näkökulmasta, historiallisesti tai systemaattisesti, selvittäen mikä on kirkon teologisen järjestelmän sisäinen johdonmukaisuus. Useimmissa kirjan artikkeleissa näkökulmat lomittuvat, mikä vaikeuttaa asioiden ymmärtämistä. Yhteiskunta muuttuu eikä kirkon suhde siihen voi säilyä sa-

mana, joten 1500-luvun teologien mielipiteet talonpoikaiskapinoista eivät suoraan kerro nykyajasta paljoakaan.

Tämän vuoksi isä **Teo Merraksen** Ortodoksisen kirkon yhteiskuntaopetus poikkeaa kokonaisuudesta edukseen. Hän rajaa tekstinsä aikamme ortodoksisten kirkkojen julkaistujen kannanottojen arviointiin, sillä vaikka kirkkomme traditiossa aihetta on käsitelty monipuolisesti, yhteiskunnallista opetusta ei ole aiemmin koottu yhteen.

Toivottava jatko tälle teokselle olisi ekuumeeninen yhteistyö, jossa yhteiskunnan ja kirkon suhdetta kehitettäisiin. Kuten isä Teo toteaa, että suoraan Raamattuun perustuva opetus antaa vastauksia vain hyvin rajoitettuun määrään kysymyksiä, sen rinnalle tarvitaan kirkon tulkintaa.

MATTI P. PULKKINEN

Niillas Holmberg

HALLA HELLE

Gummerus 2021

Niillas Holmbergin esikoisromaani Halla Helle on kirjallinen runsaudensarvi. Se on voimakkaan yhteiskunnallinen teos saamelaisuudesta, suomalaisuudesta, kolonialismista, dekolonisaatiosta, saamelaisesta mytologiasta, luonnosta, taiteesta, unista, mielenterveysongelmista, Sigmund Freudista ja Carl Gustav Jungista.

Papin poika Samu muuttaa Utsjoelle kirjastonhoitajaksi. Pohjoiseen häntä vetää saamelaistaiteilija Elle Hallala, taiteilijanimeltään Halla Helle. Elle erakoituu tuntuuriin elääkseen vuodenaikojen mukaan. Hän

etsii yhteyttä kansaansa ja kulttuuriinsa, yhteisönsä kollektiiviseen alitajuntaan. Elle on sisäisten ristiriitojen repimä ihminen, jolla on kolonisoitu mieli.

Miten elää ikaikaisten perinteiden mukaan alati muuttuvassa maailmassa, yhteiskunnassa, joka viittaa kintaalla saamelaisien kokemustiedolle luonnosta? Yhteiskunnassa, jolle alkuperäiskansan kuuleminen on lähinnä kosmeettinen ele vailla todellista painoarvoa?

Holmbergin romaanissa käsitellään saamelaisyhteisön kohtaamia nykypäivän haasteita kuten ympäristöuhkia, poliittista eripuraa ja mielenterveydellisiä ongelmia. Alkuperäiskansojen itsemurhariskit ovat kaikkialla moninkertaiset valtaväestöön verrattuna. Kun perinteinen tapa elää on uhattuna, on kokonainen kansa ja kulttuuri vaarassa kuolla.

Oli kiinnostava ratkaisu tarkastella romaanissa saamelaisia suomalaisen päähenkilön silmin. Näkökulman ja katsantokannan vaihdos puolin ja toisin tekee hyvää itse kullekin. Silloin asioihin avautuu laajempi perspektiivi. Romaanin maailmassa ja saamelaisessa kulttuurissa ihminen elää yhteydestä maahan, luontoon. Ilman luontoa ihminen ei ole mitään. Sitä viestiä ei voine liikaa toittottaa kulutuskeskeisessä maailmassa.

SAARA KALLIO

SEURAKUNNAN KIRJASTO

Liisankatu 29 A 2. krs.,
puhelin 09 85 646 180

Aukioloajat ma–ti klo 10–15,
ke–to 15–19

FÖRSAMLINGSBIBLIOTEKET

Elisabetsgatan 29 A, II vån.,
tel. 09 85 646 180

Öppet mån–ti 10–15, on–to 15–19

PARISH LIBRARY

Liisankatu 29 A, tel. 09 85 646 180
Open Mon–Tue 10–15, Wed–Thu 15–19

Huom. Kirjasto on toistaiseksi auki
vain lainojen uusimista, lainaamista ja
palauttamista varten.
Lisätietoja kirjastosta,
p. 050 572 1696.

Pyhittäjä Arseni Konevitsalainen, Karjalan valistaja (12.6.)

TEKSTI JA KUVA MATTI P. PULKKINEN

PYHITTÄJÄ Arseni oli alun perin novgorodilainen kuparisepä, ammatissaan varsin taitavakin. Palkallaan hän auttoi mielihyvin huono-osaisia, sillä hän rakasti palavasti Kristusta. Tämä johti hänet vuonna 1379 munkiksi novgorodilaiseen Lisja Goran Jumalansynnyttäjän luostariin. Se oli 1300–1500 -luvuilla aktiivinen ja merkittävä hengellinen ja henkinen keskus, jolla oli yhteyksiä Athokselle. Sen toiminta alkoi kuitenkin hiipua myöhemmin, ja se lakkautettiin 1764.

Yhdentoista vuoden luostarikilvoittelun jälkeen luostarin igumeni siunasi Arsenin päätöksen matkustaa Athokselle, jonne hänet toivotettiin tervetulleeksi. Alkukoetuksen jälkeen hän alkoi valmistaa päivisin kupariastioita. Öisin hän rukoili. Kolmen Athoksella vietetyn vuoden jälkeen hän päätti palata Venäjälle perustamaan Jumalansynnyttäjän luostaria. Hän sai lähtiessään mukaansa Jumalanäidin ikonin ja luostarin ohjesäännön.

Vuonna 1393 Arseni lähti veneellään Laatokalle etsimään Jumalan johdatuksella otollista paikkaa luostarille. Laatokalla noussut myrsky painoi veneen Konevitsan saaren rantaan, jonne munkki rakensi pienen tsasounan ja keljan. Ennen Arsenin tuloa saarella oli laidunnettu karjaa ja hevosia, joista pakanat olivat uhranneet yhden suuren siirtolohkareen, Hevoskiven (venäjäksi Kon-kamen) luona pahojen henkien lepyttämiseksi. Kivi antoi nimen saarelle. Arseni vihmoi Hevoskiven pyhällä vedellä, ja korppiparvi lehahti lentoon. Demonit pakenivat mantereelle Sortanlahdeksi myöhemmin nimettyyn paikkaan (venäjäksi ”piru” on tšert).

Arsenia pyydettiin Laatokalle jo aiemmin perustettuun Valamoon, mutta hän tunsu vetoa hesykasmin hiljaisuuteen ja jäi saarelle. Arsenin luo alkoi saapua oppilaita, ja jo vuonna 1398 saarelle valmistui Jumalansynnyttäjän syntymälle pyhitetty

kirkko. Näin syntyi Konevitsan luostari, jonka ohjesääntö oli peräisin Athokselta.

Parikymmentä vuotta luostarin perustamisen jälkeen Arseni lähti pitkälle, vaivalloiselle matkalle Athokselle pyytämään esirukousta ja siunausta Konevitsalle. Hänen poissa ollessaan Konevitsassa syntyi pula elintarvikkeista. Veljestö hätäytyi ja muutamat alkoivat nälissään suunnitella jo luostarin jättämistä. Arsenin läheisin oppilas Joakim nousi suriissaan metsäkukkulalle. Hän rukoili Jumalanäidiltä palavasti apua luostarin hätään. Rukoiltuaan onneton ja uupunut munkki vaipui kevyeen uneen. Kukulalla ilmestyi Jumalansynnyttäjä tuomaan lohduttavan viestin siitä, että Arseni saapuisi pian.

Seuraavana päivänä Arseni purjehtikin Konevitsan rantaan kahdella laivalla, jotka olivat täynnä elintarvikkeita. Kun luvattu pelastus oli tullut, kiitolliset munkit päättivät rakentaa Pyhäksi vuoreksi nimetylle kukkulalle ristin ja ikonikatoksen.

Luostarin seuraava koettelemus tuli 1421, kun Laatokka tulvi ja osa rakennuksista joutui veden valtaan. Silloin Arseni siirrätti luostarin kauemmas rannasta paikalle, jossa Konevitsan luostari yhä sijaitsee. Sinne rakennettiin kivinen

kirkko, jota puiset aitat ja keljat ympäröivät. Novgorodin arkkipiispa, pyhä Eufimi (11.3.), joka tunsu Arsenin Lisja Goran luostarin ajoilta, tuki Arsenia Konevitsan rakentamisessa, ja vieraillessaan Laatokan saarella hän antoi Arsenille munkinpäähineeksi vanhan valkoisen klobukkinsa.

Pyhittäjä Arseni ehti olla munkkina 65 vuotta, josta 51 vuotta Konevitsassa. Kun hän tunsu kuoleman lähestyvän, hän kutsui paikalle seuraajansa, igumeni Johanneksen ja uskoi veljistön Jumalansynnyttäjän huostaan luvaten aina pysyä sen luona. Nautittuaan pyhän ehtoollisen, hän antoi henkensä Herralle 12.6.1447. ●

Yksityiskohta Arseni Konevitsalaisen ikonista, jota säilytetään Riisassa, Suomen ortodoksisessa kirkkomuseossa.

Lappeenrannassa ja Kotkassa järjestetään hautausmaapäivä ti 8.6. Tule tutustumaan historiallisiin hautausmaihin! – sivut 47–48

*Kesäkahvila Espoo-
päivänä Tapiolan
kirkolla la 28.8.*

*Tervetuloa!
sivu 44*

Kotkan kirkon
ovet avautuivat
toukokuussa
kirkkokansalle.

KIRKKOON PÄÄSEE TAAS

TEKSTI ANNE KÄRKKÄINEN **KUVA** VERA BORODULIN

■ Jumalanpalveluksiin ja kirkkoon pääsee jälleen Helsingin, Kaakkois-Suomen ja Tampereen seurakunnassa. Lahden ja Heinolan kirkon jumalanpalvelukset voidaan joutua pitämään toistaiseksi suljetuin ovin alueen huonon koronatilanteen vuoksi.

ILMOITTAUDU JUMALANPALVELUKSEEN

Pääkaupunki ja pääkaupunkiseutu: hos.fi -> Jumalanpalvelukset -> Jumalanpalveluksiin ilmoittautuminen tai kunkin kirkon pappi. Papien yhteystiedot ss. 40–50.

Länsi-Uusimaa: Lohja ja Hanko isä Kalevi Kasala p. 040 525 2868; Nummelan rukoushuone Kimmo Taljavaara p. 050 500 2657.

Hämeenlinna ja Forssa: isä Aki Leskinen, p. 050 321 0035, aki.leskinen@ort.fi ja ajalla 12.7.–15.8.2021 isä Jonas Bergenstad, p. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi

Lahti ja Heinola: Kirkkoon pääsy toistaiseksi epävarmaa. Selvitä osallistumismahdollisuus hos.fi ja 7.6.–11.7.2021 isä Aki Leskinen, p. 050 321 00 35, aki.leskinen@ort.fi ja 12.7. alkaen isä Jonas Bergenstad, p. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi.

Kaakkois-Suomen seurakunta

Lappeenranta–Imlatra: ma–ti tekstiviesti numeroon 0400 414 792, samaan numeroon voi myös soittaa maanantaisin klo 10–14.

Kouvola–Hamina: ma–ti p. 040 962 0063, sähköposti: ville.kiiveri@ort.fi. Kesä- ja elokuussa Kouvolan kirkkoon, vahtimestari Jaana Juka p. 040 486 5550 ja Haminan kirkkoon isännöitsijä Heikki Sivonen, p. 0400 559 571.

Kotka–Loviisa: tekstiviesti ma ja ti, p. 040 652 7599. Viestiin etu- ja sukunimi, palvelus ja kirkko. Ma kello 14–17 voi myös soittaa samaan numeroon.

Tampereen seurakunta

Tampere: Ilmoittaudu vain sunnuntain liturgioihin, muihin ei. Vahtimestari Mika Kangasaho, p. 050 557 0054. Vahtimestari ottaa vastaan ilmoittautumisia myös kirkossa, kun se on auki. Tiedot kirkon aukioloista www.tampereort.fi ja yhteydenotot: tampere@ort.fi, kanslia ti–pe klo 9–13, p. 0400 346 089.

Vaasan kappeliseurakunta: Vaasan kirkkoon ei tarvitse ilmoittautua etukäteen. Sisään otetaan 30 ensimmäistä. Kirkossa merkitään ylös tulijan etunimi ja puhelinnumero.

Kokkolan, Pietarsaaren ja Lapuan jumalanpalvelukset: isä Andrei Sõtšov, andrei.sotsov@ort.fi tai p. 0400 761 718

Muutokset mahdollisia koronatilanteen mukaan!

TAPAHTUU KAAKOSSA

Lapsiperheiden toimintapäivät Imatralla ja Lappeenrannassa

Seurakunta järjestää lasten ja perheiden toimintapäivät su 13.6. Imatralla ja la 3.7. Lappeenrannassa. Molemmat toimintapäivät alkavat klo 12. Ohjelmassa on mukavaa yhdessä oloa, toimintarasteja, leikkejä, askartelua sekä makkaranpaistoa ja lettuja. Molempiin tilaisuuksiin tulee ilmoittautua ennakkoon seurakunnan sähköpostiin kaakko@ort.fi. Ilmoita kumpaan tilauuteen saavut ja osallistujien lukumäärä. Tervetuloa kesäiselle kirkonmäelle!

Lastenleiri Imatralla

Imatran seurakuntakeskuksessa järjestetään lastenleiri (alakouluikäisille pe 6.– su 8.8. 2021. Leirin hinta 30 € seurakunnan jäsenille (muille 80 €). Ilmoittautumiset ke 14.7. mennessä sähköpostilla isä Andreille: andrei.verikov@ort.fi. Lisätietoja voi kysyä sähköpostilla tai soittamalla p. 0400 411923. Leirille otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä. Osallistujille lähetetään ilmoittautumiskaavake, joka palautetaan ennen leirin alkua.

Lasten ja nuorten kesäleiri

Kaakkois-Suomen ortodoksinen seurakunta järjestää ma 12.7.– ke 14.7. kesäleirin 6–16-vuotiaille lapsille ja nuorille. Ilmoittautuminen to 1.7. mennessä sähköpostiosoitteeseen: konstantin.strekachev@ort.fi. Paikkojen määrä on rajoitettu. Leirin hinta on 30 euroa seurakunnan jäsenille, ulkopuolisille osallistujille 80 euroa. Hinta sisältää yöpymisen, täysihoitoateriat sekä ohjatut oheistoiminnot. Leirimaksu laskutetaan osallistujilta leirin jälkeen. Mahdolliset peruutusilmoitukset ma 5.7. mennessä samaan osoitteeseen. Paikan osoite: Luovi, Luovintie 130, 48800 Kotka (leirikeskus Luovi) Lisätietoja leiristä isä Konstantinilta.

1. Ikoneissa enkelin tunnistaa yleensä siivistä. Katso tarkkaan ja etsi oikeanpuoleisesta enkelistä 7 eroa. Voit lopuksi värittää vasemmanpuoleisen kuvan.

Merkkipäiväänsä voi juhlia monella tapaa. Pappia voi esimerkiksi pyytää pitämään kiitosrukoushetken juhlapaikalla. Täytekakku kruunaa monen kahvipöydän. Löydätkö oikealla olevasta kuvasta 10 eroavuutta? Voit värittää vasemman puoleisen kuvan.

MONIA VUOSIA!

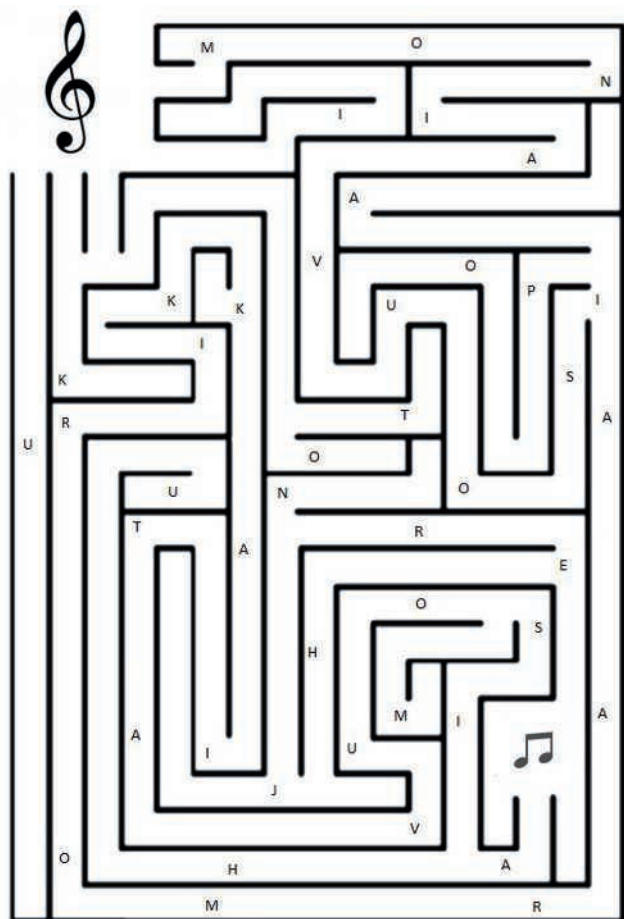
MONIA VUOSIA!

MONIA VUOSIA!

ortoböxi.fi

Hyviin tapoihin kuuluu onnitella toista, kun hänelle on tapahtunut jotain hyvää tai hän vaikkapa viettää syntymäpäiviään. Tapoja onnitella on useita: voimme onnitella sanomalla tai kirjoittamalla korttiin ”paljon onnea”. Ortodoksisessa perinteessä toista onnitellaan sanomalla: ”MONIA VUOSIA!”. Ratko tehtäviä saadaksesi tietää lisää.

Kulje reitti nuottiavaimelta nuotille. Saat selville
kuinka onnittelulaulu lauletaan.

Millaisissa tilanteissa onnitellaan toista ja samalla
lauletaan ”monia vuosia”? Ratko tehtävä:

○ = A ● = I □ = O ☒ = Y « = H
 ¥ = U ω = K △ = E * = L L = D
 ≈ = S © = M v = V ‡ = T ü = Ö
 ð = Ä ▪ = P © = N ß = R

— — — — —
 ○ v ● □ * ● ● ‡ ‡ □
 — — — — —
 ω ○ ≈ ‡ △
 — — — — —
 ω □ L: ● © ▪ ☒ « ● ‡ v ≈
 — — — — —
 ω ● ● ‡ □ ≈ ß ¥ ω □ ¥ ω « △ ‡ ω ●
 — — — — —
 ≈ ☒ © ‡ ☒ © ð ▪ ð ● v ð
 — — — — —
 © ● © ● ▪ ð ● v ð
 — — — — —
 ω ß ● ▪ ○ ß ● © ▪ ð ð ‡ ü ≈

V: _____

HELSINGIN SEURAKUNNAN KASVATUSTOIMI

Kristiina Aminoff, kasvatustoimen esimies 040 350 1951

Sergei Petsalo, kasvatuksen pappi 040 620 5944

Joakim Pietarinen, kasvatuksen kanttori 044 331 1995

Mirjam Wogayehu, kasvatustyöntekijä, perheet 040 7255 713

Petri Gyllström, kasvatustyöntekijä, lapset 0400 531 896

Niina-Maarit Rautamäki, kasvatustyöntekijä, nuoret ja nuoret aikuiset, 040 4842427

Jaso Pössi, kasvatustyöntekijä, nuoret (toimii monikulttuurisen työn pappina 1.1.–31.7.) 040 825 8230

Kaarina Lyhykäinen, kasvatustyöntekijä, kouluyhteistyö ja aikuiset 040 512 5825

Marina Salokangas, kasvatustyöntekijä, pohjoinen alue 0406628513

Sähköpostit etunimi.sukunimi@ort.fi

KAUNISNIEMEN
LEIRIKESKUS

Talonmies/vahtimestari

Petri Jeskanen 040 575 7974

kaunisniemi.helsinki@ort.fi

Kokki/siivooja Tarja Friman

040 761 8604

Kokki/siivooja Anna Tuominen

anna.tuominen@ort.fi

Kalenteri | Jumalanpalvelukset | Minne mennä

Kalenteriin on koottu seurakuntien yhteystiedot, jumalanpalvelukset ja menovinkit.

Muutokset ovat mahdollisia. Tarkista tiedot seurakuntien internetsivuilta, asiakaspalvelusta tai kirkkoherranvirastosta.

Kaikkien seurakuntien työntekijöiden sähköposti-osoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@ort.fi, ellei nimen yhteydessä ole ilmoitettu muuta.

KIRKOLLISET JUHLAT

24.6. Herran edelläkävijän Johannes Kastajan syntymä
28.6. Pyhittäjät Sergei ja Herman Valamolaiset
29.6. Apostolit Pietari ja Paavali
1.8. Kunniallisen ja eläväsitekevän ristin esiintuominen
*6.8. Herramme Jeesuksen Kristuksen kirkastuminen
*15.8. Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian kuolonuneen nukkuminen, Uspenie

RADIO & TV

Su 6.6. Yle Radio 1 klo 11

Liturgia Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkosta Espoosta. Palveluksen toimittaa pastori Petri Korhonen.

Su 20.6. Yle Radio 1 klo 11

Liturgia Pyhän Kolminaisuuden kirkosta Lahdesta. Palveluksen toimittaa pastori Aki Leskinen.

Su 18.7. Yle Radio 1 klo 11

Liturgia Apostolienvertaisten Vladimir Kiovalaisen ja Magdalan Marian kirkosta Hangosta. Palveluksen toimittaa rovasti Kalevi Kasala.

Su 8.8. Yle Radio 1 klo 11

Liturgia Pyhän Aleksanteri Syväriläisen kappelista Helsingin Myllypurosta. Palveluksen toimittaa pastori Joosef Vola.

Su 15.8. Yle TV 1 klo 10

Liturgia Uspenskin katedraalista Helsingistä. Palveluksen toimittaa Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa Leo.

Su 22.8. Yle Radio 1 klo 11

Kolmannentoista helluntainjälkeisen sunnuntain liturgia Pyhän Ristin kirkosta Kouvolasta. Palveluksen toimittaa pastori Ville Kiiveri.

AAMUHARTAUDET

joka kolmas lauantai Yle Radio 1 klo 6.15 ja 7.15.
12.6. Pastori Tuomas Kallonen
10.7. TT Jelisei Heikkilä
31.7. Pastori Aki Leskinen
21.8. Pastori Nemanja Balcin

ILTAHARTAUDET

joka kuukauden kolmas tiistai Yle Radio 1 klo 18.50.
15.6. Pastori Kaarlo Saarento
20.7. Hiippakuntasihteeri Artturi Hirvonen
17.8. Kirkkoherra Timo Tynkynen

SVENSKA ORTODOXA RADIOANDAKTER i Radio Vega

Aftonandakt 17.8. kl. 19.15 Fader Mikael Sundkvist

Mo'lidva služb da ceerkavlaaulid

Yle Säämi, seitsemän kertaa vuodessa ma klo 10–10.30 ja uusinta ti klo 14–14.30.
12.7. Arkiivmo'lidva 1987, nuorttsää'mKiöll
30.8. Anna Lumikivi, Hanna-Maaria Kiprianoff

HELSINGIN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRA

Markku Salminen, p. 040 501 6190

ASIAKASPALVELU

Liisankatu 29, 00170 Helsinki
Palvelee puhelimitse ma–pe 9–14, p. (09) 8564 6100 ja sähköpostitse asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi

PÄIVYSTÄVÄ PAPPI

puhelinpäivystys ma–pe klo 9–14, p. (09) 8564 6105

KIINTEISTÖTOIMI

Kiinteistöpäällikkö Kaj Rosenberg, p. 0400 414 387

AUTTAVA PUHELIN

Puhelinpäivystys ti, pe, la klo 18–22, p. (09) 8564 6299

SEURAKUNTAKIRJASTO

Liisankatu 29 A, 2. krs, p. (09) 8564 6180
Auki ma–ti 10–15 ja ke–to 15–19.

SEURAKUNTASALI

Unioninkatu 39 (sisäpiha), p. (09) 8564 6196

Katso kaikki yhteystiedot:

www.hos.fi/yhteystiedot

HELSINKI

PAPISTO

Rovasti Markku Salminen, p. 040 501 6190
Rovasti Jyrki Penttonen, p. 0400 413 196
Rovasti Teo Merras (diakoniatyöstä vastaava pappi), p. 040 540 3200
Pastori Sergei Petsalo, p. 040 620 5944
Pastori Joosef Vola, p. 040 545 2250
Ylidiakoni Juha Lampinen, p. 040 527 9580

KANTTORIT

Varvara Merras-Häyrynen, p. 040 587 0739
Maria Susuna, p. 050 401 4798

Elia Pietarinen, p. 044 206 3327

Elisabet Petsalo (sij.), p. 040 626 4111

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Juhani Härkin (eläkkeellä)
Rovasti Johannes Karhusaari, (eläkk.) p. 040 544 7557
Rovasti Timo Lehmuskoski, (eläkk.) p. 041 490 5450
Rovasti Veikko Purmonen, (eläkk.) p. 040 5920 684, veikko.purmonen@gmail.com
Rovasti Raimo Pores, (eläkk.) p. 050 533 8790
Rovasti Timo Soisalo, p. (09) 349 6599
Rovasti Viktor Porokara, p. 0400 744 757
Pastori Juha Hirvonen, juha.hirvonen@edu.hel.fi
Ylidiakoni Gennadij Stolbow, (eläkk.), p. 040 587 8580
Diakoni Heikki Kaski, p. 050 592 0643
Diakoni Olli Lassila, p. 050 301 2618

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Kari Hartikka, p. 040 703 4616
Elina Pale, p. 040 723 7632

Tarkista ajantasainen tieto koronavirustilanteen aiheuttamista muutoksista seurakunnan asiakaspalvelusta p. (09) 8564 6100, sosiaalisesta mediasta tai verkkosivuilta: www.hos.fi
Jumalanpalvelukset verkkolähetysinä: <https://www.hos.fi/jumalanpalvelukset-verkkolähetysina/>

■ Uspenskin katedraali

Kanavakatu 1/Pormestarinrinne 1, Katajanokka, p. (09) 85 646 200, sähköposti: uspenski@ort.fi

Isännöitsijä Jukka Vehkaoja, p. 0400 502 701
Papit Markku Salminen, Teo Merras, Mikko Leistola (työvapaalla) ja Jyrki Penttonen (sij. 1.10.2020–31.07.2021), ylidiakoni Juha Lampinen, kanttori Varvara Merras-Häyrynen, diakonit Heikki Kaski ja Olli Lassila.

JUMALANPALVELUKSET

La 5.6. klo 17 vigilia
Su 6.6. klo 10 liturgia
Ke 9.6. klo 8 liturgia
La 12.6. klo 17 vigilia
Su 13.6. klo 10 liturgia
Ke 16.6. klo 8 liturgia
La 19.6. klo 17 vigilia
Su 20.6. klo 10 liturgia
Ke 23.6. klo 8 liturgia
Ke 23.6. klo 17 vigilia
***To 24.6. klo 9 liturgia**
La 26.6. klo 17 vigilia
Su 27.6. klo 10 liturgia
Ma 28.6. klo 17 vigilia
Ti 29.6. klo 9 liturgia
Ke 30.6. klo 8 liturgia
La 3.7. klo 17 vigilia
Su 4.7. klo 10 liturgia

Ke 7.7. klo 8 liturgia
 La 10.7. klo 17 vigilia
 Su 11.7. klo 10 liturgia
 Ke 14.7. klo 8 liturgia
 La 17.7. klo 17 vigilia
 Su 18.7. klo 10 liturgia
 Ke 21.7. klo 8 liturgia
 La 24.7. klo 17 vigilia
 Su 25.7. klo 10 liturgia
 28.7. klo 8 liturgia
La 31.7. klo 17 vigilia
Su 1.8. klo 10 liturgia
 Ke 4.8. klo 8 liturgia
To 5.8. klo 17 vigilia
***Pe 6.8. klo 9 liturgia**
 La 7.8. klo 17 vigilia
 Su 8.8. klo 10 liturgia
 Ke 11.8. klo 8 liturgia
La 14.8. klo 17 vigilia
***Su 15.8. klo 10 liturgia (praasniekka)**
 Ke 18.8. klo 8 liturgia
 To 19.8. klo 8 vedenpyhitys ja liturgia (kryptakap-
 pelin praasniekka)
 La 21.8. klo 17 vigilia
 Su 22.8. klo 10 liturgia
 La 28.8. klo 17 vigilia
 Su 29.8. klo 10 liturgia

Kotikirkko

Liisankatu 29 A, 4. krs, Kruununhaka
 Vahtimestari p. (09) 8564 6215,
 Pappi Jaso Pössi (toimii monikulttuurisen työn
 pappina 1.1.–31.7.2021), p. 040 825 8230

JUMALANPALVELUKSET

La 5.6. klo 17 vigilia (på svenska)
 Su 6.6. klo 10 liturgia (på svenska)
 Su 6.6. klo 18 Jeesuksen rukous
 Su 13.6. klo 18 Jeesuksen rukous
 Su 20.6. klo 18 Jeesuksen rukous
 Su 27.6. klo 18 Jeesuksen rukous
 Su 4.7. klo 18 Jeesuksen rukous
 Su 11.7. klo 18 Jeesuksen rukous
 Su 18.7. klo 18 Jeesuksen rukous
 Su 25.7. klo 18 Jeesuksen rukous
 Su 1.8. klo 18 Jeesuksen rukous
 Su 8.8. klo 18 Jeesuksen rukous
 Su 15.8. klo 18 Jeesuksen rukous
 Su 22.8. klo 18 Jeesuksen rukous
 Su 29.8. klo 18 Jeesuksen rukous

Hautausmaan Profeetta Elian kirkko

Lapinlahdentie 2, Ruoholahti, p. (09) 8564 6187
 Pappi Juha Hirvonen, kanttori Elisabet Petsalo
 Isännöitsijä Gaius Säteri
 Vastaava vahtimestari Johannes Porokara,
 p. 040 727 2847

JUMALANPALVELUKSET

Pe 4.6. klo 17 yleinen panihida
 La 5.6. klo 9 liturgia
 Ma 19.7. klo 17 vigilia
 Ti 20.7. klo 9.30 vedenpyhitys, liturgia ja ristisaat-
 to (praasniekka)

Myllypuro

Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappeli
Jauhokuja 3 B 2

Pappi Joosef Vola, kanttori Maria Susuna
 Vahtimestari Toni Honkakumpu, p. 040 628 8068
 Pappi päivystää kappelilla ma klo 10–13.

PÄIVYSTÄVÄ PAPPI JA KANTTORI

puh. (09) 85 646 105
 päivystaja.helsinki@ort.fi

JUMALANPALVELUKSET

Pe 4.6. klo 8 liturgia (pt:t Jelezar, Nasari ja Jev-
 meni Aunukselaiset)
 Pe 4.6. klo 17.30 vigilia (pt Johannes Valamolainen)

La 5.6. klo 9 liturgia (pt Johannes Valamolainen)
 La 5.6. klo 16 katumuksen sakramentti (päivystys)
 La 5.6. klo 17 vigilia
 Su 6.6. klo 10 liturgia
 Su 6.6. klo 17 yleinen rukouspalvelus (pyhittäjä
 Aleksanteri Syväriläiselle)
 Su 6.6. klo 17.30 ehtoopalvelus
 Ma 7.6. klo 8 aamupalvelus
 Ma 7.6. klo 12 vedenpyhitys
 Ma 7.6. klo 17 yleinen rukouspalvelus (pyhittäjä
 Johannes Valamolaiselle)
 Ma 7.6. klo 17.30 ehtoopalvelus
 Ke 23.6. klo 16 katumuksen sakramentti (päivystys)
 Ke 23.6. klo 17 yleinen rukouspalvelus (pyhittäjä
 Serafim Sarovilaiselle)
Ke 23.6. klo 17.30 vigilia (p. Edelläkävijän ja
Kastajan Johanneksen syntymä)
To 24.6. klo 8 liturgia (p. Edelläkävijän ja Kasta-
jan Johanneksen syntymä)
 To 24.6. klo 17 yleinen rukouspalvelus (p. Edellä-
 kävijälle ja Kastajalle Johannekselle)
 To 24.6. klo 17.30 ehtoopalvelus
 La 26.6. klo 8 aamupalvelus ja liturgia (Jumalan-
 synnyttäjän Tihvinäläinen ikoni)
 La 26.6. klo 17 vigilia
 Su 27.6. klo 10 liturgia
Su 27.6. klo 17 vigilia (pt:t Sergei ja Herman
Valamolaiset)
Ma 28.6. klo 8 liturgia (pt:t Sergei ja Herman
Valamolaiset)
 Ma 28.6. klo 12 yleinen rukouspalvelus (pyhittäjil-
 le Sergeille ja Hermanille)
 Ma 28.6. klo 16 katumuksen sakramentti (päivystys)
 Ma 28.6. klo 17 yleinen rukouspalvelus (pyhittäjä
 Gabriel Pyhävuorelaiselle)
Ma 28.6. klo 17.30 vigilia
Ti 29.6. klo 8 liturgia (ap:t Pietari ja Paavali)
 Ti 29.6. klo 17 yleinen rukouspalvelus (ap:ille
 Pietarille ja Paavaliille)
 Ti 29.6. klo 17.30 ehto- ja aamupalvelus (12
 apostolin juhla)
 Ke 30.6. klo 8 liturgia (12 apostolin juhla)
 Ke 30.6. klo 17 yleinen rukouspalvelus (Jumalan-
 synnyttäjän "Kaikkien murheellisten ilo" -ikonille)
 Ke 30.6. klo 17.30 ehtoopalvelus
 La 10.7. klo 8 aamupalvelus ja liturgia (Jumalan-
 synnyttäjän Konevitsalainen ikoni)
 La 10.7. klo 16 katumuksen sakramentti (päivystys)
 La 10.7. klo 17 vigilia
 Su 11.7. klo 10 liturgia
 Su 11.7. klo 17 yleinen rukouspalvelus (pyhittäjä
 Aleksanteri Syväriläiselle)
 Su 11.7. klo 17.30 ehto- ja aamupalvelus (pt Pais-
 ios Athosvuorelainen)
 Ma 12.7. klo 8 liturgia (pt Paisios Athosvuorelai-
 nen)
 Ma 12.7. klo 12 yleinen rukouspalvelus (pyhittäjä
 Paisios Athosvuorelainen)
 Ma 12.7. klo 17 yleinen rukouspalvelus (pyhittäjä
 Gabriel Pyhävuorelaiselle)
 Ma 12.7. klo 17.30 ehtoopalvelus
 Ke 14.7. klo 8 liturgia (pt Nikodemos Pyhävuore-
 lainen)
 Ke 14.7. klo 17 yleinen rukouspalvelus (Jumalan-
 synnyttäjän "Kaikkien murheellisten ilo" -ikonille)
 Ke 14.7. klo 17.30 vigilia (ap.v. Vladimir Kiovalainen)
 To 15.7. klo 8 liturgia (ap.v. Vladimir Kiovalainen)
 To 15.7. klo 17 yleinen rukouspalvelus (p. ap.v.
 Vladimir Kiovalaiselle)
 To 15.7. klo 17.30 ehtoopalvelus
 La 17.7. klo 16 katumuksen sakramentti (päivystys)
 La 17.7. klo 17 vigilia
 Su 18.7. klo 10 liturgia
 Su 18.7. klo 17 yleinen rukouspalvelus (pyhittäjä
 Aleksanteri Syväriläiselle)
 Su 18.7. klo 17.30 ehto- ja aamupalvelus
 Ma 19.7. klo 8 liturgia (pt Serafim Sarovilainen)
 Ma 19.7. klo 12 yleinen rukouspalvelus (pyhittäjä
 Serafim Sarovilaiselle)
 Ma 19.7. klo 17 yleinen rukouspalvelus (pyhittäjä
 Johannes Valamolaiselle)
 Ma 19.7. klo 17.30 vigilia
 Ti 20.7. klo 8 liturgia

Ti 20.7. klo 17 yleinen rukouspalvelus (p. profeet-
 ta Elialle)
 Ti 20.7. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 31.7. klo 17 vigilia
Su 1.8. klo 10 liturgia
 Su 1.8. klo 17 yleinen rukouspalvelus (pyhittäjä
 Aleksanteri Syväriläiselle)
 Su 1.8. klo 17.30 ehtoopalvelus (ja rukouskanoni
 Jumalansynnyttäjälle)
 Ma 2.8. klo 8 aamupalvelus
 Ma 2.8. klo 16 katumuksen sakramentti (päivystys)
 Ma 2.8. klo 17 yleinen rukouspalvelus (pyhittäjä
 Johannes Valamolaiselle)
 Ma 2.8. klo 17.30 ehtoopalvelus (ja rukouskanoni
 Jumalansynnyttäjälle)
 Ti 3.8. klo 8 aamupalvelus
 Ti 3.8. klo 17.30 ehtoopalvelus (ja rukouskanoni
 Jumalansynnyttäjälle)
 Ke 4.8. klo 8 aamupalvelus
 Ke 4.8. klo 17 yleinen rukouspalvelus (pyhittäjä
 Serafim Sarovilaiselle)
 Ke 4.8. klo 17.30 ehtoopalvelus (ja rukouskanoni
 Jumalansynnyttäjälle)
 To 5.8. klo 8 aamupalvelus ja liturgia
 To 5.8. klo 16 katumuksen sakramentti (päivystys)
To 5.8. klo 17.30 vigilia
***Pe 6.8. klo 8 liturgia**
 Pe 6.8. klo 17 yleinen rukouspalvelus (Vapahtajalle)
 Pe 6.8. klo 17.30 ehtoopalvelus (ja rukouskanoni
 Jumalansynnyttäjälle)
 La 7.8. klo 8 aamupalvelus ja liturgia (Jumalan-
 synnyttäjän Valamolainen ikoni)
 La 7.8. klo 17 vigilia
 Su 8.8. klo 10 liturgia
 Su 8.8. klo 17 yleinen rukouspalvelus (pyhittäjä
 Aleksanteri Syväriläiselle)
 Su 8.8. klo 17.30 ehtoopalvelus (ja rukouskanoni
 Jumalansynnyttäjälle)
 Ma 9.8. klo 8 aamupalvelus ja liturgia (pt Herman
 Alaskalainen)
 Ma 9.8. klo 17 yleinen rukouspalvelus (pyhittäjä
 Gabriel Pyhävuorelaiselle)
 Ma 9.8. klo 17.30 ehtoopalvelus (ja rukouskanoni
 Jumalansynnyttäjälle)
 Ti 10.8. klo 8 aamupalvelus
 Ti 10.8. klo 17.30 ehtoopalvelus (ja rukouskanoni
 Jumalansynnyttäjälle)
 Ke 11.8. klo 8 aamupalvelus
 Ke 11.8. klo 17 yleinen rukouspalvelus (Jumalan-
 synnyttäjän "Kaikkien murheellisten ilo" -ikonille)
 Ke 11.8. klo 17.30 ehtoopalvelus (ja rukouskano-
 ni Jumalansynnyttäjälle)
 To 12.8. klo 8 aamupalvelus
 To 12.8. klo 16 katumuksen sakramentti (päivystys)
 To 12.8. klo 17.30 ehtoopalvelus (ja rukouskanoni
 Jumalansynnyttäjälle)
 Pe 13.8. klo 8 aamupalvelus ja liturgia
 Pe 13.8. klo 17 yleinen rukouspalvelus (p. Tiihon
 Zadonskilaiselle)
 Pe 13.8. klo 17.30 ehtoopalvelus (ja rukouskano-
 ni Jumalansynnyttäjälle)
 La 14.8. klo 8 aamupalvelus ja liturgia
 La 14.8. klo 16 katumuksen sakramentti (päivystys)
La 14.8. klo 17 vigilia
***Su 15.8. klo 10 liturgia**
 Su 15.8. klo 17 yleinen rukouspalvelus (pyhittäjä
 Aleksanteri Syväriläiselle)
 Su 15.8. klo 17.30 ehto- ja aamupalvelus
 Ma 16.8. klo 8 liturgia (Kristuksen käsittätehty
 ikoni)
 Ma 16.8. klo 12 yleinen rukouspalvelus (Vapahta-
 jalle)
 Ma 16.8. klo 17 yleinen rukouspalvelus (pyhittäjä
 Johannes Valamolaiselle)
 Ma 16.8. klo 17.30 ehtoopalvelus
 Pe 27.8. klo 8 liturgia
 La 28.8. klo 16 katumuksen sakramentti (päivystys)
 La 28.8. klo 17 vigilia
 Su 29.8. klo 10 liturgia
 Su 29.8. klo 16 katumuksen sakramentti (päivystys)
 Su 29.8. klo 17 vigilia (pt Aleksanteri Syväriläinen)

■ Stefanoskoti

Hallatie 2, Tapaninvainio
stefanossaatio@gmail.com
Säätiön asiantuntija: Okko Balagurin, 040 540 6377
Asunnonvuokra-asiat: isännöitsijä Henrik Ylikoski,
044 338 6558

JUMALANPALVELUKSET

24.6. klo 10 liturgia

Su 1.8. klo 18 ehtoopalvelus ja vedenpyhitys
Ma 2.8. klo 10 liturgia (praasniekka)

Stefanoskoti sijaitsee Helsingin Tapaninvainiossa rauhallisella pientaloalueella. Kiinteistöissä on yksi luhtitalo ja kolme rivitaloa, joissa yhteensä 68 asuntoa sekä Pyhän Stefanoksen kappeli. Asunnoista 56 on yksiöitä.

Alun perin talot on rakennettu lievittämään Helsingin ortodoksisen seurakunnan 60 vuotta täyttäneiden ja/tai eläkkeellä olevien asuntopulaa, ja niitä vapautuu ajoittain. Asuntoja vuokrataan jonotusperiaatteella, mutta viime kädessä säätiön (Stefanoskoti sr) tekemän tarveharkinnan perusteella. Asuminen Stefanoskodilla edellyttää omatoimisuutta.

Mikäli olet kiinnostunut asumisesta Stefanoskodilla nyt tai myöhemmin, ota yhteyttä ja kysy lisää. Isännöitsijä Henrik Ylikoski: henrik.ylikoski@taloasema.fi +358 44 338 6588 Asiantuntija Okko Balagurin: okko.balagurin@ort.fi +358 40 540 6377

■ Jumalansynnyttäjän syntymän kappeli

Mikonkatu 25, Helsinki

JUMALANPALVELUKSET

Jumalansynnyttäjän syntymän kappelissa toimittaan arkisin kello 6.00 aamurukoukset ja puoliyöpalvelus/paraklesis ja aamupalvelus. Jeesusrukouspalvelus tai akatistos iltaisin (ei keski- viikkoiltana) kello 18.30. Mahdolliset muutokset viikko-ohjelmassa <http://theotokos.fi>
Esirukouspyynnöt voi lähettää esim tekstiviestillä 045 165 30 65 tai sähköpostilla nunna.elisabet@ort.fi.

■ Kulttuurikeskus Sofia

Pyhän viisauden kappeli,
Kallvikinniementie 35, Vuosaari

JUMALANPALVELUKSET

Arkisin aamupalvelus klo 8.30. Lauantaisin liturgia klo 10.30. Myös muita palveluksia tapahtumien yhteydessä ja juhlapäivinä, ks. sofia.fi/kappeli

LÄNTINEN ALUE

PAPISTO

Rovasti Kalevi Kasala
p. (09) 8564 6128, 040 525 2868
Pastori Petri Korhonen
p. (09) 8564 6127, 050 409 6267

KANTTORIT

Petri Hakonen p. (09) 8564 6146,
040 767 4335
Matti Jyrkinen p. (09) 8564 6147,
040 525 0782

PÄIVYSTÄVÄ PAPPI JA KANTTORI

p. (09) 85 646 107
paivystaja.helsinki@ort.fi

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Markus Kinkki, p. 050 5637 579
Pastori Harry Fagerlund, p. 044 511 6817
Diakoni Seppo Pesonen, p. 040 747 6615

DIAKONIAATYÖNTEKIJÄT

Taisia Pohjola (Espoo, Kauniainen),
p. (09) 856 46163, 040 583 2915
Sarianne Karulinna (Länsi-Uusimaa),
p. (09) 8564 6165, 0400 531 308

■ Tapiola

Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko,
Kaupinkalliontie 2, p. (09) 85 646 107

Pappi Petri Korhonen, kanttori Petri Hakonen

JUMALANPALVELUKSET

La 5.6. klo 17 vigilia
Su 6.6. klo 10 liturgia
La 12.6. klo 17 vigilia
Su 13.6. klo 10 liturgia
Ke 16.6. klo 18 akatistos
La 19.6. klo 17 vigilia
Su 20.6. klo 10 liturgia
Ke 23.6. klo 18 akatistos
Su 11.7. klo 10 liturgia
Su 25.7. klo 10 liturgia
*Pe 6.8. klo 9 liturgia
Su 8.8. klo 10 liturgia
Ma 9.8. klo 9 aamupalvelus ja liturgia (praasniekka)
Su 15.8. klo 10 liturgia
Su 22.8. klo 10 liturgia
Su 29.8. klo 10 liturgia

■ Espoon keskus

Trapesa, Kirkkojärventie 1
(Espoon juna-asema, 2. krs.)

Pappi Heikki Huttunen, kanttori Antti Narmala

JUMALANPALVELUKSET

Pe 13.8. klo 20–23 agrypnia
La 14.8. klo 20–23 agrypnia

■ Hanko

Pyhien apostolienvertaisten Magdalan Maria
ja Vladimir Kiovalaisen kirkko, Täktomintie 4

Isännöitsijä Alan Jeffery, 040 554 2764
Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen

JUMALANPALVELUKSET

La 12.6. klo 17 vigilia
Su 13.6. klo 10 liturgia
La 17.7. klo 17 ehtoopalvelus (suuri ehtoopalvelus ja teeilta)
Su 18.7. klo 10 liturgia ja ristisaatto meren rantaan, jossa vedenpyhitys (praasniekka)
La 28.8. klo 17 vigilia
Su 29.8. klo 10 liturgia

■ Lohja

Karjalan valistajien kirkko, Nahkurinkatu 4

Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen
Isännöitsijä Seppo Pesonen, p. 040 747 6615

JUMALANPALVELUKSET

Ma 28.6. klo 10 liturgia

■ Metsolan tsasouna

Myyrintie, Lohja

JUMALANPALVELUKSET

Su 20.6. klo 10 liturgia
Su 4.7. klo 10 liturgia

■ Nummela

Ortodoksinen rukoushuone, Naaranpajuntie 7,
p. 045 7833 9772

JUMALANPALVELUKSET

Su 27.6. klo 10 liturgia
La 10.7. klo 17 vigilia
Su 11.7. klo 10 liturgia
La 21.8. klo 17 vigilia
Su 22.8. klo 10 liturgia

■ Karjaa

Karjaan ev. lut. srk-talo, Keskuskatu 23

JUMALANPALVELUKSET

Su 6.6. klo 10 liturgia

■ Kirkkonummi

Pokrovan kirkko, Elfvinginkuja 11, Jorvas

p. (09) 221 1400
Papisto: pappismunkki Hariton ja
pappismunkki Foma

Toimitamme kesäaikana palvelukset tsasounalla.
Tarkista ajankohtaiset ohjeet sivuiltamme: www.pokrova.fi

JUMALANPALVELUKSET

Su 6.6. klo 8 liturgia
Pe 11.6. klo 17 vigilia
La 12.6. klo 8 liturgia
Ke 23.6. klo 17 vigilia
To 24.6. klo 8 liturgia
Ti 29.6. klo 8 liturgia
Su 4.7. klo 8 liturgia
To 15.7. klo 8 liturgia
Su 25.7. klo 8 liturgia
La 31.7. klo 17 vigilia
Su 1.8. klo 8 liturgia
To 5.8. klo 17 vigilia
*Pe 6.8. klo 8 liturgia
La 14.8. klo 17 vigilia
*Su 15.8. klo 10 liturgia
La 21.8. klo 17 vigilia
Su 22.8. klo 10 liturgia
La 28.8. klo 17 vigilia
Su 29.8. klo 10 liturgia

ITÄINEN ALUE

PAPISTO

Rovasti Mikael Sundkvist, p. 050 350 9356
Pastori Kimmo Kallinen, p. 040 707 9609

KANTTORIT

Minna Jokinen (vuorotteluvapaalla ajalla
1.6.-27.11.2021)
Olga Rinne (sij.)
Elia Pietarinen, p. 044 206 3327
Elena Nemlander, p. 0440 430 249, Porvoo
PÄIVYSTÄVÄ PAPPI JA KANTTORI
p. (09) 85 646 106
paivystaja.helsinki@ort.fi

MUU PAPISTO

Rovasti Jukka Alava, p. 0400 737 466,
jukka.alava@iki.fi
Rovasti Viktor Porokara (eläkk.)
p. 0400 744 757
Pastori Tapio Rautamäki p. 045 692 9081
Pastori Johannes Lahtela, p. 040 776 0700
Järvenpää
Diakoni Erkki Toivanen, Järvenpää
Diakoni Sergei Podschivalow
p. 040 749 1560, Tikkurila
Diakoni Andreas Stenberg, Tikkurila
Diakoni Risto Ikäheimo, Tikkurila

Diakoni Yrjö Saranpää, Porvoo

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Johanna Jomppanen (Vantaa),
p. (09) 8564 6166, 050 404 9404

■ Tikkurila

Kristuksen taivaaseenastumisen kirkko Läntinen Valkoisenlähteentie 48

Pappi Mikael Sundkvist,
kanttori Larissa Qvintus-Petsalo (äitiysvapaalla, paa-
laa 1.8.2021), kanttorin sij. Elia Pietarinen
(31.7.2021 asti)

JUMALANPALVELUKSET

La 5.6. klo 17 ehtoopalvelus
Su 6.6. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
La 12.6. klo 9 aamupalvelus ja liturgia (Pt Arseni
Konevitsalainen)
La 12.6. klo 17 vigilia
Su 13.6. klo 10 liturgia
La 26.6. klo 17 vigilia
Su 27.6. klo 10 liturgia
Ti 29.6. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
La 10.7. klo 17 vigilia
Su 11.7. klo 10 liturgia
Ti 20.7. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
La 24.7. klo 17 vigilia
Su 25.7. klo 10 liturgia
La 7.8. klo 10 liturgia
Ke 11.8. klo 9 liturgia
La 14.8. klo 17 vigilia
*Su 15.8. klo 10 liturgia
To 19.8. klo 9 liturgia
La 21.8. klo 17 vigilia
Su 22.8. klo 10 liturgia
Ke 25.8. klo 9 liturgia
La 28.8. klo 17 vigilia
Su 29.8. klo 10 liturgia

■ Kivistön ev. lut. kirkko

Laavatie 2, Vantaa

JUMALANPALVELUKSET

La 5.6. klo 9 liturgia

■ Järvenpää

Jumalansynnyttäjän Kazanilaisen ikonin kirkko, Kartanontie 45

Isännöitsijä Jyrki Vaara, p. 040 090 7550
Pappi Kimmo Kallinen, kanttori Minna Jokinen

JUMALANPALVELUKSET

La 5.6. klo 17 vigilia
Su 6.6. klo 10 liturgia
Ke 16.6. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 23.6. klo 17.30 vigilia
To 24.6. klo 10 liturgia
La 3.7. klo 17 vigilia
Su 4.7. klo 10 liturgia
Ke 7.7. klo 17.30 vigilia
To 8.7. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia
La 17.7. klo 10 liturgia
La 31.7. klo 10 liturgia
La 7.8. klo 17 vigilia
Su 8.8. klo 10 liturgia
La 21.8. klo 10 liturgia
La 28.8. klo 17 vigilia
Su 29.8. klo 10 liturgia

■ Klaukkala

Pyhän Nektarios Eginalaisen kirkko Kuonomäentie 80, 01800 Klaukkala

Isännöitsijä Aune Svennevig, p. 040 356 2040,
Papit Teo Merras ja Jyrki Penttonen, kanttori
Minna Jokinen

JUMALANPALVELUKSET

Su 6.6. klo 10 liturgia

Tue arvokkaan historian säilyttämistä - osallistu keräykseen!

Järvenpään Ystäväpiiri järjestää pienkeräyksen
1.6.-31.8.2021 osarahoittamaan Järvenpään
ortodoksisessa kirkossa toimivan pyhäkköyhteisön
historiikkia. Se kertoo pyhäkköyhteisön toiminnasta
alkaen 1940-luvun lopulta, jolloin Terijoen ortodoksisen
seurakunnan väestö evakuoitiin Järvenpäähän, aina
nykypäiviin saakka.

Keräyslupa: RA/2021/454

Lisätietoja: anja.lindstrom@outlook.com

Tilinumero: FI14 1029 3500 5398 52 Viitenumero: 11510

■ Porvoo

Kristuksen kirkastumisen kirkko Vanha Helsingintie 1, Tattarinmalmi

Vahtimestari Niko Laakso, p. (09) 85 646 232,
Pappi Kimmo Kallinen, kanttori Elena Nemlander

JUMALANPALVELUKSET

La 19.6. klo 17 vigilia
Su 20.6. klo 10 liturgia
Ke 30.6. klo 10 liturgia
La 3.7. klo 10 liturgia
Ma 12.7. klo 10 liturgia
La 17.7. klo 17 vigilia
Su 18.7. klo 10 liturgia
Su 1.8. klo 10 liturgia
To 5.8. klo 17.30 vigilia
*Pe 6.8. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia (praas-
niekka)
La 21.8. klo 17 vigilia
Su 22.8. klo 10 liturgia

MONIKULTTUURINEN TYÖ

PAPISTO

Pastori Jaso Pössi (toimii monikulttuurisen
työn pappina 1.1.-31.7.2021)

KANTTORI

Irina Tchervinskij-Matsi,
p. (09) 8564 6141, 050 374 0019

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Ion Durac, p. 040 516 6741 (rom)
Pastori Ioannis Lampropoulos,
p. 050 357 3675 (kr)

■ Pyhän Kolminaisuuden kirkko

Unioninkatu 31, Kruununhaka
p. (09) 85 646 210/vahtimestari
rovasti Heikki Feodor Huttunen

kanttori Irina Tchervinskij-Matsi
Muu papisto: yli diakoni Gennadij Stolbow
Päivystys tiistaisin klo 14-17.
Jumalanpalvelukset verkkolähetyksinä: https://www.youtube.com/channel/UCrJ2Jz_oScEmqA0Tb7vE1ZA

PALVELUKSET KIRKKOSLAAVIKSI

Lauantaisin klo 16.30 yleinen pаниhida.
La 5.6. klo 17 vigilia
Su 6.6. klo 10 liturgia
La 12.6. klo 17 vigilia
Su 13.6. klo 10 liturgia
La 19.6. klo 17 vigilia
Su 20.6. klo 10 liturgia
La 26.6. klo 17 vigilia
Su 27.6. klo 10 liturgia
Ma 28.6. klo 9 liturgia
Ma 28.6. klo 17 vigilia
Ti 29.6. klo 9 liturgia
La 3.7. klo 17 vigilia
Su 4.7. klo 10 liturgia
La 10.7. klo 17 vigilia
Su 11.7. klo 10 liturgia
La 17.7. klo 17 vigilia
Su 18.7. klo 10 liturgia
La 24.7. klo 17 vigilia
Su 25.7. klo 10 liturgia
La 31.7. klo 17 vigilia
To 1.8. klo 10 liturgia
To 5.8. klo 17 vigilia
***Pe 6.8. klo 10 liturgia**
La 7.8. klo 17 vigilia
Su 8.8. klo 10 liturgia
La 14.8. klo 17 vigilia
***Su 15.8. klo 10 liturgia**
Su 15.8. klo 17 ehtoopalvelus, ristisaatto
La 21.8. klo 17 vigilia
Su 22.8. klo 10 liturgia
La 28.8. klo 17 vigilia
Su 29.8. klo 10 liturgia

■ Huskyrkan i Helsingfors

Elisabetsgatan 29 A, 4:e vån
Gudstjänsterna förrättas av fr Jaso Pössi

GUDSTJÄNSTER PÅ SVENSKA

Lö 5.6. kl 17 vigilia
Sön 6.6. kl 10 liturgi

■ Kotikirkko / Ss. James and Catherine Church

Liisankatu 29, 4th floor (Kruunuhaka)
Jaso Pössi, 040 825 8230

■ Στο παρεκκλήσιο του Kotikirkko

Διεύθυνση: Liisankatu 29 A, Ελσίνκι,
Jaso Pössi, 040 825 8230

■ Хельсинкский приход

Настоятель прихода
Маркку Салминен, тел. 09 85 646 103,
markku.salminen@ort.fi
Канцелярия прихода
Адрес: Liisankatu 29, 00170 Helsinki
Русскоязычный священник
Хейкки Фёдор Хуттунен, тел. 040 741 8792
heikki.huttunen@ort.fi
Регент
Ирина Червинский-Матси,
тел. 09 85 646 141

■ Хельсинки Свято-Троицкий храм

Unioninkatu 31, Helsinki, 09 8564 6210
Священник Хейкки Фёдор Хуттунен

Регент Ирина Червинский-Матси
Русскоязычный священник дежурит в
сторожке Свято- Троицкого Храма
каждый вторник с 14-17. Исповедь по
договору.

БОГОСЛУЖЕНИЯ

Богослужения транслируются на канале
"Свято-Троицкая церковь ФПЦ КП Хельсинки в
сети Youtube: https://www.youtube.com/channel/UCrJ2Jz_oScEmqA0Tb7vE1ZA

По субботам общая панихида 16.30.

Суб 5.6. в 17 всенощная
Вос 6.6. в 10 Литurgia
Суб 12.6. в 17 всенощная
Вос 13.6. в 10 Литurgia
Суб 19.6. в 17 всенощная
Вос 20.6. в 10 Литurgia
Суб 26.6. в 17 всенощная
Вос 27.6. в 10 Литurgia
Святые Сергей и Герман Валаамские
Пон 28.6. в 9 Литurgia
Святые Апостолы Петр и Павел
Пон 28.6. в 17 всенощная
Вт. 29.6. в 9 Литurgia
Суб 3.7. в 17 всенощная
Вос 4.7. в 10 Литurgia
Суб 10.7. в 17 всенощная
Вос 11.7. в 10 Литurgia
Суб 17.7. в 17 всенощная
Вос 18.7. в 10 Литurgia
Суб 24.7. в 17 всенощная
Вос 25.7. в 10 Литurgia
Суб 31.7. в 17 всенощная
Вос 1.8. в 10 Литurgia
Преображение Господне
Четв 5.8. в 17 всенощная
***Пятн 6.8. в 10 Литurgia**
Суб 7.8. в 17 всенощная
Вос 8.8. в 10 Литurgia
Успение Пресвятой Богородицы
Суб 14.8. в 17 всенощная
***Вос 15.8. в 10 Литurgia**
Вос 15.8. в 17 вечерня, крестный ход
Суб 21.8. в 17 всенощная
Вос 22.8. в 10 Литurgia
Усекновение главы Иоанна Предтечи
Суб 28.8. в 17 всенощная
Вос 29.8. в 10 Литurgia

TOIMINTAA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

Jumalansynnyttäjän syntymän yhteisö
Kappeli on muuttanut samassa talossa sijaitsevaan D-rappuun. Kappelissa on mahdollisuus hiihtäjätorstai lauantaihin kello 13–16 Osoite Mikonkatu 25 D 62, 00100 Helsinki (summerissa D 62, lukee Toppila, käynti sisäpihalta). Talossa alkaa toukokuussa putkiremontti, joka jatkuu kesän yli. Remontin ajan toimintaa ei voida järjestää. Lisätietoja, myös mahdolliset muutokset viikko-ohjelmassa <http://theotokos.fi>.

ITÄ-HELSINKI

Avoimet ovet Myllypurossa

Myllypuron kappelin ovet ovat auki maanantaisin aamun jumalanpalveluksen ja puolenpäivän rukouspalveluksen välillä. Osoite Jauhokuja 3, Helsinki. Voit tulla tapaamaan työntekijöitä, keskustelemaan, kahvittelemaan, tekemään käsitöitä tai vaikka vain piipahtaa sytyttämässä tuohuksen.

Myllypuron kappelin kuoro

Kuoro toimii voimassa olevien rajoitusten mukaisesti. Uusia laulajia otetaan kuitenkin jatkuvasti toimintaan mukaan, joten jos kappelin jumalanpalveluksissa laulaminen kiinnostaa, ota yhteyttä Maria-kanttoriin. maria.susuna@ort.fi tai 05040414798.

KULTTUURIKESKUS SOFIA

Sofian galleria

Kuvataiteilija Päivi Hovi-Wasastjernan valokuva-teoksia, 20.5.-10.7.2021

LÄNTINEN ALUE

Tapiolan kirkko, Kaupinkalliontie 2, Espoo

Facebook: Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko

Kesäkahvila

Espoo-päivänä lauantaina 28.8. klo 11–16 kirkolla. Tarjolla kahvia, pientä purtavaa ja kirpputori. Opastuksia kirkon seinämaalauksiin ja ikonien maailmaan. Klo 11 toimitetaan maallikkopalveluksena lyhyt rukoushetkipalvelus, johon kaikki ovat tervetulleita.

ITÄINEN ALUE

Toimintaa Järvenpäässä

Koronapandemiaan liittyvien rajoitusten vuoksi Järvenpään Ystäväpiiriin, kuoron, ikonimaalauspiiriin ja kirkkokorhon toiminta on toistaiseksi keskeytetty. Mikäli rajoituksia lievennetään, ilmoitetaan siitä seurakunnan nettisivuilla ja sosiaalisen median kanavissa. Voit halutessasi liittyä Järvenpään kirkkopiiriin Kazanskaja -WhatsApp-ryhmään tai kirkon tekstiviestiryhmään ilmoittamalla nimesi ja puhelinnumerosi isä Kimmolle (puh. 040 707 9609). Ryhmistä saat tietoa ajankohtaisista asioista ja tulevista tapahtumista.

Toimintaa Porvoossa

Koronapandemiaan liittyvien rajoitusten vuoksi Porvoon Tiistiseurain, kuoron, ikonimaalauspiiriin ja kirkkokorhon toiminta on toistaiseksi keskeytetty. Mikäli rajoituksia lievennetään, ilmoitetaan siitä seurakunnan nettisivuilla ja sosiaalisen median kanavissa. Voit halutessasi liittyä Porvoon ortodoksit -WhatsApp-ryhmään tai kirkon tekstiviestiryhmään ilmoittamalla nimesi ja puhelinnumerosi isä Kimmolle (puh. 040 707 9609). Ryhmistä saat tietoa ajankohtaisista asioista ja tulevista tapahtumista.

POHJOINEN ALUE

HÄMEENLINNAN SEURAKUNTAKOTI JA SEURAKUNNANVIRASTO

Matti Alangon katu 11, 13130 Hämeenlinna
p. 050 321 0035

Virastolla asiointina on sovittava puhelimitse papin tai kanttorin kanssa. Ehtoolliselle voi tulla palveluksen jälkeen, mutta edellytyksenä on, että siitä ilmoitetaan etukäteen papille. Synnintunnustuksella käynneistä voi myös sopia etukäteen papin kanssa. hos@ort.fi
www.hos.fi/hameenlinna
<https://www.facebook.com/HameenlinnanOrtodoksit>

PAPISTO

Toiminta-alueen pappi Aki Leskinen
p. 050 321 0035, aki.leskinen@ort.fi
(viikkovapaat torstai ja perjantai)

KANTTORI

Leena Lomu
p. 040 707 6715, leena.lomu@ort.fi
(viikkovapaat torstai ja perjantai)

PÄIVYSTÄVÄ PAPPI JA KANTTORI

Päivystäjät ovat tavoitettavissa arkipäivinä klo 9–16 (lukuun ottamatta arkipäiville osuvia kirkon suuria juhlapäiviä). Päivystäjän yhteystiedot: puh. (09) 85 646 108
paivystaja.helsinki@ort.fi

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Kari M. Ranttilä, p. 040 550 6272
Diakoni Erkki Lumisalmi, p. 0400 396 326
Diakoni Veli Backman, p. 050 323 9893

MUU HENKILÖKUNTA

Kiinteistöhoitaja Markku Seljänne
p. 040 779 4874

Forssan toimintakeskuksen isännöitsijä
Heikki Halme, p. 040 558 0465

Pääkirkon isännöitsijä Kirsi Backman,
p. 050 349 5985

Ahveniston kirkon isännöitsijä
Toni Rasilainen

DIAKONIAITYÖ

puhelinpäivystys ma, ti ja to klo 9-12
puh. (09) 8564 6160. Sähköposti: diakonia.
helsinki@ort.fi

Hämeenlinnassa toimitettavat palvelukset
ovat enimmäkseen seurakuntakodilla syksyyn saakka. Ajankohtainen tieto löytyy Helsingin ortodoksisen seurakunnan sivuilta.

LAHDEN SEURAKUNNANVIRASTO JA SEURAKUNTASALI

Harjukatu 5, 15110 Lahti,
p. 040 359 4846

Virasto on avoinna ma-ke klo 10-13, mutta
palvelee suljetuin ovin. Yhteys virastoon
ensisijaisesti puhelimitse. www.hos.fi/lahti/

PAPISTO

Lahden toiminta-alueen pappi
Jonas Bergenstad p. 0400 330 484,
jonas.bergenstad@ort.fi

KANTTORI

Petri Huttu, p. 0440 251 062

PÄIVYSTÄVÄ PAPPI JA KANTTORI

Päivystäjät ovat tavoitettavissa arkipäivinä
klo 9-16 (lukuun ottamatta arkipäiville
osuvia kirkon suuria juhlapäiviä). Päivystäjän
yhteystiedot: puh. (09) 85 646 108
paivystaja.helsinki@ort.fi

DIAKONIAITYÖ

puhelinpäivystys ma, ti ja to klo 9-12
puh. (09) 8564 6160. Sähköposti: diakonia.
helsinki@ort.fi

MUU HENKILÖKUNTA

Seurakuntasihtööri Eeva Lehtinen
p. 040 3594 846, eeva.lehtinen@ort.fi
Kasvatustyöntekijä Marina Salokangas,
p. 040 662 8513, marina.salokangas@ort.fi
Seurakuntakeskuksen vahtimestari
Kimmo Mäenrinne, p. 040 5041 176

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Olavi Merras, p. 040 510 4664
Pastori Taisto Rikkinen, p. 050 371 6475
Pastori Matti Lipitsäinen, p. 0400 625 446
Diakoni Aki Korpela, p. (019) 422 101

Hämeenlinna

Seurakuntakoti, Matti Alangon katu 11 A, 13130

JUMALANPALVELUKSET

Su 13.6. klo 10 liturgia
Su 27.6. klo 10 liturgia
Su 11.7. klo 10 liturgia
Su 25.7. klo 10 liturgia
*Pe 6.8. klo 10 liturgia

Ahveniston kirkko Ahvenistontie 20 Hämeenlinna

Isännöitsijä: Toni Rasilainen

JUMALANPALVELUKSET

Tihvinän Jumalanäidin ikonin muisto

To 8.7. klo 17 vigilia
Pe 9.7. klo 10 liturgia

Forssa

Forssan toimintakeskus, Keskuskatu 10, Forssa

JUMALANPALVELUKSET

Su 22.8. klo 10 liturgia

TOIMINTAA HÄMEENLINNASSA

Tiistaiseura

Pj. Sven Wessman, 040 7575 228,
sven.wessman@pp1.inet.fi
Jäsenmaksu vuonna 2021 on 10 € ja sen voi mak-
saa tilille: Hämeenlinnan Tiistaiseura FI58 5680
2720 0324 91, viesti Jäsenmaksu + nimet, jos on
kyseessä useamman jäsenen maksu. Jos haluat
tietoa Tiistaiseuran toiminnasta sitten kun se taas
alkaa, ilmoita yhteystietosi (sähköpostiosoite ja/
tai puhelinnumero) puheenjohtajalle. Toivotam-
me kaikille hyvää ja voimaannuttavaa kesää!

Kyyröläkerho

Pj. Antonina Sosunov-Perälä, p. 040 721 8436, an-
tonina@pp.inet.fi Kyyröläkerho järjestää pe 9.7.
klo 12 Tihvinskajan kahvitilaisuuden Adventtikir-
kon srk-salilla, os. Tykistötie 13. Klo 13.30 vuosi-
kokous samassa paikassa. Mahdollisten korona-
rajoitusten takia ilmoittautuminen Antoninalle.

Lahti

Pyhän kolminaisuuden kirkko, Harjukatu 5

Isännöitsijä Juha Romanov, p. 050 3289 000

JUMALANPALVELUKSET

La 5.6. klo 17 vigilia
Su 6.6. klo 10 liturgia
La 19.6. klo 17 vigilia
Su 20.6. klo 10 liturgia
La 3.7. klo 17 vigilia
Su 4.7. klo 10 liturgia
La 17.7. klo 17 vigilia
Su 18.7. klo 10 liturgia
La 31.7. klo 17 vigilia
Su 1.8. klo 10 liturgia
La 14.8. klo 17 vigilia
*Su 15.8. klo 10 liturgia
Su 29.8. klo 10 liturgia

Hyvinkää

Karjalan valistajien kirkko, Tsasounakuja 1

p. 040 359 4846, ma-to klo 10-13.

JUMALANPALVELUKSET

La 12.6. klo 10 liturgia
Ma 28.6. klo 10 liturgia
La 10.7. klo 10 liturgia
La 24.7. klo 10 liturgia
To 5.8. klo 17 vigilia
Su 8.8. klo 10 liturgia
Su 22.8. klo 10 liturgia

Heinola

Kristuksen taivaaseen astumisen kirkko, Hämeenkatu 6

Isännöitsijä Mikko Äikäs, p. 040 520 1696

JUMALANPALVELUKSET

La 5.6. klo 10 liturgia
La 17.7. klo 10 liturgia
La 14.8. klo 10 liturgia

KAAKKOIS-SUOMEN SEURAKUNTA

Kirkkoherranvirasto

Kristiinankatu 7, 53900 Lappeenranta
Virasto on avoinna maanantaisin kello 10-14.
Puhelin: 0400 414 792 Sähköposti:
kaakko@ort.fi www.kaakko.ort.fi

Kirkkoherra

rovasti Timo Tynkkynen (говорит
по-русски), puh. 0400 654 883
timo.tynkkynen@ort.fi

LAPPEENRANNAN-IMATRAN TOIMINTA-ALUE

LAPPEENRANNAN SEURAKUNTAKESKUS

Kristiinankatu 7, 53900 Lappeenranta

Pappi

rovasti Timo Tynkkynen (говорит
по-русски), puh. 0400 654 883
timo.tynkkynen@ort.fi

Kanttori

Maria Verikov, puh. 040 169 8676
maria.verikov@ort.fi

Apukanttori

Tatiana Mäkelä (говорит по-русски),
puh. 040 685 8592 tatiana.makela@ort.fi

Seurakuntamestari

Kauko Pussinen, puh. 0400 933 287
kauko.pussinen@ort.fi
Kaikki toimituspyynnöt tehdään suoraan
oman toiminta-alueen papille.

Muu papisto

rovasti Markus Petsalo, puh. 0400 253 370
rovasti Mauri Patronen, puh. 040 595 1688
pastori Makarios Alatalo, puh. 040 143 2348
diakoni Veikko Tiittanen

Hiippakunnan koronatiimi seuraa jatkuvasti
epidemiaatilanteen kehittymistä ja aluehallin-
tovirastojen päätöksiä. Tarkista ajantasainen
tieto rajoituksista verkosta tai kirkkoherran-
virastosta.

Lappeenrannan Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkko

Kristiinankatu 3, 53900 Lappeenranta

Katumuksen sakramentti toimitetaan ennen kaik-
kia iltapalveluksia kello 16-17.
Исповедь совершается перед каждой вечерней
службой в 16-17 часов!

JUMALANPALVELUKSET

KESÄKUU

Pyhittäjä Johannes Valamolainen

La 5.6. klo 10 slaavinkielinen liturgia

Сб 5.6. в 10 часов литургия на славянском
языке.

La 5.6. klo 17 vigilia

Su 6.6. klo 10 liturgia

La 19.6. klo 17 vigilia

Su 20.6. klo 10 liturgia

Pyhittäjä Sergei ja Herman Valamolaiset

Ma 28.6. klo 10 liturgia

HEINÄKUU

La 3.7. klo 17 vigilia

Su 4.7. klo 10 liturgia

Su 11.7. klo 10 liturgia, 1. kristinoppikoulun päätös
La 24.7. klo 17 vigilia
Su 25.7. klo 10 liturgia, 2. kristinoppikoulun päätös
ELOKU
Kristuksen kirkastuminen
To 5.8. klo 17 juhlayvigilia
***Pe 6.8. klo 10 liturgia ja sadon siunaus**
Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkuminen
La 14.8. klo 17 juhlayvigilia
Su 15.8. klo 10 liturgia
La 21.8. klo 17 vigilia suomeksi ja slaaviksi
C6 21.8. в 17 всенощная на финском и славянском языках
Su 22.8. klo 10 slaavinkielinen liturgia
BcK 22.8. в 10 литургия на славянском языке
La 28.8. klo 17 vigilia

IMATRAN SEURAKUNTAKESKUS

Pappi

pastori Andrei Verikov, puh. 0400 411 923
andrei.verikov@ort.fi
Papin päivystys tiistaisin kello 13–15.30
Kaikki toimituspyyntöt tehdään suoraan oman toiminta-alueen papille.

Muu papisto

pastori Aarne Ylä-Jussila, puh. 044 980 2116
diakoni Jorma Liesma

Imatran Pyhän Nikolaoksen kirkko Vuokseenniskantie 3, 55510 Imatra

Katumuksen sakramentti toimitetaan ennen kaikkia iltapalveluksia kello 16–17.
Исповедь совершается перед каждой вечерней службой в 16–17 часов!

JUMALANPALVELUKSET

KESÄKU

La 12.6. klo 17 ehtoopalvelus ja akatistos Arseni Konevitsalaiselle
Su 13.6. klo 10 liturgia
Pe 25.6. klo 10 slaavinkielinen liturgia
Pt 25.6. в 10 литургия на славянском языке
La 26.6. klo 17 ehtoopalvelus ja Kiitosakatistos
Su 27.6. klo 10 liturgia

HEINÄKU

Jumalanäidin Konevitsalainen ikoni
La 10.7. klo 10 slaavinkielinen liturgia
C6 10.7. в 10 литургия на славянском языке
La 10.7. klo 17 vigilia
La 17.7. klo 17 vigilia
Su 18.7. klo 10 liturgia

ELOKU

Su 1.8. klo 10 liturgia ja vedenpyhitys

La 7.8. klo 17 vigilia
Su 8.8. klo 10 liturgia
Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkuminen
La 14.8. klo 17 juhlayvigilia
Su 15.8. klo 10 liturgia
Kristuksen käsittätehti ikoni
Ma 16.8. klo 10 slaavinkielinen liturgia
Пн 16.8. в 10 литургия на славянском языке
La 21.8. klo 17 vigilia
Su 22.8. klo 10 liturgia

■ Parikkalan tsasouna

Uimalantie 1, 59100 Parikkala

Johannes Kastajan syntymä
Ke 23.6. klo 17 ehtoopalvelus
To 24.6. klo 10 liturgia, ristisaatto ja vedenpyhitys
Su 29.8. klo 10 liturgia

■ Uukuniemi

Papinniementie 113

Su 8.8. klo 14 ristisaatto Papinniemen kalmistos-
sa ja vedenpyhitys

Jumalanpalveluksiin tulee ilmoittautua etukäteen tekstiviestillä maanantaisin ja tiistaisin numeroon 0400 414 792 (etu- ja sukunimi, palvelus ja kirkko). Jos olet estynyt, muista ilmoittaa! Voit myös ilmoittautua soittamalla maanantaisin kello 10–14.
Katumuksen sakramentti toimitetaan ennen kaikkia iltapalveluksia kello 16–17.
На богослужения можно приходиться только по предварительной и обязательной записи. Пошлите СМС по номеру 0400 414 792 по понедельникам и вторникам (имя, фамилия, служба и храм). Вы также можете звонить по понедельникам в 10–14 часов!
Исповедь совершается перед каждой вечерней службой в 16–17 часов.

TOIMINTAPIIRIT

Seurakunnan uusi internet-osoite on: www.kaako.ort.fi Tervetuloa mukaan! Muutokset mahdollisia! Löydät uutisia myös Facebookissa Kaakkois-Suomen ortodoksinen seurakunta! Keskiviikkoisin kirkolliset ilmoitukset Etelä-Saimaassa ja torstaisin Uutisvuoksesta.

LAPPEENRANTA

Kesän teemalliset kirkkokahvit

Kesän aikana kokoonnumme myös kirkkokahveille ja jos sää sallii, niin kirkon ja pappilan pihamaalla. Näillä kahveilla tapaamme toisiamme ja samalla on myös pieni keskustelutuokio seuraavista aiheista:

20.6. Wanhan Pappilan kuulumisia

4.7. Konevitsan Jumalanäidin ikonin vaiheita

15.8. Kirkkokahvin jälkeen Linnoituksen risti-
saatto

12.9. Ristin ylentämisen juhlan alkuperä

Miesten talkoopäivät

Lappeenrannan linnoituksen kirkolla keskiviikkoin kello 10. Tule mukaan!
Kokoonnumme seuraavasti:

2.6. tapaamme Pallon vanhalla ortodoksisella
hautausmaalla

Heinäkuussa pidämme lomaa

4.8. tapaamme kirkossa järjestelyiden merkeissä

1.9. syysiiuvousta

Päiväpiiri kokoontuu – tervetuloa

virkestäytymään!

Kokoonnumme kerran kuukaudessa Lappeenrannan seurakuntasalilla kahvin ja seurustelun merkeissä, kuuntelemme myös pieniä esitelmiä eri aiheista.

Päiväpiiri aloittaa toimintansa tiistaina 31.8. kello 14. Kuulemme Wanhan Pappilan tarinaa
Seuraava kokoontuminen tiistaina 28.9. kello 14. Aiheenamme on Jumalansynnyttäjän suojeluk-
sen juhla

Ikonimaalaus

Ikonimaalausopetusta järjestetään Lappeenrannassa Etelä-Karjalan kansalaisopistossa, seuraa opiston kurssitarjontaa!

Raamattupiiri

Raamattupiirissä käydään läpi ymmärrettävällä tavalla Markuksen mukaista evankeliumia. Raamattupiiri on kaikille avoin ja se kokoontuu keskiviikkoisin klo 18 Lappeenrannan seurakuntasalilla seuraavina päivinä: 29.9., 27.10., 24.11.

Katekumeenikerho

Kiinnostaako ortodoksisuus? Katekumeenikerho on suunnattu kaikille niille, jotka ovat kiinnostuneita ortodoksisesta uskosta ja perinteestä. Tulevana syksynä käsittelemme kirkon sakramentteja. Kokoontumiset ovat seurakuntasalilla keskiviikkoisin klo 18 seuraavina päivinä:
1.9. Johdantoa ortodoksisen kirkon sakramentteihin

6.10. Kaste ja mirhallavoitelu

3.11. Sairaanhvotelu

1.12. Ehtoollinen

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ЛАППЕЕНРАНТА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы

Раз в месяц в 10 часов в Покровском храме совершается божественная литургия на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора.

В субботу накануне славянской службы в 17 часов всенощная совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии духовная беседа в приходском зале. См. расписание служб!

в субботу 5.6. тема «Преподобный Иоанн Валаамский»

в воскресенье 22.8. тема «Коневская икона Божией Матери»

в воскресенье 26.9. тема «Святой Иоанн Богослов»

ИМАТРА

Raamattupiiri

Raamattupiirissä käydään läpi ymmärrettävällä tavalla Markuksen mukaista evankeliumia. Raamattupiiri on kaikille avoin ja se kokoontuu keskiviikkoisin klo 18 Imatran pyhän Nikolaoksen kirkossa seuraavina päivinä: 8.9., 13.10., 10.11., 8.12. Raamattupiirin kokoontumisiin on mahdollista osallistua edelleen myös etäyhteyden kautta lähettämällä etukäteen isä Andreille sähköpostia.

Katekumeenikerho

Kiinnostaako ortodoksisuus? Katekumeenikerho on suunnattu kaikille niille, jotka ovat kiinnostuneita ortodoksisesta uskosta ja perinteestä. Tulevana syksynä käsittelemme kirkon sakramentteja. Kokoontumiset ovat pyhän Nikolaoksen kirkossa keskiviikkoisin klo 18 seuraavina päivinä: 22.9. Johdantoa ortodoksisen kirkon sakramentteihin

20.10. Kaste ja mirhallavoitelu

17.11. Sairaanhvotelu

15.12. Ehtoollinen

Ikonimaalaus

Seurakunnan ikonimaalausryhmä jatkaa syksyllä, tiedustele vapaita paikkoja sähköpostilla liisatynkkynen@gmail.com. Opetusta on myös Imatran Työväenopistossa, seuraa opiston kurssitarjontaa.

Tiistaiseura

Tiistaiseura kokoontuu tiistai-iltapäivisin pääsääntöisesti kello 14 seurakuntatalolla. Tule mukaan!

Imatran Nikolaoksen miehet

Talkoopäivät miehille Imatran kirkonmällä. Kokoontumiset ovat keskiviikkoisin kerran kuukaudessa klo 10. Tarvittaessa kokoonnumme useammin ja otamme yhteyttä silloin erikseen.

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ИМАТРА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы

Раз в месяц в 10 часов в Свято-Никольском храме совершается божественная литургия на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу накануне славянской службы в 17 часов всенощная совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии чаепитие и беседа в приходском зале. См. расписание служб!

в пятницу 25.6. тема «Что такое Юханнус?»

в субботу 10.7. тема «Коневская икона Божией Матери»

в понедельник 16.8. вместе планируем

осеннюю программу

в воскресенье 5.9. тема «Праздники Рождество Богородицы и Воздвижение Креста»

TOIMINTAA LAPSILLE JA NUORILLE LAPPEENRANNASSA JA IMATRALLA

Lappeenrannassa maanantaisin klo 16.30 lastenkerho (alle kouluikäisille). Huom! Ensimmäinen kokoontuminen 30.8.

Imatran seurakuntatalon kerhohuoneessa tiistaisin klo 18 sinapinsiemenkerho (7-12-vuotiaille). Ensimmäinen kokoontuminen 31.8. Keskiviikkoisin klo 18-19.30 lastenkerho (alle kouluikäisille). Ensimmäinen kokoontuminen 1.9.

Детские кружки «Мои маленькие шаги в церковь».

В Лаппеенранта по понедельникам в 16.30 детский кружок.

В Иматра по вторникам 16.30 детский кружок для школьников и по средам в 18 детский кружок (дошкольного возраста).

Kerhot ovat seurakunnan jäsenille ilmaisia, mutta peritään 50 euroa / lukukausi. Kerhot eivät koonnu koulujen loma-aikana.

Nuortenpiiri kokoontuu noin 1-2 kertaa kuussa. Ensimmäinen kokoontuminen 15.8. klo 15 Linnoituksessa, ortodoksisen kirkon edustalla. Lisätietoja isä Andreilta p. 0400 411923, e-mail. andrei.verikov@ort.fi

KIRKKOMUSIIKKI LAPPEENRANNAN-IMATRAN ALUEELLA

Tervetuloa mukaan seurakunnan kirkkomusiikki-toimintaan! Jokaiselle, jota kirkkomusiikki kiinnostaa, suodaan mahdollisuus laulaa ja oppia kirkkomusiikista lisää. Seurakunnassamme on tarjolla kahdentasoista kirkkomusiikkiopetusta: kirkkolaulupiirejä ja kirkkokuoroitoimintaa. Kirkkokuoroon mukaan haluavia pyydetään ottamaan yhteyttä seurakunnan kanttoriin. Suomenkielisestä kirkkomusiikkitoiminnasta vastaa Maria Verikov, kirkkoslaavinkielisestä Tatiana Mäkelä.

Kirkkokuorot Lappeenranta

Suomenkielisen kirkkokuoron harjoitukset
Ma 6.9. klo 18–19.30 alto-, tenori- ja bassoharjoitus

La 11.9. klo 15.45–16.45 harjoitus viikonloppuna laulamaan tuleville

La 18.9. klo 15.45–16.45 harjoitus viikonloppuna laulamaan tuleville

Ma 20.9. klo 18–19.30 alto-, tenori- ja bassoharjoitus

Ti 21.9. klo 18–19.30 sopraanoharjoitus

Ma 27.9. klo 18–19.30 alto-, tenori- ja bassoharjoitus

Ti 28.9. klo 18–19.30 sopraanoharjoitus

Slaavinkielisen kirkkokuoron harjoitukset

6.9. alkaen maanantaisin klo 18. Lisäksi la 25.9. klo 15.45–16.45 harjoitus viikonloppuna laulamaan tuleville.

ЦЕРКОВНЫЙ ХОР НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ в Лаппеенранта по понедельникам в 18 часов начиная с 6.9. Приглашаем новых певцов! Регент Татьяна Мякеля, тел. 040 846 2899

Kirkkolaulupiiri

Kirkkolaulupiiri toimii matalan kynnyksen periaatteella. Kirkkolaulupiiriin voi tulla kuka vain kirkkomusiikista kiinnostunut. Mukaantulo ei edellytä toimintaan sitoutumista. Piiriä vetää kanttori Maria Verikov.

Su 12.9. kirkkokahvien jälkeen, n. klo 12.15. ortodoksinen levyraati

Imatra

Kirkkokuorot

Suomenkieliset harjoitukset La 11.9. harjoitus klo 14.30–17 (Tatiana) ja 25.9. harjoitus klo 14.30–17 (Maria)

Slaavinkieliset harjoitukset 21.9. alkaen tiistaisin klo 18. Lisäksi la 4.9. harjoitus klo 15.45–16.45 viikonloppun palveluksiin laulamaan tuleville.

ЦЕРКОВНЫЙ ХОР НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ в Иматра по вторникам в 18 часов начиная с

21.9. Приглашаем новых певцов! Регент Татьяна Мякеля, тел. 040 846 2899

TAPAHTUMIA

LAPPEENRANNAN-IMATRAN ALUEELLA

Hautausmaapäivä Lappeenrannassa

Lappeenrannan hautausmaalla järjestetään tiistaina 8.6. kello 14–17 hautausmaapäivä. Tule tutustumaan historialliseen hautausmaahan, haudanhoitosopimuksiin taikka laittamaan oman sukusi haudat kesäkuuttoon. Seurakunnan työvälineet käytettävissä.

Lapsiperheiden toimintapäivät Imatralla ja Lappeenrannassa

Seurakunta järjestää lasten ja perheiden toimintapäivät 13.6. Imatralla ja 3.7. Lappeenrannassa. Molemmat toimintapäivät alkavat klo 12. Ohjelmassa on mukavaa yhdessä oloa, toimintarasteja, leikkejä, askartelua sekä makkarapaistoa ja lettuja. Molempiin tilaisuuksiin tulee ilmoittautua ennakoon seurakunnan sähköpostiin kaakko@ort.fi. Ilmoita kumpaan tilaisuuteen saavut ja osallistujien lukumäärä. Tervetuloa kesäiselle kirkonmaalle!

Konevitsa ry:n vuosikokous

Laatokaan Konevitsan luostaria tukevan yhdistyksen vuosikokous pidetään Lappeenrannan seurakuntasalilla lauantaina 19.6. kello 13.

Johannes Kastajan syntymän praasnietikka

Parikkalan Johannes Kastajan syntymäjuhlan praasnietikka aloitetaan ke 23.6. kello 17 ehtoopalveluksella. Juhlapäivänä torstaina 24.6. toimitetaan liturgia, ristisaatto ja vedenpyhitys.

Lastenleiri Imatralla

Imatran seurakuntakeskuksessa järjestetään lastenleiri (alakouluikäisille) 6.–8.8. 2021. Leirin hinta 30 € seurakunnan jäsenille (muille 80 €).

Ilmoittautumiset 14.7. mennessä sähköpostilla isä Andreille: andrei.verikov@ort.fi. Lisätietoja voi kysyä sähköpostilla tai soittamalla p. 0400-411923. Leirille otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä. Osallistujille lähetetään ilmoittautumiskaavake, joka palautetaan ennen leirin alkua.

Ristisaatto Uukuniemellä

Uukuniemen Papinniemessä järjestetään Autokylän ristisaatto ja vedenpyhitys sunnuntaina 8.8. kello 14.

Linnoituksen ristisaatto

Sunnuntaina 15.8. Jumalansynnyttäjän kuolonuennukkumisen juhlan liturgian jälkeen kirkkokahvit, niiden päätyttyä kierrämme Linnoituksen ristisaatossa.

Diakoniatyö tiedottaa

Jos tarvitset apua erilaisissa elämäntilanteissa, ota rohkeasti yhteyttä seurakunnan papistoon. Yhdessä diakoniatoimikunnan kanssa pyrimme tukemaan sinua! Diakoniatoimikunta myöntää myös harkinnanvaraista avustusta lasten ja nuorten harrastustoiminnan kuluihin. Hakemukset perusteluineen kirkkoherravirastoon.

KOTKAN-LOVIISAN TOIMINTA-ALUE

KOTKAN SEURAKUNTAKESKUS

Kymenlaaksonkatu 2, 48100 Kotka

Pappi

rovasti Konstantin Strekachev (rovorit по-русски), puh. 040 623 3327 konstantin.strekachev@ort.fi

Kanttori

Katarine Lehtomäki, puh. 050 359 4823 katarine.lehtomaki@ort.fi

Vahtimestari

Vesa Lehtomäki, puh. 050 599 8855

vesa.lehtomaki@ort.fi

Papin päivystys Kotkan seurakuntakeskuksessa maanantaisin kello 14–17.

Kaikki toimituspöytätyöt tehdään suoraan oman toiminta-alueen papille.

Muu papisto

rovasti Veikko Lisitsin, puh. 050 597 7349

diakoni Johnny Haataja, puh. 045 127 5008

Hiippakunnan koronatiimi seuraa jatkuvasti epidemiatilanteen kehittymistä ja aluehallintovirastojen päätöksiä. Tarkista ajantasainen tieto rajoituksista verkosta tai kirkkoherranvirastosta.

Kotka

Pyhän Nikolaoksen kirkko

Isopiisto, 48100 Kotka

Katumuksen sakramentti toimitetaan ennen kaikkia iltapalveluksia kello 16–17.

Исповедь совершается перед каждой вечерней службой в 16–17 часов!

JUMALANPALVELUKSET

La 5.6. klo 17 vigilia

Su 6.6. klo 10 liturgia

Ti 8.6. klo 16.30 panihida hautausmaalla

La 12.6. klo 17 vigilia suomeksi ja slaaviksi

Su 13.6. klo 10 slaavinkielinen liturgia

La 26.6 klo 17 vigilia

Su 27.6 klo 10 liturgia

La 3.7. klo 17 vigilia

Su 4.7. klo 10 liturgia

Su 4.7. klo 15 ehtoopalvelus ja akatistos Langinkoskella

La 10.7. klo 17 vigilia

Su 11.7. klo 10 liturgia, 1. kristinoppikoulun päätös

La 17.7. klo 17 vigilia suomeksi ja slaaviksi

Su 18.7. klo 10 slaavinkielinen liturgia

La 24.7. klo 17 vigilia

Su 25.7. klo 10 liturgia, 2. kristinoppikoulun päätös

La 14.8. klo 17 vigilia

***Su 15.8. klo 10 liturgia**

La 21.8. klo 17 vigilia

Su 22.8. klo 10 liturgia

La 28.8. klo 17 vigilia

Su 29.8. klo 10 liturgia

Loviisa

Jumalanäidin Kasanilaisen ikonin kirkko

Itäinen Tullikatu 17

Katumuksen sakramentti toimitetaan ennen kaikkia iltapalveluksia kello 16–17. Исповедь совершается перед каждой вечерней службой в 16–17 часов!

JUMALANPALVELUKSET

La 12.6. klo 10 liturgia

Jumalansynnyttäjän juhla Kasanin ikonin kunniaksi

Ke 7.7. klo 17 vigilia

To 8.7. klo 9.30 pieni vedenpyhitys, liturgia ja ristisaatto.

La 7.8. klo 10 liturgia

Jumalansynnyttäjän suojelus

To 30.9. klo 17 vigilia

Pe 1.10. klo 10 liturgia

TOIMINTAPIIRIT KOTKAN-LOVIISAN ALUEELLA

Seurakunnan uusi internet-osoite on: www.kaakko.ort.fi Tervetuloa mukaan! Muutokset mahdollisia! Löydät uutisia myös Facebookissa Kotkan ja Loviisan ortodoksiset kirkot! Keskiviikkoisin kirkolliset ilmoitukset paikallislehti Ankkurissa.

LAPSET JA NUORET

Lasten musiikkikerho

Kokoontumiset joka toinen tiistai Nikolaossalissa kello 17-18. Lisätietoja Kati-kanttorilta, puh. 050 359 4823. Toiminta aloitetaan 7.9.

Piirustuskerho 8-12 vuotiaille lapsille

"Pikkumaalari"

Tiistaisin kello 17-18. Kerhon toimii pääasiassa venäjäksi, myös suomenkieliset tervetulleita. Opettaja Inna, puh. 0442394803. (pitää ilmoittautua, jos haluat osallistua). Toiminta käynnistyy 7.9.

Piirustuskerho 5-8 vuotiaille lapsille "Pikkumaalari" keskiviikkoisin kello 17-18. Opettaja Inna, puh. 0442394803. (pitää ilmoittautua, jos haluat osallistua). Toiminta käynnistyy 15.9.

Lastenkerho "Uskon säteet"

Kokoonnumme sunnuntaisin kello 10-11 liturgian aikana Kotkan kirkon toiseen kerrokseen keskelemaan uskonnollisista aiheista ja askartelemaan. Vetäjinä Anastasia ja Svetlana. Tervetuloa! Kerho pidetään samanaikaisesti kahdella kielellä; sekä suomenkieliset

Näytelmäkerho "Ilosanoma" 5-16 vuotiaille lapsille

Sunnuntaisin kello 12-14. Tunnit pidetään seurakuntasalissa.

Lasten kanssa tanssitaan, opetellaan lauluja ja harjoitellaan pieniä näytelmiä. Odotamme kaikkia kiinnostuneita lapsia liittymään kerhoon. Vetäjät: Elena, Natalia, Alexandra. Puh. 0445460251.

Toiminta käynnistyy 5.9.

AIKUISET

Suomen kielen keskustelukerho Lauantaisin kello 11-12 Nikolaossalissa. Ohjaajana Päivi. Puh. 0408259326. Tervetuloa! Toiminta käynnistyy 4.9.

Diskos – kokoonnumme yhteen

Matalan kynnyksen ortodoksiakerho aikuisille. Kertaamme uskontotunnilta tuttuja asioita kahvikupposen lomassa. Kokoontuminen lauantaisin kerran kuussa kello 15.30-16.30. Toiminta käynnistyy 11.9.

Tiistaiseura

Tiistaiseura ilmoittaa mahdollisista kokoontumisista erikseen.

Nikolaoksen ukkokerho

Kokoontuu torstaisin kello 12 pääasiassa kirkolla, lisätietoja Esa Terviöltä, puh. p. 044 0837 846.

Kultaiset kädet -käsityökerho

Perjantaisin kello 17-19. Tarkemmat tiedot Elenalta, puh. 0445460251.

KIRKKOKUOROT

Kotkan kirkon kuoron harjoittelee

Keskiviikkoisin Nikolaos-salissa kello 17-18.30. Lisätietoja Kati-kanttorilta, puh. 050 359 4823. Kuorokausi alkaa 1.9. Slaavinkielisistä kuoroharjoituksista kysy Kati-kanttorilta

TAPAHTUMIA KOTKAN-LOVIISAN ALUEELLA

Hautausmaapäivä Kotkassa

Kotkan ortodoksisella hautausmaalla järjestetään tiistaina 8.6. kello 14-17 hautausmaapäivä. Tule tutustumaan historialliseen hautausmaahan, taikka laittamaan oman sukusi haudat kesäkuun. Yhteinen pаниhida kello 16.30.

Opastettuja kierroksia Kotkan kirkossa

Kotkan kirkossa järjestetään ilmaisia opastuskierroksia kesälauantaisin klo 14 suomenkielisenä ja klo 15 venäjänkielisenä. Ensimmäiset kierrokset lauantaina 12.6. ja viimeiset kierrokset 28.8. Tervetuloa!

Ehtoopalvelus ja akatistos Langinkoskella

Sunnuntaina 4.7. kello 15 toimitetaan Langinkosken keisarillisen kalastusmajan rukoushuoneella ehtoopalvelus ja kiitosakatistos.

Seurakuntien seniorit Valamossa 29.9. – 1.10.2021

Seurakunta järjestää virkistysretken Valamon luostariin seurakuntien senioreille. Hinta 130 e/hlö, joka sisältää kuljetuksen, majoituksen ja ruokailut. Sitovat ilmoittautumiset (viim. 31.7.2021) Esa Tervio (0440 837 846). Ennakkomaksu 40 euroa, joka palautetaan vain sairaustapauksissa.

Lasten ja nuorten kesäleiri

Kaakkois-Suomen ortodoksinen seurakunta järjestää 12.-14.7. kesäleirin 6-16-vuotiaille lapsille ja nuorille. Ilmoittautuminen 1.7. mennessä: konstantin.stre-kachev@ort.fi. Paikkojen määrä on rajoitettu. Leirin hinta 30 euroa seurakunnan jäsenille, ulkopuolisille osallistujille 80 euroa, sis. yöpymisen, täysihoitoateriat sekä ohjatut oheistoiminnat. Leirimaksu laskutetaan leirin jälkeen. Mahdolliset peruutusilmoitukset 5.7. mennessä samaan osoitteeseen. Paikan osoite: Luovi, Luovintie 130, 48800 Kotka (leirikeskus Luovi) Lisätietoja leiristä isä Konstantinilta.

Diakoniatyö tiedottaa

Jos tarvitset apua erilaisissa elämäntilanteissa, ota rohkeasti yhteyttä seurakunnan papistoon. Yhdessä diakoniatoimikunnan kanssa pyrimme tukemaan sinua!

KOUVOLAN TOIMINTA-ALUE

ORTODOKSIKESKUS SYPRESSI

Varuskuntakatu 14, 45100 Kouvola

Pappi

pastori Ville Kiiveri, puh. 040 962 0063
ville.kiiveri@ort.fi

Kanttori

Kari Päivinen, puh. 040 866 7686
kari.paivinen@ort.fi

Vahtimestari

Jaana Juka, puh. 040 486 5550
jaana.juka@ort.fi
Papin päivystys Ortodoksiakeskus Sypressissä keskiviikkoisin kello 13–16. Kaikki toimituspyynnöt tehdään suoraan oman toimintaluokan papille.

Muu papisto

rovasti Martti Honkaselkä, puh. 044 306 4900
rovasti Johannes Wuorilina, puh. 050 589 9011
pastori Jukka Jauhiainen, puh. 0400 958 760
diakoni Gennadi Ikävalko, puh. 040 742 4615
Hiippakunnan koronatiimi seuraa jatkuvasti epidemiatilanteen kehittymistä ja aluehallintovirastojen päätöksiä. Tarkista ajantasainen tieto rajoituksista verkosta tai kirkkoherranvirastosta.

Kouvola

Pyhän Ristin Ylentämisen kirkko

Kirkonmäenkatu 2, Kouvola

JUMALANPALVELUKSET

Johannes Kastajan syntymä

Ke 23.6. klo 17 vigilia

To 24.6. klo 10 liturgia

HEINÄKUU

La 3.7. klo 17 vigilia

Su 4.7. klo 10 liturgia

La 10.7. klo 17 vigilia

Su 11.7. klo 10 liturgia, 1. kristinoppileirin päätös

La 24.7. klo 17 vigilia

Su 25.7. klo 10 liturgia, 2. kristinoppileirin päätös

ELOKUU

La 7.8. klo 17 vigilia suomeksi ja slaaviksi

Su 8.8. klo 10 slaavinkielinen liturgia

La 21.8. klo 17 vigilia

Su 22.8. klo 10 liturgia, radiointi

Myllykosken tsasouna

Koulutie 4, Myllykoski

JUMALANPALVELUKSET

Jumalansynnyttäjän syntymä

Ti 7.9. klo 17 vigilia

Ke 8.9. klo 10 liturgia

Jumalansynnyttäjän suojelus

To 30.9. klo 17 vigilia

Pe 1.10. klo 10 liturgia

Hamina

Pietarin ja Paavalin kirkko

Raatihuoneentori 2, Hamina

JUMALANPALVELUKSET

La 19.6. klo 17 vigilia suomeksi ja slaaviksi

Su 20.6. klo 10 slaavinkielinen liturgia

Pyhät apostolit Pietari ja Paavali

Ma 28.6. klo 17 vigilia

Ti 29.6. klo 9.30 pieni vedenpyhitys, liturgia ja ristisaatto

La 17.7. klo 17 vigilia

Su 18.7. klo 10 liturgia

Herramme kirkastumisen juhla

To 5.8. klo 17 vigilia

*Pe 6.8. klo 10 liturgia

TOIMINTAPIIRIT KOUVOLAN TOIMINTA-ALUEELLA

Ortodoksinen lastenkerho Pyhän Ristin kirkossa

Lastenkerho toimii Pyhän Ristin kirkossa Kouvola. Kerhossa opetellaan rukouksia, kirkon sävelmiä, luetaan Raamattua ja askarellaan ja leikitään. Lisäksi opetellaan kirkossa olevia käytännön asioita, esim. siunauksen pyytämistä, tuohuksien sytyttämistä, ikoneita ja muita asioita, jotka kiinnostavat lapsia. Askartelut yhdistetään yleensä kirkkojuhliin. Kerhon lopussa syödään. Kerhossa käy eri ikäisiä lapsia mutta suurin osa on alle 7 v. Vanhemmat ovat tervetulleita osallistumaan! Lisätietoja: Marja-Leena Jaakkonen, p. 040 774 6690

Kouvolan Uusi tiistaiseura

Tiistaiseurailloissamme on aina kahvitarjoilu ja kokoonnumme pääsääntöisesti kuukauden 1. ja 3. keskiviikkona Kouvolan Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa. Seuraava kokoontuminen ilmoitetaan seurakunnan nettisivuilla. Lisätietoja Tiina Toikka (040 5800 907)

Ksenia-piiri

Tavoitteena on mielenkiintoisten aiheiden käsittely ja yhteinen toiminta Ksenia Pietarilaisen-nimeä kantavassa naisten piirissä. Seuraava kokoontuminen ilmoitetaan seurakunnan nettisivuilla. Yhteyshenkilöt ovat Kirska Palve (044 321 7695) ja Tiina Toikka (040 5800 907)

Ortodoksiapiiri

Ortodoksiapiiri kokoontuu vuoden vaihteen jälkeen joka kuukauden toinen keskiviikko ehtoopalveluksen jälkeen klo 17:30. Aiheena kirkon pyhät sakramentit: kaste, voitelu, ehtoollinen, katumus, pappeus, sairaanhoito ja avioliitto. Ortodoksiapiiri täydentää hyvin myös katekumeenikoulutusta, seuraa seurakunnan ilmoittelua! Yhteyshenkilö isä Ville Kiiveri, p. 040 962 0063 tai ville.kiiveri@ort.fi

Seurakunnan kuorot Kouvolassa ja Haminassa
Kouvolan toiminta-alueella on kaksi kuoroa, pyhän Ristin kirkon kuoro Kouvolassa ja Haminan ortodoksinen kirkkokuoro Haminassa. Kuorot laulavat Kouvolan ja Haminan kirkkoissa toimitettavissa jumalanpalveluksissa. Lisäksi Kouvolan kuorolaiset ovat käyneet avustamassa Myllykosken tsasounan jumalanpalveluksissa. Kuoroihin otetaan jatkuvasti uusia laulajia. Kuoroon päästäkseen tulee ottaa yhteys seurakunnan kanttoriin koelaulua varten. Tärkeimpänä vaatimuksena on tarkka sävelkorva. Aikaisempi kuorokokemus on myös eduksi. Musiikkiopintoja ei välttämättä vaadita. Seuraa ilmoitteluamme! Lisätietoja, kanttori Kari Päivinen p. 040 866 7686 tai kari.paivinen@ort.fi

Kouvolan Kirkkoteistiilikkerho

Kirkkoteistiilikkerho kokoontuu Kouvolan pyhän Ristin kirkon juhlasalissa. Tällä hetkellä kerhossa tehdään käsipaikkoja ja huolletaan jumalanpalveluskurja. Kerho järjestää myyjäisiä ja kerho käyttää tuoton kirkon kaunistamiseksi. Uudet jäsenet ovat tervetulleita mukaan! Lisätietoja Marja-Leena Jaakkonen (040 774 6690)

Ikonimaalaus

Seurakunnan ikonimaalausryhmä jatkaa syksyllä, tiedustele vapaita paikkoja sähköpostilla liisatynkkyne@gmail.com.

Seurakuntien seniorit Valamossa 29.9. – 1.10.2021

Seurakunta järjestää virkistysretken Valamon luostariin seurakuntien senioreille. Hinta 130 e/hlö, joka sisältää kuljetuksen, majoituksen ja ruokailut. Sitovat ilmoittautumiset (viim. 31.7.2021) Esa Tervio (0440 837 846). Ennakkomaksu 40 euroa, joka palautetaan vain sairaustapauksissa.

Diakoniatyö tiedottaa

Jos tarvitset apua erilaisissa elämäntilanteissa, ota rohkeasti yhteyttä seurakunnan papistoon. Yhdessä diakoniatöimikunnan kanssa pyrimme tukemaan sinua!

TAMPEREEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Suvantokatu 10, 2. kerros, 33100 Tampere
1.6.–31.8.2021 kanslia avoinna ti-to klo 9-12.
p. 0400 346 089, tampere@ort.fi
www.tampereort.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Aleksej Sjöberg, p. 050 557 0050
aleksej.sjoberg@ort.fi
2. pappi Tuomas Kallonen, p. 050 557 0057
tuomas.kallonen@ort.fi
Kirkkoherra tavoitettavissa parhaiten
kansliassa tiistaisin klo 9–12

KANTTORIT

Jenni Hakkarainen, p. 044 301 0974,
jenni.hakkarainen@ort.fi
Markus Hanninen, p. 050 557 0051
markus.hanninen@ort.fi

MUU HENKILÖKUNTA

Nuorisotoimenohjaaja Nemanja Balčin
(opintovapaalla)
Nuorisotoimenohjaaja Vasili Venkula
(sij. 1.9.2019–31.8.2021)
p. 040 1781 633 vasili.venkula@ort.fi
Kanslisti Arja Pikkuharju, p. 050 557 0056
Emäntä Tatiana Kallo, p. 050 557 0053
Vahtimestari Mika Kangasaho,
p. 050 557 0054

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Heikki Honkamäki,
hohonkamaki@gmail.com
p. 044 3623020
Rovasti Mikael Punjala, p. 050 524 2641,
mikael.punjala@gmail.com
Diakoni Heikki Hattunen
Diakoni Harri Kahila, p. 045 130 6723
Diakoni Jarkko Luonila, p. 040 521 8697,
jarkko.luonila@gmail.com

DIAKONIATYÖ

Diakonia-asioissa yhteys ensisijaisesti seurakunnan kansliaan. Avunpyynnön toimittamiseksi eteenpäin voi myös täyttää diakoniatyön palvelukortin. Niitä on saatavana Tampereen kirkossa ja seurakunnan kansliassa.

Tampereella palvelusten livelähetyksiä jatketaan, ja kirkon sunnuntailiturgioihin otetaan ilmoittautumisella 40 henkilöä jotta turvavälit saadaan pidettyä. Ilmoittautuminen Mikalle: 050 557 0054. Vigilioihin tai ehtoopalveluksiin ei tarvitse ilmoittautua. Maskien käyttöä palveluksen aikana suositellaan vahvasti. Koronavirukseen liittyvistä rajoituksista tiedotetaan seurakunnan nettisivuilla ja Facebook-sivulla. Voit tarkistaa rajoitukset myös soittamalla kansliaan, p. 0400 346 089.

Tampere

Pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän Nikolaoksen kirkko, Tuomiokirkonkatu 27,
p. 040 358 9099

Isännöitsijä Henri Suojanen, P. 0400 306 008

JUMALANPALVELUKSET

La 5.6. klo 17 vigilia
Su 6.6. klo 10 liturgia
Su 13.6. klo 10 liturgia
La 19.6. klo 10 liturgia (romanian kielellä)
La 19.6. klo 17 vigilia
Su 20.6. klo 10 liturgia
To 24.6. klo 10 liturgia
Su 27.6. klo 10 liturgia
Ti 29.6. klo 10 liturgia
La 3.7. klo 17 vigilia
Su 4.7. klo 10 liturgia
Su 11.7. klo 10 liturgia
La 17.7. klo 17 Vigilia
Su 18.7. klo 10 liturgia
La 24.7. klo 17 vigilia
Su 25.7. klo 10 liturgia
La 31.7. klo 17 vigilia
Su 1.8. klo 10 liturgia ja pieni vedenpyhitys
To 5.8. klo 17 vigilia
***Pe 6.8. klo 10 liturgia**
La 7.8. klo 10 liturgia (kriparin päätös)
Su 8.8. klo 10 liturgia
La 14.8. klo 17 vigilia
***Su 15.8. klo 10 liturgia**
Su 22.8. klo 10 liturgia
La 28.8. klo 17 vigilia
Su 29.8. klo 10 liturgia

Kalliosalmen leirikeskus

Salmenkalliontie 86

JUMALANPALVELUKSET

La 12.6. klo 10 liturgia, vedenpyhitys ja ristin siunaus

Viljakkalan tsasouna

Nopanperäntie 586 Ylöjärvi

JUMALANPALVELUKSET

La 31.7. klo 9 vedenpyhitys ja liturgia (praasniekka)

Pori

Johannes Teologin kirkko, Maantiekatu 46

Isännöitsijä Jarkko Luonila, p. 040 521 8697
Voimassa olevien koronarajoitusten vuoksi kirkossa olevien ihmisten enimmäismäärä on 20 henkilöä.

JUMALANPALVELUKSET

Su 20.6. klo 10 liturgia
La 3.7. klo 10 liturgia (romanian kielellä)
Su 25.7. klo 10 liturgia
Su 22.8. klo 10 liturgia (perheleirillä Merikarvialla)

TAMPEREEN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

Hartausmateriaalit netissä

Ortodoksinen hartauskirja (sinikantinen pieni vihko) löytyy sähköisenä osoitteesta <http://m.onl.fi>. Päivittävät Raamatun lukukappaleet ja pyhien elämäkerrat löytyvät www.ort.fi -sivuston kirkkokalenterista.

TOIMINTAA PORISSA

Porin Seudun Tiistaiseura ry

Puheenjohtaja ja sihteeri Maria Ojanen
puh. 050 381 2063

Varapuheenjohtaja Riitta Salonen,
p. 040 517 0904

Tiistiseuramme tilaisuudet ja tapahtumat ovat avoimia kaikille. Tervetuloa mukaan toimintaamme! Seuraa tiistaiseuran nettisivuja www.porin-seuduntiistaiseura.fi. Voit myös liittyä Facebookissa Porin Seudun Tiistaiseuran ryhmään. Muista maksaa Tiistaiseuran vuoden 2021 jäsenmaksu. Kuluvan vuoden jäsenmaksu on 20 €/hlö. Jäsenmaksun voit maksaa Tiistaiseuran tilille FI89 1269 3000 6174 54.

Kirkkokahvit

Kirkkokahvit tarjotaan liturgiajumalanpalvelusten jälkeen Teologialin puolella. Kirkkokahvit ja tiistaseuraillan kahvimaksun (4 €) voi maksaa tilille FI89 1269 3000 6174 54. Kirjoita viestikenttään Kirkkokahvit/tiistaiseurakahvit + kahvien päivämäärä.

Kirkko avoinna

Porin kirkko on avoinna kesä- ja heinäkuussa tiistai-iltaisin klo 17–19 sekä keskiviikkoisin ja sunnuntaisin klo 11–17. Opas paikalla.

Tiistaiseuraillat

Tiistaiseuraillat pidetään Porin ortodoksella kirkolla joka toinen tiistai kello 18.00. Ilta aloitetaan rukoushetkellä. Seurakuntamme työntekijät alustavat kukin vuorollaan tiistaiseuraillioissamme. Myös muiden pitämiä alustuksia tai esitelmää kiinnostavista aiheista. Jokaisessa illassa on tarjolla maittava kahvipöytä sekä aina hauskat miniarpa-jaiset. Syksyn ensimmäinen tiistaiseurailla on 14.9.

Lukupiiri

Lukupiiri kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 16.00. Vetäjänä toimii Sirpa-Helene Soini. Kokoontumiset jatkuvat 5.9.

Ortodoksiapiiri

Ortodoksiapiiri kokoontuu noin kerran kuukaudessa tiistai-iltaisin klo 18.00 Vetäjänä toimii Jyri Luonila. Ilta alkaa ehtoopalveluksella. Piirissä käsitellään monia eri aiheita ortodoksisesta kirkosta ja kristityn elämästä. Ortodoksiapiiri sopii myös niille, jotka harkitsevat ortodoksiseen kirkkoon liittymistä. Seuraava kokoontuminen on syyskuussa.

Askartelukerho Pyöröset

Askartelukerho Pyöröset kokoontuu joka toinen keskiviikko kello 15–17. Kerhon pyörittäjinä toimivat Eija Kortesniemi ja Anita Luonila. Tehdään monipuolisesti tuotteita kirkon käyttöön ja myytävää myyjäisiin. Kerhossa sekä vaalitaan perin-

teitä että opetellaan uusia tuulia. Seuraava ko-
koontuminen on syyskuussa.

Perheleiri Merikarvialla

Tiistaiseuran perheleiri pyritään järjestämään la-
su 21.–22.8. Merikarvialla Nuortenniemen leiri-
keskuksessa. Seuraamme vallitsevaa tartuntatau-
titilannetta ja leiri järjestetään, jos se on rajoitus-
ten puolesta mahdollista. Ilmoittautumiset 16.8.
mennessä jryi.luonila(at)gmail.com. Katso lisätie-
toja nettisivuiltamme.

VAASAN KAPPELISEURAKUNTA

SEURAKUNNANVIRASTO

Koulukatu 45, 65100 Vaasa
www.vaasaort.fi vaasa@ort.fi
Virasto avoinna keskiviikkoisin klo 11–14
sekä erikseen sovittuina aikoina.

PAPISTO

Kappeliseurakunnan pappi Andrei Sõtšov
p. 0400 761 718 andrei.sotsov@ort.fi
Hiippakunnan päivystävä pappi
p. 045 225 7002

KANTTORIT

Kanttori Nina Jolkkonen-Porander
(sijaisuus kunnes toimi täytetään)
p. 040 739 2149
nina.jolkkonen-porander@ort.fi

Kanslienhoitaja Monica Berts

(töissä ke 11.00–15.00)
vaasa@ort.fi monica.berts@ort.fi
Henkilökunnan vapaapäivät ovat maanan-
taina ja tiistaina.

Jumalanpalvelukset toimitetaan Vaasassa 30
hengen ja Kokkolassa 50 hengen kokoontu-
misrajoituksilla 1.6.2021 asti. Jumalanpalve-
luksia striimataan Facebookiin: www.face-
book.com/vaasaort

Jumalanpalveluksiin ei tarvitse etukäteen il-
moittautua. Tervetuloa kirkkoon!

Vaasa

Pyhän Nikolaoksen kirkko
Nikolainkuja 1, Vaasa

Isännöitsijän paikka avoinna.

JUMALANPALVELUKSET

Su 6.6. klo 10 liturgia
To 10.6. klo 17 alkaen talkoot hautausmaalla ja
yleinen panihida
Su 13.6. klo 10 liturgia
La 19.6. klo 17 vigilia
Su 20.6. klo 10 liturgia
Ke 23.6. klo 17 vigilia
To 24.6. klo 10 liturgia, Herran edelläkävijän
Johannes Kastajan syntymä
La 10.7. klo 17 vigilia
Su 11.7. klo 10 liturgia
Su 8.8. klo 10 liturgia, kriparin päätös
To 12.8. klo 18 akatistos pyhälle Johannes Vala-
molaiselle ja kirkon esittely klo 18.30 ja 19.00 (tai-
teiden yö)
La 14.8. klo 17 vigilia
*Su 15.8. klo 10 liturgia, Jumalasyntytäjän
Neitse Marian kuolonuneen nukkuminen
To 19.8. klo 17 ehtoopalvelus
To 26.8. klo 17 ehtoopalvelus
La 28.8. klo 17 vigilia
Su 29.8. klo 10 liturgia ja koululaisten siunaus

Kokkola

Pyhän Simeonin ja Hannan rukoushuone
Katariinankatu 3, Kokkola

Isännöitsijä Aulikki Kauko-Helakallio
p. 040 089 9590

JUMALANPALVELUKSET

La 19.6. klo 17 vigilia
Su 20.6. klo 10 liturgia
Su 4.7. klo 10 liturgia
*Pe 6.8. klo 10 liturgia, Kristuksen
kirkastumisen juhla

Lapua

Pyhittäjä Serafin Sarovilaisen rukoushuone
Koulukatu 7, Lapua

Isännöitsijä Markus Happonen, p. 045 355 2648

JUMALANPALVELUKSET

Ma 19.7. klo 10 liturgia ja vedenpyhitys, tsasou-
nan praasniekka
Su 22.8. klo 10 liturgia

Pietarsaari

Pyhän profeetta Eliaan ja Pyhän Annan
rukoushuone, Tsasounakuja 2 / Narsinkatu 2

Isännöitsijä Leif Sandvik, p. 050 593 9148

JUMALANPALVELUKSET

Su 6.6. klo 10 liturgia
Ti 20.7. klo 10 liturgia ja vedenpyhitys, tsasounan
praasniekka
*Su 15.8. klo 10 liturgia, Jumalasyntytäjän
Neitse Marian kuolonuneen nukkuminen

Seinäjoen

Jumalanäidin suojeluksen rukoushuone
Päivöläkatu 32

Isännöitsijä Anja Anttila, p. 040 545 6855

JUMALANPALVELUKSET

To 10.6. klo 18 maallikkopalvelus
To 5.8. klo 18 maallikkopalvelus
La 7.8. klo 10 liturgia
To 19.8. klo 18 maallikkopalvelus

Harrström

Kunniallisen ja eläväksitekevän ristin esiintuo-
misen rukoushuone
Juthnystuvägen 16, Harrström

JUMALANPALVELUKSET

Su 1.8. klo 10 liturgia ja vedenpyhitys

Kristiinankaupunki

Pyhien Mirhantuojanaisten rukoushuone,
Peruksentie 247, Lapväärtti

JUMALANPALVELUKSET

La 12.6. Kylväjä -perhepäivä, kylvön siunaus

Ähtäri

Nyyssöläntie 235, Ähtäri

JUMALANPALVELUKSET

La 7.8. klo 15 ehtoopalvelus ja ortodoksiapiiri

Närpiö

Närpes församlingens, Kyrktorget 2

JUMALANPALVELUKSET

Lö 21.8. klo 10 liturgi på svenska

Lappajärvi

Maneesintie 16, Lappajärvi

JUMALANPALVELUKSET

Su 22.8. klo 14 rukouspalvelus ja ortodoksiakerho

Kauhava

JUMALANPALVELUKSET

Ke 9.6. klo 17 yleinen panihida, uusi hautausmaa,
Juusolantie 38
Ke 9.6. klo 17.30 yleinen panihida, vanha
hautausmaa, Vähäpassintie 190

TAPAHTUMIA VAASAN KAPPELISEURAKUNNAN ALUEELLA

Toimintapiirit

Katekumeeniopetus Vaasassa

Koulukatu 45, Vaasa

Jos kirkkoon liittyminen kiinnostaa, ota yhteyttä
pappiin ja sovi tapaaminen. Ortodoksiseen kirk-
koon liittyville järjestetään katekumeeniopetusta
Vaasassa. Etäosallistuminen mahdollista. Lisätieto-
ja isä Andrei Sõtšov puh. 040 076 1718. Tervetuloa!

Palava pensas ortodoksiapiiri Vaasassa

Koulukatu 45, Vaasa

Palava pensas ortodoksiapiiri kokoontuu etänä
Teams-sovelluksen avulla. Piiri järjestetään kaksi
kertaa kuukaudessa keskiviikkoisin 2.6., 16.6.,
11.8., 25.8. 15.9. ja 29.9. klo 17.00. Ilmoittaudu isä
Andreille, niin saat linkin piiriin. Ortodoksiapiiris-
sä käsitellään erilaisia ortodoksisia teemoja ja tut-
kitaan yhdessä Raamattua. Piirin vetäjä isä Andrei
Sõtšov, TT. Lisätietoja puh. 040 076 1718, s-posti-
osoite: andrei.sotsov@ort.fi

Venäjänkielinen ortodoksiapiiri netissä

Koulukatu 45, Vaasa

Isä Andrei pitää venäjänkielistä ortodoksiapiiriä
etänä Teams-sovelluksen avulla lauantaisin kaksi
kertaa kuukaudessa. Piiri järjestetään 12.6., 14.8.,
28.8. ja 25.9. klo 15.30. Piiri on tarkoitettu orto-
doksisuudesta kiinnostuneille, kirkkoon liittymis-
tä harkitseville ja kaikille seurakuntamme jäsenil-
le. Ilmoittaudu isä Andreille, niin saat linkin pii-
riin. S-postiosoite: andrei.sotsov@ort.fi Teretuloa!

Православный русскоязычный кружок в Интернете

Koulukatu 45, Vaasa

Русскоязычный онлайн-кружок знакомства с
Православием. Раз в месяц по субботам в
Microsoft Teams будут проводиться встречи
православного кружка для всех, кто
интересуется Православием и хотел бы
присоединиться к церкви. Организатор - о.
Андрей. Встречи состоятся в субботу 12.6.,
14.8., 28.8. и 25.9. в 15:30 часов.
Предварительная регистрация по
электронной почте: andrei.sotsov@ort.fi ,
организатор вышлет ссылку всем
зарегистрировавшимся. Добро пожаловать!

TOIMINTAA LAPSILLE JA NUORILLE

6.–8.6. Bändileiri Lapväärtin kansanopistolla
La 12.6. Kylväjä -perhepäivä Lapväärtissä, Peruk-
sentie 247. Kylvetään kasvimaahan porkkanoita,
perunoita, salaattia, kukkia ym ja toimitetaan ve-
denpyhitys ja kylvön siunaus. Syödään, leikitään
ja vierailaan Storholmenin saarella. Ilmoittaudu
Ninalle nina.jolkkonen-porander@ort.fi.
17.–20.6. Lastenleiri Ilkon leirikeskuksessa Tam-
pereella
Elokuussa perheleiri Merikarvialla, tarkempi ajan-
kohta internetsivuilta.
Su 29.8. klo 10 liturgia ja koululaisten siunaus
Ke 1.9. klo 17.30 ristisaatto Ryövärikarin lintutor-
nille ja kiitosakatistos Ryövärikarin lintutornilla
(Risö). Omia eväitä voi ottaa mukaan.
Ke 8.9. klo 10 liturgia, Jumalasyntytäjän Neit-
seen Marian syntymä, koululaiset mukaan
La 18.9. Viljele ja varjele -perhepäivä Lapväärtis-
sä, Peruksentie 247. Liturgia alkaa klo 10. Perhe-

päivä alkaa klo 12. Nostetaan perunoita, porkkanoita ja muuta satoa ja maistellaan marjoja. Toimitetaan sadon siunaus, syödään, leikitään ja käydään retkellä Pyhävuorella. Ilmoittautu Ninalle nina.jolkkonen-porander@ort.fi.

Ponomarikerho Vaasassa Nikolainkuja 1, Vaasa

Vaasan pyhän Nikolaoksen kirkossa toimii liturgian aikana kouluikäisille pojille ponomarikerho. Kerhoon ovat tervetulleita kaikki kouluikäiset tai sitä vanhemmat pojat. Kerho kokoontuu kaksi kertaa kuussa sunnuntaisin klo 9.45–11.30 liturgian aikana Vaasan pyhän Nikolaoksen kirkossa. Erikseen sovitaan ajoista, jolloin opetellaan alttariapulaisen tehtäviä jumalanpalveluksessa. Kerhon vetäjä on isä Andrei Sõtšov, TT. Lisätietoja puh. 040 076 1718.

KIRKKOMUSIIKKI

Kirkkolaulu Vaasassa Nikolainkuja 1, Vaasa

Uudet laulajat ovat tervetulleita kirkkokuoroon! Kanttori järjestää tulijoille laulukokeen. Kirkkokuoro harjoittelee torstaisin ehtoopalveluksen jälkeen klo 17.30–19. Koronarajoitusten aikana järjestetään stemmaharjoituksia etänä. Lisätietoja ja kanttori Ninalta, puh 040 7392149

TAPAHTUMIA

Taiteiden yö Vaasassa Nikolainkuja 1, Vaasa

Vaasan kaupungissa on Taiteiden yö-tapahtumato 12.8. Tapahtuman kunniaksi myös p. Nikolaoksen kirkon ovet ovat auki iltaapäivästä lähtien. Klo 18 toimitetaan akatistos pyhälle Johannes Vala-

molaiselle, sen jälkeen järjestetään kirkon esittelyt klo 18.30 ja 19.00.

WhatsApp-ryhmät

Voit halutessasi liittyä Vaasan hyväuskoisten, Kokkolan, Lapuan ja Seinäjoen tsasounien ystävien WhatsApp -ryhmiin ilmoittamalla nimesi ja puhelinnumerosi isä Andreille tekstiviestillä tai s-postilla. Ryhmien kautta saat tietoa kappeliseurakunnan ajankohtaisista asioista ja tapahtumista. Lisätietoja puh. 040 076 1718, s-postiosoite: andrei.sotsov@ort.fi

Syyrian naiset rakentavat uutta huomista

Elantoa yksinhuoltaperheelle. Nuoret naiset opiskelevat ammatin, kuten ompelijoiksi, Damaskoksessa Antiokian patriarkaatin tiloissa. Kuva: Gopa

FILANTROPIAN uusi hanke kokoaa yhteen väkivaltaa kokeneita nuoria äitejä Syyrian Damaskoksessa. Useimmat ovat yksinhuoltajia, joilla on alle kouluikäisiä lapsia, ja he ovat vastuussa perheensä elättämisestä. Tavoitteena on tukea elämän alkua sodan runtelemassa maassa.

Naiset opiskelevat Antiokian ortodoksisen patriarkaatin tiloissa uutta ammattia. Osasta tulee ompelijoita ja osasta kamppaajia. Ammatillisen koulutuksen lisäksi osallistujille tarjotaan myös psykologista tukea, terveydenhoitoa ja starttirahaa.

Koulutushanke on nelivuotinen yhteistyöhanke Filantropian kumppanijärjestön kanssa, joka on Aleksandrian patriarkaatin ekumeenisten suhteiden ja kehityksen osasto, Greek Orthodox Patriarchate of Alexandria – Department of Ecumenical Relations and Development (GOPA-DERD).

Opiskelijat on tavoitettu Gopan verkostojen avulla. Gopa on tehnyt työtä ihmisten elämän helpottamiseksi koko kymmenvuotisen Syyrian sodan ajan. Yhteishanke on esimerkki hiljaisesta jälleenrakentamisesta, josta ihmiset saavat toivoa.

Syyrian sodan vuoksi maassa on sisäisiä pakolaisia yli 6,5 miljoonaa. Vielä enemmän on lähtenyt pakoon maan rajojen ulkopuolelle. Pitkittyneen kriisin vuoksi 85 prosenttia syyrialaisista elää köyhyysrajan alapuolella.

Filantropia ry

Risteilemään tsasounasaareen ja siniselle Saimaalle

Tee laivaretki Saimaan tsasounasaareen Lappeenrannasta. M/s Heidi tai m/s Toti kuljettavat kesälauantaisin tutustumaan viiteen tsasounaan ja kappeliin Ilkonsaareen. Reitti kertoo, miten ortodoksisuus saapui Suomeen.

Lähdöt lauantaisin Lappeenrannan matkustajasatamasta alkaen 22.5. Lähtö klo 9.00 ja Ilkossa perillä klo 10.30.

Paluu Lappeenrantaan klo 15:een mennessä.

Mukaan omat eväät. Nuotio saareissa.

Hinta 45 €/aikuinen ja 20 €/lapsi

Ilmoittautuminen ennakoon puh. 0400 255 988 / Salpakari

Ilkkoon myös sunnuntaisin: kappelien juhlapäivinä jumalanpalvelukset

27.6. valamolaisella kappelilla

11.7. konevitsalaisella kappelilla

15.8. Lapin valistajan juhla petsamolaisella kappelilla

Tervetuloa nauttimaan sinisestä Saimaasta ja hiljentymään skiittasaaren kappeleihin.

Mitä Ortodoksiviesti on merkinnyt sinulle?

Keräämme lukijoiden muistoja lehdestä Ortodoksiviestin viimeiseen numeroon 5/21, joka ilmestyy 26.8.

Arvomme vastanneiden kesken kahden hengen yöpymispaketin Valamon luostarihotellissa.

Vastaa kyselyymme 4.8. mennessä.

Netin Bitly-palvelussa <https://bit.ly/3fyGjfn>

Sähköpostilla ortodoksiviesti@ort.fi

Tai postitse

Ortodoksiviesti

Liisankatu 29 A, 00170 Helsinki

Diakonia

DIAKONIAN TOIMINTA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

Diakoniatyö on käytännön työtä sairaiden, vanhusten, yksinäisten tai muilla tavoin avun tarpeessa olevien parissa. Se on kuuntelemista, keskustelua ja yhteistä pohdintaa ratkaisujen löytämiseksi. Teemme myös koti- ja laitospöytäkirjoja koko seurakunnan alueella aina Hangosta Askolaan. Arjessa jaksamista voivat kuormittaa monet erilaiset asiat. Ota rohkeasti yhteyttä, kun tarvitset apua elämäntilanteeseesi.

Päivystämme ma, ti ja to
klo 9–12 puh. 09 8564 6160.

DIAKONIAN TOIMINTA MUISSA SEURAKUNNISSA

Tarvitessasi diakoniapalveluja ota rohkeasti yhteyttä oman seurakuntasi kirkkoherranvirastoon. Yhteystiedot löydät kalenterisivuilta.

KERHOT JA TAPAHTUMAT

Kerhot ja tapahtumat ovat pääsääntöisesti tauolla kesä-elokuussa. Seurakunnan verkkosivuilta saat ajankohtaista tietoa kesän toiminnasta.

Kahvitreffit

Maksuttomilla Kahvitreffeillä voit tavata diakoniatyöntekijän ja muita seurakuntalaisia kahvi- tai teekupposen äärellä. Kahvitreffit

järjestetään vallitsevan koronaviruspandemian vuoksi poikkeusjärjestelyin.

Virtuaalikahtreffit

Virtuaalikahtreffeillä saat juttuseuraa turvallisesti suoraan kotiisi. Näillä kahvitreffeillä tapaamme videopuhelulla Whatsapp-sovelluksessa. Varaa minulta soittoaika joko itsellesi tai pyydä ystäväsikin mukaan! Ota yhteyttä ajan sopimiseksi puhelimitse tai sähköpostilla: diakoniatyöntekijä Elina Pale, p. 040 723 7632, elina.pale@ort.fi

Maria Pariisilaisen piirin Kahvitreffit Espoon ja Kauniaisten alueella

Voit sopia tapaamisen kansani lähelläsi olevaan kahvilaan. Kahvitreffeille voi kerralla osallistua vain 1–2 henkilöä. Ota yhteyttä ajan sopimiseksi puhelimitse, tekstiviestillä tai sähköpostitse diakoniatyöntekijä Taisia Pohjola, p. 040 583 2915, taisia.pohjola@ort.fi

Kahvitreffit kirkolla

Nummelassa (Naaranpajuntie 7) keskiviikkoina 2.6. ja 16.6. klo 16–18.

Lohjalla (Nahkurinakatu 4) keskiviikkoina 9.6. ja 23.6. klo 16–18.

Ilmoittaudu mukaan puhelimitse tai sähköpostilla: diakoniatyöntekijä Sarianne Karulinna p. 0400 531 308, sarianne.karulinna@ort.fi

Virkistysleiri

Diakoniatoimi järjestää virkistysleirin Kainiemen leirikeskuksessa Lopen Läyli-

sissä 23.8.–26.8.2021 (ma–to). Mukaan mahtuu 30 osallistujaa ilmoittautumisjärjestyksessä. Leirin hinta seurakuntalaisille on 75 euroa ja ei-seurakuntalaisille 120 euroa. Hinta sisältää majoituksen, ruokailut sekä leirin ohjelman. Bussikuljetuksesta (menopaluu) lisätään 25 euroa leirin hintaan. Yhden hengen huoneliisä on 45 euroa koko leirin ajalta. Ohjelmassa on jumalanpalveluksia, hyvää ruokaa, saunomista sekä monipuolista ja virkistävää toimintaa. Ilmoittautumiset seurakunnan verkkosivuilla <https://hos.fi/yhteystiedot/ilmoittautuminen/> tai diakonian päivystysnumeroon ma, ti ja to klo 9–12 puh. 09 85 646 160.

Velka- ja talousneuvontaa

Talousohjeiden kanssa kamppailevien on mahdollista saada talous- ja velkaneuvontaa Helsingin ortodoksisen seurakunnan diakoniatyöstä. Neuvontaa antaa kaksi vapaaehtoista talousasioiden tuntijaa Astaterhikki Salonen ja Markus Eronen.

Neuvojilla on pitkä kokemus talous- ja velkaneuvonnasta sekä yritystoiminnasta. Salonen on koulutautunut talous- ja ulosottoasiiantuntijaksi ja neuvonut yrittäjiä. Erosella on kokemusta velkaantuneiden auttamisesta ja muun muassa velkajärjestelystä.

Kumpikin on jäänyt pois päivätyöstään yrityksessään, minkä ansiosta he voivat auttaa seurakunnan vapaaehtoisina.

Ajan talous- ja velkaneuvonalle saa soittamalla Helsingin ortodoksisen seurakunnan diakoniatyön päivystysnumeroon: ma, ti ja to klo 9–12, p. 09 8564 6160, lähettämällä sähköpostia: diakonia.helsinki@ort.fi tai ottamalla yhteyttä diakoniatyöntekijään. Diakoniatyöntekijöiden yhteystiedot ss. 40–45 kunkin toimintalueen yhteystiedoissa.

AUTTAVA PUHELIN, HELSINGIN ORTODOKSIINEN SEURAKUNTA

Helsingin ortodoksinen seurakunta

AUTTAVA PUHELIN 09 8564 6299

päivystää ti, pe ja la klo 18–22

Auttavan puhelimen toiminnasta lisää: www.hos.fi

TÖÖLÖN HAUTAUSTOIMISTO

— perunkirjoitukset — hautakiviyöt —

09 628 398

Mechelininkatu 32 www.seurakuntapalvelu.fi

Perheutisia

Yksityisyydensuojan turvaamiseksi julkaisemme perheutisia vain saatuaamme siihen erillisen luvan. Jos haluatte tiedon avioliittoon vihkimisestä, lapsenne kasteesta tai omaisenne kuolemasta, pyydämme antamaan julkaisuluvan joko toimituksen yhteydessä tai ilmoittamalla siitä seurakunnan asiakaspalveluun, asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi tai puhelimitse numeroon **09 85 646 100**.

Helsingin seurakunta

KASTETUT

Emil Kasper Sebastian Tyni, 8.5.2021
Artemi Andrei Onni Iisak Vaara, 27.2.2021

IKUINEN MUISTO

Tamara Partanen os. Gromoff,
s. 1945 Helsinki
Nadia Hiljander os. Gromoff,
s. 1940 Helsinki
Branislava (Branka) Jovanovic,
s. 1938, Doboj, Bosnia ja Hertsegovina
Erkki Kalervo Makkonen, s. 1947 Sääminki
Vera Salminen, s. 1938 Muolaa

Ikuinen muisto

TYINE PROKIN MUISTOLLE

Tyine Prokki syntyi 93 vuotta sitten Mantinsaarella Salmin pitäjässä. Evakkotaival vei hänen perheensä Maaningalle. Sodan aikana Tyine toimi pikkulottana. Lahjakkaana oppilaana hän kouluttautui opettajaksi. Tyine meni naimisiin oman kylän pojan Antonin kanssa, joka toimi myös opettajana. Heille syntyi kolme tytärtä ja kaksi poikaa.

Tyine ja Anton muuttivat Hämeenlinnaan saatuaan opettajan paikat. Opettajana Tyine oli hyvä ja pidetty. Hän oli ahkera karjalaisnainen, joka työnsä ohella ehti ommella lapsilleen vaatteet. Kristuksen kirkastuksen juhlanä Tyine toi muhkeita vihanneksia ja marjoja sadon siunaukseen.

Ortodoksisuus oli Tyinelle ja Antonille elämäntapa, ja he kävivät säännöllisesti kirkossa niin kauan kuin voimia riitti.

Rakastettu kannattelijajäsen siirtyi tuonilmaisiin Mirhantuojanaisten sunnuntaina 18.4. liturgian aikana. Mirhantuojanaisten päivänä korostetaan erityisesti naisen asemaa kirkossa. Siksi haluan ajatella, että tuona päivänä edesmennyt puoliso Anton tuli Tyineä vastaan mirhantuojanaisten saattelemana.

Tyine oli tärkeä Hämeenlinnan alueen ortodoksiselle elämälle. Hän oli perustamassa ikonimaalauskerhoa, piti vuosia lasten pyhäkerhoa, osallistui eri toimintapii-

rien kokoontumisiin, lauloi sekä suomen- että slaavinkielisessä kirkkokuorossa ja oli monen kirkkoon liittyjän tuki ja turva.

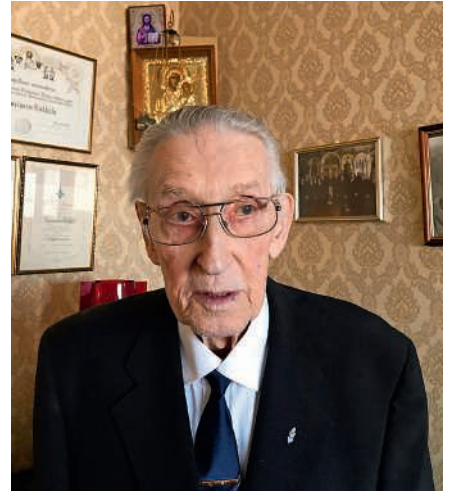
Sain kanttorina käydä jättämässä Tyinelle jäähyväiset Koivikkokodilla, jossa lauloimme yhdessä *Kristus nousi kuolleista*.

Tyinen hautauspalvelus toimitettiin 24.4. Ahveniston ortodoksisessa kirkossa, ja hänet laskettiin hautaan sotaveteraanien ja Suomen lippujen hulmutessa. Omaisilla oli mukana myös Mantinsaarella tuotua hiekkää.

Kirkkokuoromme ja itseni puolesta haluan kiittää Tyineä ja välittää omaisille osanotomme.

Leena-kanttori ja kuorolaiset

Onnittelut

KONSTA KONSTANTIN HÄKKÄLÄ

3.6.2021 95 VUOTTA

Konsta Häkkälä syntyi Viipurissa ja aloitti siellä myös koulunkäyntinsä. Sotien jälkeen Konsta asettui Helsinkiin ja oli Alkon palveluksessa koko työikänsä, ensin autonkuljettajana ja sittemmin pääkonttorin vahtimestarina.

Aina lapsuudestaan asti Konsta oli mukana kirkonläheisessä toiminnassa, erityisesti kuorolaisena. Musikaalisesti lahjakkaana hän aloitti laulamisen poikasopraanonä ja äänenmurroksen jälkeen hänestä muodostui syvä basso.

Helsingin ortodoksisessa seurakunnassa Konsta aloitti laulamisen Pyhän Kolminaisuuden kirkossa 1950-luvulla, jossa jumalanpalvelukset toimitettiin suomen kielellä. 1960-luvulla Konsta siirtyi Uspenskin katedraaliin slaavinkieliselle puolelle.

Konsta oli myös perustamassa Uspenskin katedraalin mieskuoroa, jonka hallitukseen ja solistikuntaan hän kuului. 1990-luvulla Konsta siirtyi hoivakoti Helenan kirkon laulajajoukkoon, jossa on ollut sen kantavia voimia aina viime vuosiin saakka. Konsta oli myös 1950-luvulla perustetun Kimara-kvartetin kakkosbasso. Konsta on esiintynyt myös yleisötilaisuuksissa säestäen itseään kitaralla.

Parhaat onnittelut päivänsankarille!
MONIA VUOSIA! MNOGAJA LETA!

Aleksij Mirolybov

Hoivakoti Helenan kirkon kuoron johtaja,
dir. cant.

”Minulle tuli vahva tunne kotiinpaluusta ja tunne, että siellä kirkossa sieluni lepää. Tein päätöksen, että ortodoksinen kirkko on paikkani ja ortodoksisuus on tieni.”

*Kirjailija ja psykiatri Joel Haahtela
Yle 4.4.2021*

”Äitini on ortodoksi ja isäni oli luterilainen. Kahden uskonnon kodissa opin arvostamaan ja kunnioittamaan erilaisia näkemyksiä. Ennakkoluuloja ei ollut suuntaan eikä toiseen.”

*Kirjailija Unto Martikainen
Karjalan Heili 14.4.2021*

”Ortodoksisuus on kallisarvoinen helmi, jonka toivoisi laajemmankin joukon Suomessa löytävän. Se on aito, alkuperäinen uskonto, jonka varassa voi olla.”

*Ylienkeleli Mikaelin kirkon ystäväyhdistyksen puheenjohtaja Hannu Rautio
Yle 8.4.2021*

”Ei kirkon työntekijöiden tarvitse aina olla niin vahvoja. Kunpa ihmiset sielläkin uskaltaisivat olla rikki ja haavoilla sen sijaan, että esiinnyttään ne parhaat puolet loistaen.”

*Diakoniatyöntekijä Heli Bergholm
Kotimaa 16.4.2021*

”Kirkot ovat mahtavia paikkoja saada olla töissä. Niissä ovat kauneudelliset, ihmistä elähdyttävät arvot kohdallaan.”

*Rakennusrestauroija Leo Lönnroth
Yle 9.5.2021*

*Ota kantaa! Ortodoksiviesti julkaisee tällä palstalla lukijoitten kirjeitä, kolumneja ja mielipidekirjoituksia. Toimitus voi lyhentää tekstejä ja korjata oikeinkirjoitusta.
Kirjoituksia voi lähettää osoitteeseen: ortodoksiviesti@ort.fi.*

Suomen ortodoksisen kirkon oma arvokas kirkkomusiikkiperinne

SUURIN osa Suomen ortodoksisen kirkon käytössä olevasta kirkkomusiikista koostuu vanhoista venäläisistä kirkkomelodioista ja suomeksi sovitetuista venäläissäveltäjien teoksista.

Kuinka suuren lohdun ja rauhan saavutkaan sieluun, liikutuksen kyynelten tullessa silmiin, nuo jo lähes parin sadan vuoden aikana tutuiksi ja rakkaiksi tulleet kirkkoveisut. Kirkkolaulut ovat rakkauslauluja, ja niillä on ihmeellinen ja valloittava voima. Ne antavat meille sopivat sanat ja oikean tunnepohjan etsiessämme yhteyttä suurimpaan rakkauteen – Jumalaan. Niiden sanoissa ja sävelissä ihminen pyrkii esittämään, miten rakas Jumala hänelle on, ja miten välttämätöntä hänen elämälleen ja onnelleen on olla lähellä Jumalaa.

Kirkkoveisut elävöittävät Raamatun sanomaa, ja ovat jatkoa sen kertomuksille ja evankeliumien opetuksille. Rukouksen keinoilla ja kirkkosävelten tehostamina veisuina sanoma vaikuttaa erityisesti kuuntelijan tunteisiin. Tuttu melodia yhdistää meidät yhteisöksi. Sävelten henki on luonut ihmisten keskelle yhteyden, josta voi sanoa, että he laulavat kuin yhdestä suusta ja sydäimestä.

Suomen ortodoksisella kirkolla on todella arvokas kulttuuriperinne vaalittavana ja tehtävänä siirtää se edelleen seuraaville sukupolville. Vanhemmat jättävät laulun nuoremmille, kun omat äänet kähisevät ja värisevät vanhuutta. He toivovat kuulevansa jumalanpalveluksissa tutuksi tulleita sävelmiä, joita he ovat opettaneet ja tehneet rakkaiksi jälkipolvilleen.

Tänä päivänä käytetään mielestämme liikaa bysanttilaista kirkkolaulua. Se on saanut jumalanpalvelukset kuulostamaan oudoilta. Tuntuu siltä, ettei enää ole siinä rakkaassa kotikirkossa, jossa on vuosikymmeniä ollut. Nämä kreikkalaisille tutut bysanttilaiset melodiat tuntuvat heistä varmasti ihanilta. Meistä ne kuitenkin vaikuttavat vierailta ja jättävät sielun kylmem-

mäksi samasta tekstistä huolimatta. Me suomalaiset olemme ”mollikansaa”, jonka sydämiä haikeat, surumieliset slaavilaiset melodiat lämmittävät ja koskettavat. On tuntunut kovin surulliselta, kun kirkkojuhlien kerran vuodessa laulettavia sävelmiä ei ole enää kuullut.

Seurakuntalaiset ovat olleet Suomessa aina liian vähän mukana kirkkolauluissa. Näitä meille vieraita melodioita ei valtaosa kirkkokansasta tule oppimaan. Kun tuttuja sävelmiä kuulee päivä päivältä vähemmän, tuntuma niihin alkaa kadota jälkipolviltaikin.

Ymmärrämme, että bysanttilaiset sävelmät kiinnostavat asiaa tutkineita ja kirkkomusiikin opiskelijoita, mutta ne eivät saisi korvata nykyään näin voimakkaasti perinteistä kirkkomusiikkiamme. Rakkaitten venäläisperinteisten kirkkoveisujen käyttö jumalanpalveluksissa pitäisi asettaa sijalle 1, ja uudet ja bysanttilaiset sävelmät sijoille 2 ja 3.

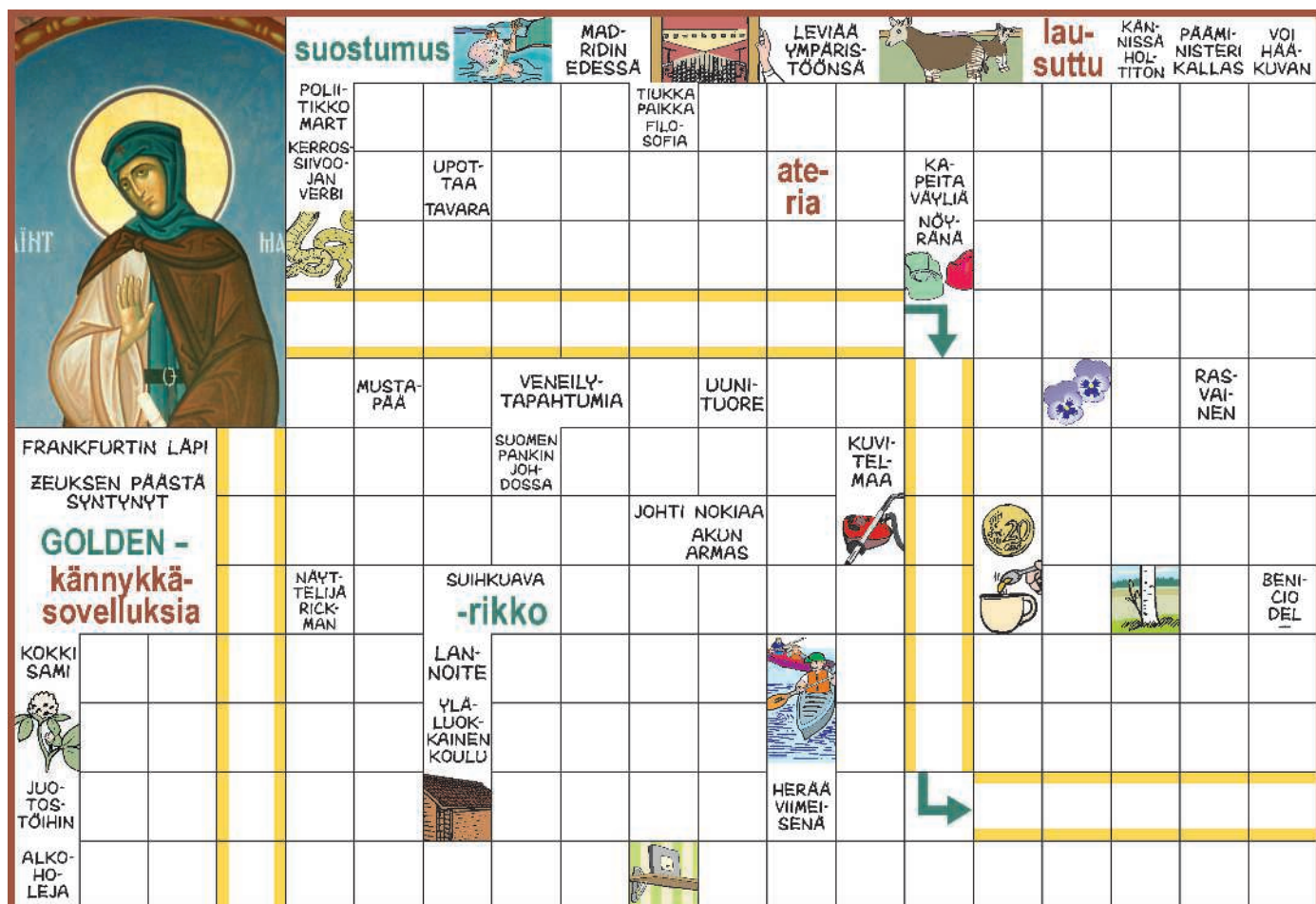
Seuraavia vigilian veisuja toivomme kuulevamme nykyään useammin: *Kiitä sieluni Herraa*, kreikkalainen sävelmä Bahmetjen sovittamana, Dvoretzskin *Oi Jeesus Kristus*, Ljovin Polyeleopsalmi *Kiittäkää Herran nimeä*, Ylösnousemustroparit 5. säv. sekä Strokiniin Enkelin tervehdys, *Iloitse Jumalan äiti*. Liturgiassa ovat erittäin läheisiksi tulleet Kerubiveisu vanhalla luostarisävelmällä, jouluna Bortnjanskin *Tänä päivänä* ja suurena perjantaina *Joosef Nikodeemuksen kanssa* 5. säv. ja *Enkelin huusi Armoitetulle* valamolaisella sävelmällä.

Mikä tarkoitus tällä viime vuosisadan perinteisen kirkkomusiikkimme muuttamisella bysanttilaiseksi, meille vieraiksi melodioiksi tänään kirkossamme on?

NIKKI KARPIN

*Ortodoksisen uskonnon ja musiikkiluokan opettaja (eläkkeellä) ja joukko seurakuntalaisia Vantaalta
Osa ajatuksista on lainattu isä Erkki Piironen kirjoista.*

ORTODOKSIVIESTIN RISTIKKO 4/21

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu Heli Kärkkäinen

RISTIKKO 3/21 RATKAISU

Ristisanatehtävän oikein ratkaisseiden kesken arvotaan mielenkiintoinen kirjapalkinto. Lähetä ristikon avainsanat (keltaisella pohjalla) sekä nimesi ja osoitteesi sähköpostitse ortodoksiviesti@ort.fi tai postikortilla osoitteeseen Ortodoksiviesti / ristikko, Liisankatu 29 A, 00170 Helsinki. Vastausten tulee olla perillä 4. elokuuta mennessä. Ratkaisu sekä voittajan nimi julkaistaan 5/21-lehdessä 26.8.

Edelliseen tehtävään saimme jälleen paljon vastauksia – kiitokset niistä! Onnetar suosi tällä kertaa **Jyri Hoffrénia Kuopiosta**. Hänelle postitimme metropoliitta **Panteleimonin** teoksen *Murha kirkonkylässä*. Onnittelumme!

Seuraavassa numerossa:

- Luomme katsauksen Ortodoksiviestin historiaan.
- Ihastelemme Valamon luostarin aarteita.
- Pohdimme, mitä koronavuosi opetti kirkolle.

Pyhän Johannes Edelläkävijän syntymä 24.6.

*Kristuksen tulemisen profeetta ja edelläkävijä! Me, jotka rakastamme ja kunnioitamme sinua, emme osaa ansiosi mukaan sinua ylistää, sillä sinun kunniakkaassa ja jalossa syntymässäsi synnyttäjä pääsi vapaaksi hedelmättömyydestään ja isä mykkyydestään, ja maailmalle Jumalan Pojan lihaksi tulemista saarnataan.
Tropari, 4. sävelmä*